

INSTYTUT TURYSTYKI
SZKOŁA GŁÓWNA TURYSTYKI I REKREACJI

TURYSTYKA POLSKA
W 2012 ROKU
UKŁAD REGIONALNY

Warszawa, 2013

Autorzy opracowania:

Maria Byszewska-Dawidek
Bożena Radkowska

Instytut Turystyki

Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji

ul Chodakowska 50, 03-816 Warszawa

tel. +48 22 256-88-71

www.intur.com.pl e-mail: it@intur.com.pl

Spis treści

Część pierwsza INFRASTRUKTURA, GOSPODARKA I ROZMIESZCZENIE RUCHU TURYSTYCZNEGO	7
Krótką charakterystyka turystyki w Polsce	9
Charakterystyka bazy noclegowej	11
Tab. 1. Powierzchnia województw i ludność	12
Tab. 2. Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania w ujęciu liczbowym i przestrzennym	13
Tab. 3. Miejsca w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz gminy z obiektami noclegowymi	14
Tab. 4. Hotele i obiekty podobne (hotele, motele, pensjonaty) w ujęciu liczbowym i przestrzennym	15
Tab. 5. Hotele według kategorii	16
Tab. 6. Liczba pokoi w hotelach według kategorii	17
Tab. 7. Miejsca noclegowe w hotelach według kategorii	18
Tab. 8. Stopień wykorzystania pokoi w hotelach według kategorii (%)	19
Tab. 9. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hotelach według kategorii (%)	20
Tab. 10. Pozostałe obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania (oprócz hoteli, moteli i pensjonatów)	21
Tab. 11. Kempingi w ujęciu liczbowym i przestrzennym	22
Tab. 12. Ośrodki wczasowe	23
Tab. 13. Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania – kwatery agroturystyczne*	24
Inne aspekty obsługi turystów	25
Tab. 14. Biura podróży ogółem oraz w podziale na organizatorów i pośredników	26
Tab. 15. Piloci wycieczek i przewodnicy turystyczni (uprawnienia nadane w danym roku)	27
Tab. 16. Długość szlaków turystycznych pieszych	28
Wybrane obiekty świadczące usługi	29
Tab. 17. Placówki sprzedaży detalicznej (sklepy oraz stacje paliw)	30
Tab. 18. Placówki pocztowe	31
Obiekty i urządzenia transportu osobowego	33
Tab. 19. Długość linii kolejowych normalnotorowych	34

Tab. 20. Drogi publiczne	35
Tab. 21. Porty lotnicze oraz obsługa pasażerów	36
Obiekty kultury, rozrywki i ochrony środowiska.....	37
Tab. 22. Muzea i zwiedzający muzea i wystawy muzealne	38
Tab. 23. Teatry i instytucje muzyczne	39
Tab. 24. Kina stałe	40
Tab. 25. Parki narodowe – powierzchnia i liczba odwiedzających	41
Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania	43
Tab. 26. Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania oraz udzielone noclegi (tys.)	44
Tab. 27. Turyści zagraniczni nocujący w bazie zbiorowego zakwaterowania według grup krajów (tys.).....	45
Krajowy ruch turystyczny	47
Tab. 28. Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województw (mln)	48
Tab. 29. Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województw na 10 tys. mieszkańców (tys.)	49
Tab. 30. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%)	50
Tab. 31. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%).....	51
Tab. 32. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%).....	52
Tab. 33. Udział przyjazdów w poszczególnych porach roku w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%) oraz średnia długość pobytu długookresowego (liczba noclegów)	53
Tab. 34. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)	54
Tab. 35. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)	55
Tab. 36. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)	56
Tab. 37. Udział przyjazdów w poszczególnych porach roku w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%) oraz średnia długość pobytu krótkookresowego (liczba noclegów).....	57
Przyjazdy turystów zagranicznych	59
Tab. 38. Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województw	60
Tab. 39. Przyjazdy turystów zagranicznych według grup krajów (tys.).....	61
Tab. 40. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%)	62
Tab. 41. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży i długości pobytu w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%)	63

Tab. 42. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%).....	64
Tab. 43. Wydatki turystów zagranicznych	65
Gospodarka turystyczna w Polsce.....	67
Tab. 44. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne hoteli (zatrudniających powyżej dziewięciu osób)	68
Tab. 45. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne biur podróży (zatrudniających powyżej dziewięciu osób).....	69
Tab. 46. Pracujący w sekcji I „Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne”	70
Tab. 47. Stopa bezrobocia w Polsce	71
Tab. 48. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sekcji I „Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne”	72
 Część druga PRZYJAZDY TURYSTÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH DO POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTW	73
Ruch turystyczny w województwach	75
Województwo dolnośląskie	77
Województwo kujawsko-pomorskie	81
Województwo lubelskie	85
Województwo lubuskie	89
Województwo łódzkie	93
Województwo małopolskie.....	97
Województwo mazowieckie	101
Województwo opolskie	105
Województwo podkarpackie.....	109
Województwo podlaskie	113
Województwo pomorskie	117
Województwo śląskie.....	121
Województwo świętokrzyskie	125
Województwo warmińsko-mazurskie	129
Województwo wielkopolskie	133
Województwo zachodniopomorskie.....	137

**Część trzecia WYDATKI NA TURYSTYKĘ
Z BUDŻETÓW URZĘDÓW
MARSZAŁKOWSKICH**

141

Wielkość i struktura wydatków na turystykę z budżetów urzędów marszałkowskich w 2010 roku	143
Tab. 49. Wydatki urzędów marszałkowskich na turystykę w latach 2008-2011 (w tys. zł).....	144
Tab. 50. Struktura wydatków na turystykę urzędów marszałkowskich w latach 2008-2010 (w tys. zł)	145
Tab. 51. Planowana struktura wydatków na turystykę urzędów marszałkowskich w 2011 roku (w tys. zł)	146

Część pierwsza

**INFRASTRUKTURA, GOSPODARKA
I ROZMIESZCZENIE
RUCHU TURYSTYCZNEGO**

Krótką charakterystyka turystyki w Polsce

Według danych Światowej Organizacji Turystyki (UNWTO), liczba podróży międzynarodowych na świecie w 2012 roku wyniosła 1035 mln (wzrost o 4% w stosunku do 2011 r.). We wszystkich regionach świata (oprócz Bliskiego Wschodu) odnotowano wzrost liczby podróży. W Europie liczba przyjazdów zwiększyła się w porównaniu z 2011 rokiem o 3,4%. Największy wzrost liczby przyjazdów zanotowały kraje Europy Środkowo-Wschodniej (wzrost o 7,4%), wzrost liczby podróży w krajach Europy Zachodniej wyniósł 3,2%, a w krajach regionu południowego i śródziemnomorskiego wyniósł 2,2%. W krajach Europy Północnej liczba międzynarodowych podróży utrzymała się na poziomie roku poprzedniego.

W Polsce w 2012 roku liczbę przyjazdów cudzoziemców (przekroczeń granicy do Polski) oszacowano na 67,4 mln, co stanowi wzrost o 10,9% w stosunku do 2011 roku. Liczba gości z krajów „starej” Unii Europejskiej wzrosła o 4%. W tej grupie krajów największy wzrost liczby przyjazdów dotyczył Irlandii (wzrost o 41%), Grecji (o 25%) i Portugalii (o 14%), liczba przyjazdów ze Szwecji wzrosła o 11%, z Wielkiej Brytanii i Belgii – po 8%. Wzrost przyjazdów z Niemiec wyniósł 4%.

Pozytywnym zjawiskiem był znaczniejszy wzrost liczby przyjazdów z pozostałych regionów. Największy wzrost liczby przyjazdów dotyczył sąsiadów ze wschodu (Ukraina, Białoruś i Rosja) – łącznie wzrost o 20%. Wzrost liczby przyjazdów z „nowych” krajów Unii Europejskiej oszacowano na 16%. Najbardziej wzrosła liczba przyjazdów z Litwy oraz sąsia-

dów z południa (Czech i Słowacji). Liczba przyjazdów z ważnych krajów zamorskich wzrosła łącznie o 10% z wyjątkiem Japonii, gdzie nastąpił spadek o 11%.

W 2012 roku goście zagraniczni pozostawili w naszym kraju 12,5 mld USD, z tego 53,3% to wpływy od turystów. W porównaniu z 2012 rokiem nastąpił wzrost o 18,2%. Na taki wynik łącznych przychodów dewizowych Polski z tytułu przyjazdu cudzoziemcówłożył się wzrost przychodów zarówno od odwiedzających jednodniowych (o 20,6%), jak i od turystów (o 16,2%).

W 2012 roku zanotowano wzrost przeciętnych wydatków turystów na osobę (o 7,0% w porównaniu z 2011 r.) oraz średnich wydatków dziennych (o 7,6%). Przeciętne wydatki turystów zagranicznych poniesione w Polsce w 2012 roku na jedną osobę wyniosły 426 USD, przeciętne zaś wydatki dzienne jednego turysty wyniosły 85 USD.

W 2012 roku do Polski przyjechało według szacunków 14,84 mln turystów zagranicznych, co oznacza wzrost o 11,2% w porównaniu z 2011 rokiem.

Wzrost liczby przyjazdów turystów zagranicznych dotyczył większości znaczących dla Polski rynków emisyjnych. W tej grupie najbardziej zwiększyła się liczba przyjazdów turystów z Rosji (wzrost o 34%), z Białorusi (33%) i Ukrainy (22%). Ponadto największe wzrosty (co najmniej 10%) zaobserwowano z takich krajów, jak: Szwecja, Stany Zjednoczone, Łotwa i Słowacja. Wzrost liczby przyjazdów turystów na poziomie 5-9% nastąpił z takich kra-

jów, jak Wielka Brytania, Niemcy (największy rynek emisyjny dla naszego kraju), Czechy i Węgry. Wzrost liczby przyjazdów z ważnych krajów zamorskich (oprócz Stanów Zjednoczonych), tzn. Kanady, Japonii, Korei Płd. i Australii (liczonych łącznie) wyniósł 7%. Spadek liczby przyjazdów turystów zanotowano w przypadku Litwy (o 2%)

Sytuacja w bazie noclegowej zbiorowego zakwaterowania, podobnie jak w całej polskiej turystyce w 2012 roku, kształtowała się pozytywnie. Z bazy noclegowej zbiorowego zakwaterowania skorzystało 4,9 mln cudzoziemców, co oznacza wzrost liczby gości zagranicznych w bazie noclegowej o 12% w porównaniu z 2011 rokiem. Dominowali turyści z Niemiec (1,2 mln), Rosji (394 tys.), Wielkiej Brytanii (367 tys.), Ukrainy (219 tys.), Włoch (218 tys.), Francji (196 tys.), Stanów Zjednoczonych (191 tys.) oraz Białorusi (164 tys.).

W 2012 roku mieszkańcy Polski zrealizowali 40,7 mln podróży krajowych, o 38% więcej niż w 2011 roku. Liczba krótkich podróży (2-4-dniowych) zwiększyła się z 17,1 mln w 2011 roku do 26,0 mln w 2012 roku, przy utrzymaniu tej samej, co w 2011 roku, długości pobytu (średnio 1,9 noclegów). Liczba podróży długookresowych (co najmniej pięciodniowych)

zwiększyła się z 12,5 mln do 14,7 mln, a średnia długość pobytu skróciła się z 9,0 noclegów do 8,4.

W 2012 roku liczba mieszkańców Polski korzystających z bazy noclegowej zbiorowego zakwaterowania wyniosła 17,1 mln, o 0,3% więcej niż w roku poprzednim.

W 2012 roku baza noclegowa zbiorowego zakwaterowania w Polsce liczyła 7 177 obiektów i 626,7 tys. miejsc noclegowych. Najliczniejszą grupę obiektów noclegowych stanowiły hotele (2 014 objekty). Ostatnie lata charakteryzowały się szybkim wzrostem liczby hoteli i miejsc noclegowych w hotelach. W 2012 roku liczba hoteli wzrosła o 7% w porównaniu z 2011 rokiem (rok wcześniej wzrost liczby hoteli wyniósł 5%), a liczba miejsc w hotelach – o 6%, podobnie, jak w roku poprzednim. Inne najliczniejsze grupy obiektów noclegowych to ośrodki wczasowe (1 079 obiektów, 116,4 tys. miejsc noclegowych), inne objekty hotelowe (tzn. objekty świadczące usługi hotelowe np. hotele, motele, domy gościnne czy zajazdy, ale nie poddane kategoryzacji) – ta grupa liczyła 973 obiektów i dysponowała 48,1 tys. miejsc noclegowych oraz objekty niesklasyfikowane – łącznie 656 obiektów posiadających 49,1 tys. miejsc noclegowych.

Charakterystyka bazy noclegowej

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 1. Powierzchnia województw i ludność

Województwo		Powierzchnia w km ²	Ludność w tys.
Dolnośląskie	2010	19 947	2 877,8
	2011	19 947	2 916,6
	2012	19 947	2 914,4
Kujawsko-pomorskie	2010	17 972	2 069,5
	2011	17 972	2 098,4
	2012	17 972	2 096,4
Lubelskie	2010	25 122	2 151,9
	2011	25 122	2 171,9
	2012	25 122	2 165,7
Lubuskie	2010	13 988	1 011,0
	2011	13 988	1 023,2
	2012	13 988	1 023,3
Łódzkie	2010	18 219	2 534,4
	2011	18 219	2 533,7
	2012	18 219	2 524,7
Małopolskie	2010	15 183	3 310,1
	2011	15 183	3 346,8
	2012	15 183	3 354,1
Mazowieckie	2010	35 558	5 242,9
	2011	35 558	5 285,6
	2012	35 558	5 301,8
Opolskie	2010	9 412	1 028,6
	2011	9 412	1 013,9
	2012	9 412	1 010,2
Podkarpackie	2010	17 846	2 103,5
	2011	17 846	2 128,7
	2012	17 846	2 130,0
Podlaskie	2010	20 187	1 188,3
	2011	20 187	1 201,0
	2012	20 187	1 198,7
Pomorskie	2010	18 310	2 240,3
	2011	18 310	2 283,5
	2012	18 310	2 290,1
Śląskie	2010	12 333	4 635,9
	2011	12 333	4 626,4
	2012	12 333	4 615,9
Świętokrzyskie	2010	11 711	1 266,0
	2011	11 711	1 278,1
	2012	11 711	1 274,0
Warmińsko-mazurskie	2010	24 173	1 427,2
	2011	24 173	1 452,6
	2012	24 173	1 450,7
Wielkopolskie	2010	29 826	3 419,4
	2011	29 826	3 455,5
	2012	29 826	3 462,2
Zachodniopomorskie	2010	22 892	1 693,1
	2011	22 892	1 722,7
	2012	22 892	1 721,4
Polska	2010	312 679	38 200,0
	2011	312 679	38 538,4
	2012	312 679	38 533,3

Źródło: dane GUS (Bank Danych Lokalnych).

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 2. Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania w ujęciu liczbowym i przestrzennym

Województwo		Liczba obiektów		Liczba miejsc noclegowych		Liczba miejsc nocleg. na 10 tys. mieszk.	Stopień wykorzystania miejsc nocleg. (%)
		ogółem	miejsce	ogółem	miejsce		
Dolnośląskie	2010	726	IV	49 067	IV	170,4	29,1
	2011	692	IV	49 551	IV	169,7	29,8
	2012	727	IV	54 720	IV	188,0	30,0
Kujawsko-pomorskie	2010	316	XI	24 843	IX	120,0	39,9
	2011	299	X	24 274	IX	115,6	41,1
	2012	306	XI	26 081	IX	124,2	42,3
Lubelskie	2010	322	X	20 307	XI	94,5	33,3
	2011	273	XII	18 232	XIII	84,0	31,9
	2012	286	XII	18 692	XIII	86,1	30,7
Lubuskie	2010	298	XII	20 283	XII	200,8	27,4
	2011	208	XIII	18 944	XII	185,7	28,0
	2012	274	XIII	19 861	XII	194,7	26,8
Łódzkie	2010	289	XIII	19 981	XIII	79,0	31,3
	2011	296	XI	20 245	XI	80,0	30,5
	2012	324	X	22 423	XI	89,0	29,4
Małopolskie	2010	875	I	69 959	III	211,4	35,5
	2011	880	I	73 319	III	218,9	36,3
	2012	871	I	71 782	III	214,3	37,5
Mazowieckie	2010	405	VII	43 366	V	82,8	39,1
	2011	391	VII	42 781	V	80,9	39,5
	2012	401	VII	44 574	V	84,1	38,8
Opolskie	2010	111	XVI	7 765	XVI	75,4	25,1
	2011	116	XVI	8 213	XVI	81,3	25,2
	2012	109	XVI	7 701	XVI	76,2	26,8
Podkarpackie	2010	379	IX	22 577	X	107,5	31,4
	2011	353	IX	21 591	X	101,4	32,3
	2012	358	IX	22 555	X	105,9	32,9
Podlaskie	2010	182	XIV	11 409	XV	95,9	29,4
	2011	165	XV	11 032	XV	91,9	30,1
	2012	169	XIV	11 319	XV	94,3	30,9
Pomorskie	2010	802	III	80 178	II	357,9	35,6
	2011	776	III	78 115	II	342,6	35,4
	2012	823	III	83 150	II	363,1	35,7
Śląskie	2010	511	VI	40 989	VII	88,3	33,0
	2011	508	VI	42 053	VI	90,8	32,0
	2012	494	VI	41 140	VI	89,0	31,8
Świętokrzyskie	2010	162	XV	12 252	XIV	96,5	32,8
	2011	166	XIV	12 106	XIV	94,6	32,6
	2012	167	XV	12 596	XIV	99,2	33,9
Warmińsko-mazurskie	2010	387	VIII	37 722	VIII	263,8	28,2
	2011	386	VIII	37 810	VIII	260,8	28,5
	2012	384	VIII	37 839	VIII	261,0	27,9
Wielkopolskie	2010	625	V	42 930	VI	125,5	26,0
	2011	613	V	41 304	VII	119,4	26,2
	2012	614	V	40 760	VII	117,8	25,5
Zachodniopomorskie	2010	816	II	106 483	I	630,1	44,3
	2011	845	II	106 676	I	620,2	44,6
	2012	870	II	111 533	I	648,4	44,9
Polska	2010	7 206		610 111		159,7	34,3
	2011	7 039		606 246		157,3	34,5
	2012	7 177		626 726		162,7	34,8

Uwaga: W 2012 roku GUS rozszerzył publikowane dane dotyczące rejestrowanej bazy noclegowej o pokoje gościnne i kwatery agroturystyczne liczące 10 i więcej miejsc noclegowych: liczba wszystkich tych obiektów w całej Polsce wynosiła 9 483, a liczba miejsc noclegowych – 675 433. Największe różnice między całą rejestrowaną bazą a bazą zbiorowego zakwaterowania występowały w województwie małopolskim (o 529 obiektów i 12 931 miejsc więcej) i pomorskim (odpowiednio o 452 i 9 391), a najmniejsze – w opolskim (odpowiednio o 11 i 172) i kujawsko-pomorskim (o 27 i 478).

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 3. Miejsca w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz gminy z obiektami noclegowymi zbiorowego zakwaterowania

Województwo		Miejsca noclegowe całoroczne		Udział miejsc całorocznych w ogólnej liczbie miejsc noclegowych (%)	Gminy z obiektami noclegowymi zbiorowego zakwaterowania	
		liczba	miejsce		liczba	miejsce
Dolnośląskie	2010	45 268	III	92,3	104	IV
	2011	46 108	II	93,1	113	IV
	2012	54 480	II	92,3	113	IV
Kujawsko-pomorskie	2010	16 595	X	66,8	74	XII
	2011	16 386	XI	67,5	71	XII
	2012	17 674	XI	67,8	69	XII
Lubelskie	2010	12 140	XII	59,8	80	IX
	2011	11 870	XII	65,1	76	XI
	2012	12 189	XII	65,2	78	IX
Lubuskie	2010	10 619	XIII	52,4	66	XIII
	2011	10 985	XIII	58,0	66	XIII
	2012	10 482	XIII	52,8	63	XIII
Łódzkie	2010	16 046	XI	80,3	79	X
	2011	16 652	X	82,3	83	VII
	2012	18 699	IX	83,4	84	VII
Małopolskie	2010	61 152	I	87,4	116	III
	2011	65 718	I	89,6	120	III
	2012	64 636	I	90,0	117	III
Mazowieckie	2010	39 433	IV	90,9	135	II
	2011	38 708	V	90,5	137	II
	2012	40 731	IV	91,4	139	II
Opolskie	2010	5 187	XVI	66,8	34	XVI
	2011	5 696	XVI	69,4	35	XVI
	2012	5 346	XVI	69,4	33	XVI
Podkarpackie	2010	17 309	IX	76,7	91	VI
	2011	17 644	IX	81,7	85	VI
	2012	18 408	X	81,6	80	VIII
Podlaskie	2010	7 409	XV	64,9	56	XIV
	2011	7 710	XV	69,9	52	XIV
	2012	7 919	XV	70,0	56	XIV
Pomorskie	2010	34 170	VI	42,6	86	VII
	2011	32 562	VI	41,7	83	VIII
	2012	35 812	VI	43,1	85	VI
Śląskie	2010	38 327	V	93,5	101	V
	2011	39 200	IV	93,2	104	V
	2012	38 275	V	93,0	103	V
Świętokrzyskie	2010	9 664	XIV	78,9	44	XV
	2011	10 054	XIV	83,0	47	XV
	2012	10 414	XIV	82,7	47	XV
Warmińsko-mazurskie	2010	19 213	VIII	50,9	81	VIII
	2011	19 805	VIII	52,4	77	X
	2012	19 986	VIII	52,8	75	XI
Wielkopolskie	2010	29 611	VII	69,0	149	I
	2011	28 968	VII	70,1	152	I
	2012	28 503	VII	69,9	151	I
Zachodniopomorskie	2010	46 781	II	43,9	76	XI
	2011	45 863	III	43,0	78	IX
	2012	49 005	III	43,9	77	X
Polska	2010	408 924		67,0	1 372	
	2011	413 929		68,3	1 379	
	2012	428 559		68,4	1 370	

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 4. Hotele i obiekty podobne (hotele, motele, pensjonaty) w ujęciu liczbowym i przestrzennym

Województwo		Liczba obiektów		Liczba miejsc noclegowych		Liczba miejsc noclegowych na 10 tys. mieszk.
		ogółem	miejsce	Ogółem	miejsce	
Dolnośląskie	2010	264	II	21 144	III	73,4
	2011	264	II	22 876	III	78,3
	2012	283	II	24 962	III	85,8
Kujawsko-pomorskie	2010	104	IX	7 207	X	34,8
	2011	104	X	7 786	X	37,1
	2012	103	XI	7 542	X	35,9
Lubelskie	2010	69	XIV	4 502	XIV	20,9
	2011	65	XIV	4 632	XIV	21,3
	2012	91	XIII	5 563	XIV	25,6
Lubuskie	2010	88	XII	5 591	XII	55,4
	2011	88	XII	5 642	XIII	55,3
	2012	87	XIV	5 680	XIII	55,7
Łódzkie	2010	101	X	9 014	IX	35,6
	2011	108	IX	9 658	IX	38,2
	2012	118	X	10 380	IX	41,2
Małopolskie	2010	323	I	30 078	I	90,9
	2011	344	I	33 151	I	99,0
	2012	355	I	33 351	I	99,6
Mazowieckie	2010	174	V	26 552	II	50,7
	2011	182	VI	27 215	II	51,4
	2012	193	V	28 152	II	53,1
Opolskie	2010	34	XV	1 692	XVI	16,4
	2011	38	XV	1 663	XVI	16,5
	2012	39	XV	1 945	XVI	19,3
Podkarpackie	2010	100	XI	5 581	XIII	26,6
	2011	102	XI	5 763	XII	27,1
	2012	120	IX	6 774	XI	31,8
Podlaskie	2010	29	XVI	2 833	XV	23,8
	2011	31	XVI	3 197	XV	26,6
	2012	37	XVI	3 489	XV	29,1
Pomorskie	2010	179	IV	15 343	VI	68,5
	2011	183	V	16 097	VI	70,6
	2012	212	IV	18 668	IV	81,5
Śląskie	2010	172	VI	17 045	V	36,7
	2011	188	IV	18 434	IV	39,8
	2012	184	VI	18 234	V	39,5
Świętokrzyskie	2010	81	XIII	5 764	XI	45,4
	2011	88	XIII	5 949	XI	46,5
	2012	92	XII	6 082	XII	47,9
Warmińsko-mazurskie	2010	125	VII	10 926	VIII	76,4
	2011	128	VII	11 289	VIII	77,9
	2012	132	VIII	11 659	VIII	80,4
Wielkopolskie	2010	245	III	17 111	IV	50,0
	2011	257	III	17 775	V	51,4
	2012	256	III	17 399	VI	50,3
Zachodniopomorskie	2010	124	VIII	13 063	VII	77,3
	2011	125	VIII	12 888	VII	74,9
	2012	139	VII	16 191	VII	94,1
Polska	2010	2 212		193 446		50,6
	2011	2 295		204 152		53,0
	2012	2 441		216 071		56,1

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 5. Hotele według kategorii

Województwo		Hotele ogółem	*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategoryzacji
Dolnośląskie	2010	200	4	18	95	46	30	7
	2011	202	5	18	102	41	29	7
	2012	218	5	29	108	42	28	6
Kujawsko-pomorskie	2010	92	1	10	38	29	5	9
	2011	92	1	12	39	30	3	7
	2012	94	1	11	40	32	4	6
Lubelskie	2010	49	–	4	21	9	1	14
	2011	52	–	4	24	11	3	10
	2012	71	–	5	35	19	7	5
Lubuskie	2010	66	–	4	24	18	12	8
	2011	65	–	4	24	18	12	7
	2012	66	–	4	26	16	14	6
Łódzkie	2010	86	–	3	42	23	11	7
	2011	94	–	4	47	26	10	7
	2012	103	–	5	54	28	10	6
Małopolskie	2010	249	14	30	131	53	10	11
	2011	275	14	39	147	50	14	11
	2012	287	14	46	156	50	13	8
Mazowieckie	2010	156	11	18	56	45	16	10
	2011	162	10	18	68	45	14	7
	2012	173	10	19	72	47	15	10
Opolskie	2010	29	–	–	17	6	3	3
	2011	32	–	–	18	7	3	4
	2012	36	–	–	19	10	4	3
Podkarpackie	2010	84	–	2	41	27	8	6
	2011	88	–	2	44	27	7	8
	2012	105	–	6	53	36	6	4
Podlaskie	2010	23	–	3	6	9	1	4
	2011	24	–	3	7	9	–	5
	2012	28	–	3	9	11	1	4
Pomorskie	2010	144	6	11	50	56	11	10
	2011	149	7	10	54	57	11	10
	2012	170	7	15	64	60	12	12
Śląskie	2010	156	3	18	68	40	13	14
	2011	172	3	21	75	43	14	16
	2012	169	3	24	75	42	13	12
Świętokrzyskie	2010	66	–	3	24	26	10	3
	2011	69	1	4	24	28	9	3
	2012	73	1	4	27	30	7	4
Warmińsko-mazurskie	2010	95	1	7	40	32	5	10
	2011	97	1	9	43	32	4	8
	2012	101	1	14	40	35	4	7
Wielkopolskie	2010	209	2	17	88	69	29	4
	2011	217	2	18	92	73	27	5
	2012	216	2	18	95	71	25	5
Zachodniopomorskie	2010	92	1	14	38	22	12	5
	2011	93	1	14	37	21	14	6
	2012	104	3	21	37	22	14	7
Polska	2010	1 796	43	162	779	510	177	125
	2011	1 883	45	180	845	518	174	121
	2012	2 014	47	224	910	551	177	105

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 6. Liczba pokoi w hotelach według kategorii

Województwo		Pokoje w hotelach		*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategoryzacji
		ogółem	miejsce						
Dolnośląskie	2010	9 274	III	535	1 841	4 357	1 599	737	205
	2011	9 882	III	581	1 795	4 564	1 407	769	766
	2012	10 883	III	581	3 234	4 717	1 465	760	126
Kujawsko-pomorskie	2010	3 636	X	35	802	1 480	815	223	281
	2011	3 917	X	23	925	1 628	969	197	175
	2012	3 789	X	24	920	1 417	1 089	222	117
Lubelskie	2010	1 945	XIV	–	291	860	327	32	435
	2011	2 196	XIV	–	324	1 043	487	72	270
	2012	2 474	XIV	–	313	1 267	604	175	115
Lubuskie	2010	2 414	XIII	–	248	1 051	524	354	237
	2011	2 463	XIII	–	248	968	489	516	242
	2012	2 495	XIII	–	248	1 073	431	515	228
Łódzkie	2010	4 690	IX	–	854	2 185	1 205	270	176
	2011	5 019	IX	–	1 000	2 305	1 263	275	176
	2012	5 381	VIII	–	1 125	2 634	1 241	267	114
Małopolskie	2010	12 747	II	1 131	2 400	6 206	2 496	276	238
	2011	13 889	II	1 130	3 378	6 311	2 368	319	383
	2012	14 108	II	1 119	3 820	6 362	2 291	300	216
Mazowieckie	2010	14 419	I	3 160	3 181	4 036	2 517	1 239	286
	2011	14 458	I	2 911	3 241	4 605	2 452	1 101	148
	2012	14 944	I	2 921	3 309	4 920	2 386	1 184	224
Opolskie	2010	816	XVI	–	–	565	125	63	63
	2011	865	XVI	–	–	587	137	53	88
	2012	975	XVI	–	–	643	183	84	65
Podkarpackie	2010	2 461	XII	–	73	1 522	553	177	136
	2011	2 556	XII	–	73	1 628	521	156	178
	2012	3 035	XI	–	221	1 856	788	117	53
Podlaskie	2010	1 296	XV	–	365	341	451	28	111
	2011	1 425	XV	–	369	420	449	–	187
	2012	1 543	XV	–	366	513	486	15	163
Pomorskie	2010	6 892	VI	594	1 109	2 711	2 030	215	233
	2011	7 226	VI	744	1 116	2 931	1 999	201	235
	2012	8 229	V	745	1 487	3 392	2 111	216	278
Śląskie	2010	8 216	V	269	2 246	3 019	1 806	444	432
	2011	8 993	IV	269	2 560	3 286	1 929	483	466
	2012	8 893	IV	269	2 806	3 185	1 864	391	378
Świętokrzyskie	2010	2 703	XI	–	263	1 268	773	337	62
	2011	2 767	XI	42	315	1 265	799	299	47
	2012	2 808	XII	42	371	1 334	801	196	64
Warmińsko-mazurskie	2010	4 963	VIII	86	1 146	2 071	1 199	73	388
	2011	5 112	VIII	107	1 487	2 157	1 114	66	181
	2012	5 227	IX	107	1 764	2 079	1 055	63	159
Wielkopolskie	2010	8 334	IV	202	1 398	3 921	2 151	564	98
	2011	8 537	V	202	1 438	3 969	2 250	519	159
	2012	8 222	VI	202	1 465	3 838	2 159	438	120
Zachodnio-pomorskie	2010	5 786	VII	207	1 388	2 511	812	630	238
	2011	5 684	VII	207	1 463	2 266	768	693	287
	2012	7 094	VII	565	2 564	2 214	745	699	307
Polska	2010	90 592		6 219	17 605	38 104	19 383	5 662	3 619
	2011	94 989		6 216	19 732	39 933	19 401	5 719	3 988
	2012	100 100		6 575	24 013	41 444	19 699	5 642	2 727

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 7. Miejsca noclegowe w hotelach według kategorii

Województwo		Miejsca noclegowe		*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategoryzacji
		ogółem	miejsce						
Dolnośląskie	2010	18 419	III	940	3 415	8 690	3 388	1 537	449
	2011	20 208	III	1 046	3 548	9 135	3 072	1 725	1 682
	2012	22 330	III	1 155	6 553	9 451	3 229	1 640	302
Kujawsko-pomorskie	2010	6 812	X	49	1 400	2 730	1 559	479	595
	2011	7 363	X	39	1 603	3 026	1 851	447	397
	2012	7 092	X	41	1 545	2 641	2 110	476	279
Lubelskie	2010	3 667	XIV	–	583	1 488	616	50	930
	2011	4 056	XIV	–	618	1 846	932	126	534
	2012	4 711	XIII	–	631	2 303	1 159	317	301
Lubuskie	2010	4 597	XIII	–	422	1 952	1 044	736	443
	2011	4 605	XIII	–	418	1 808	952	966	461
	2012	4 695	XIV	–	423	2 023	841	1 015	393
Łódzkie	2010	8 616	IX	–	1 653	3 888	2 159	541	375
	2011	9 298	IX	–	1 930	4 163	2 312	518	375
	2012	9 963	IX	–	2 185	4 752	2 297	503	226
Małopolskie	2010	26 282	I	2 131	4 773	12 888	5 377	618	495
	2011	29 479	I	2 169	6 931	13 393	5 295	747	944
	2012	29 696	I	2 158	7 862	13 579	4 901	718	478
Mazowieckie	2010	25 834	II	5 021	5 637	7 485	4 478	2 654	559
	2011	26 437	II	4 492	5 999	8 563	4 723	2 353	307
	2012	27 389	II	4 535	6 072	9 226	4 554	2 540	462
Opolskie	2010	1 564	XVI	–	–	1 061	238	112	153
	2011	1 657	XVI	–	–	1 124	257	96	180
	2012	1 884	XVI	–	–	1 244	354	136	150
Podkarpackie	2010	4 863	XII	–	154	2 903	1 168	336	302
	2011	5 119	XII	–	151	3 131	1 147	295	395
	2012	6 093	XI	–	492	3 611	1 603	268	119
Podlaskie	2010	2 596	XV	–	819	625	862	56	234
	2011	2 902	XV	–	817	802	882	–	401
	2012	3 164	XV	–	832	976	999	36	321
Pomorskie	2010	13 838	VI	1 155	2 037	5 618	4 068	471	489
	2011	14 682	VI	1 457	2 088	6 168	4 035	434	500
	2012	16 674	V	1 490	2 823	6 963	4 341	482	575
Śląskie	2010	16 340	IV	513	4 722	5 838	3 466	872	929
	2011	17 829	IV	513	5 292	6 358	3 691	975	1 000
	2012	17 664	IV	512	5 826	6 236	3 539	802	749
Świętokrzyskie	2010	5 153	XI	–	497	2 235	1 549	731	141
	2011	5 312	XI	84	593	2 318	1 585	617	115
	2012	5 438	XII	84	713	2 502	1 592	391	156
Warmińsko-mazurskie	2010	10 068	VIII	250	2 394	4 054	2 393	177	800
	2011	10 361	VIII	273	3 064	4 257	2 243	162	362
	2012	10 699	VIII	270	3 663	4 109	2 152	158	347
Wielkopolskie	2010	15 852	V	308	2 493	7 389	4 254	1 206	202
	2011	16 413	V	308	2 632	7 525	4 495	1 130	323
	2012	16 039	VI	308	2 710	7 529	4 337	915	240
Zachodnio-pomorskie	2010	11 534	VII	414	2 695	4 836	1 739	1 314	536
	2011	11 247	VII	414	2 919	4 365	1 597	1 370	582
	2012	14 562	VII	1 354	5 251	4 285	1 548	1 466	658
Polska	2010	176 035		10 781	33 694	73 680	38 358	11 890	7 632
	2011	186 968		10 795	38 603	77 982	39 069	11 961	8 558
	2012	198 093		11 907	47 581	81 430	39 556	11 863	5 756

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 8. Stopień wykorzystania pokoi w hotelach według kategorii (%)

Województwo		Wykorzystanie ogółem	*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategoryzacji
Dolnośląskie	2010	39,5	56,3	44,5	37,8	37,0	30,8	33,6
	2011	40,6	57,6	47,4	39,1	36,6	38,1	28,5
	2012	40,1	60,3	43,3	39,1	34,4	37,1	29,4
Kujawsko-pomorskie	2010	38,0	43,0	42,2	37,1	35,5	52,4	25,6
	2011	39,4	47,0	42,9	37,5	37,6	54,4	28,9
	2012	38,3	#	45,8	33,2	37,1	54,4	26,0
Lubelskie	2010	37,9	–	46,5	39,5	45,7	33,6	24,1
	2011	40,5	–	47,2	38,7	49,5	35,3	26,2
	2012	38,9	–	41,7	39,1	41,8	31,6	23,5
Lubuskie	2010	36,7	–	37,1	35,6	33,9	41,0	41,5
	2011	39,4	–	37,5	39,7	33,4	42,8	47,1
	2012	37,4	–	45,1	36,4	32,3	36,2	47,6
Łódzkie	2010	39,8	41,5	44,6	36,4	42,9	48,3	24,5
	2011	39,4	–	44,7	35,2	42,5	48,8	25,2
	2012	39,9	–	48,9	36,1	41,5	39,4	20,3
Małopolskie	2010	44,2	52,6	50,2	43,1	38,0	37,2	33,6
	2011	47,7	55,6	55,0	45,6	41,0	36,6	38,4
	2012	49,7	61,3	57,1	47,2	39,2	36,5	41,6
Mazowieckie	2010	54,7	68,9	59,7	47,1	45,3	56,1	35,6
	2011	57,1	71,3	62,4	50,3	47,7	57,8	34,8
	2012	55,6	74,5	62,4	46,4	46,0	51,6	28,6
Opolskie	2010	38,4	–	–	43,2	28,5	34,7	21,8
	2011	39,7	–	–	43,8	26,2	49,2	22,6
	2012	37,4	–	–	41,7	24,8	33,2	33,7
Podkarpackie	2010	36,4	–	40,3	34,6	39,6	40,4	35,1
	2011	38,8	–	43,1	36,5	40,2	46,4	48,7
	2012	36,2	–	45,1	34,3	38,7	39,3	34,4
Podlaskie	2010	40,4	–	33,2	45,1	47,3	25,2	25,0
	2011	43,5	–	37,4	47,1	51,5	–	27,9
	2012	43,8	–	39,0	45,9	51,9	#	27,5
Pomorskie	2010	37,5	44,3	47,9	37,4	31,7	36,8	23,5
	2011	41,3	48,3	52,2	40,0	35,6	35,4	36,4
	2012	41,4	54,3	51,5	39,2	35,7	31,6	34,7
Śląskie	2010	38,2	30,7	39,8	38,7	39,7	39,3	25,8
	2011	39,1	29,1	39,3	40,0	42,0	36,4	30,3
	2012	37,6	29,2	36,7	39,4	38,2	38,1	31,5
Świętokrzyskie	2010	34,1	–	48,4	33,2	34,7	29,5	18,6
	2011	35,0	52,4	52,6	32,9	33,9	29,3	19,6
	2012	35,4	#	48,2	33,9	31,8	33,4	27,8
Warmińsko-mazurskie	2010	34,6	48,6	45,9	32,0	29,2	14,2	28,5
	2011	36,0	48,5	44,9	33,8	29,8	12,4	28,9
	2012	35,3	#	40,8	33,9	30,8	9,3	27,8
Wielkopolskie	2010	36,0	43,8	39,4	35,0	36,1	36,3	10,4
	2011	37,5	48,8	41,5	37,5	35,7	36,4	13,0
	2012	36,6	#	41,9	37,1	32,6	34,4	9,9
Zachodniopomorskie	2010	43,3	46,0	46,5	41,0	45,5	43,2	41,3
	2011	48,3	43,7	54,3	45,6	48,8	45,6	47,9
	2012	53,0	54,3	61,2	48,7	46,5	44,0	57,9
Polska	2010	41,6	58,8	47,1	39,1	38,3	41,9	29,2
	2011	43,7	60,3	49,7	41,1	39,8	43,8	32,8
	2012	43,6	63,4	50,1	40,5	38,1	40,5	33,1

Źródło: Turystyka w 2012 r., GUS, Warszawa, 2013 i wcześniejsze.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 9. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hotelach według kategorii (%)

Województwo		Wykorzystanie ogółem	*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategoryzacji
Dolnośląskie	2010	31,5	42,7	36,8	29,9	29,5	26,4	28,7
	2011	32,1	44,2	38,1	31,0	28,1	31,3	25,8
	2012	31,8	44,5	34,7	31,7	26,5	29,0	25,2
Kujawsko-pomorskie	2010	29,0	35,4	32,2	27,9	28,7	37,3	20,4
	2011	30,2	39,2	32,8	28,5	30,1	38,1	22,2
	2012	29,1	#	36,3	24,3	30,1	35,2	19,6
Lubelskie	2010	32,1	–	34,9	35,7	39,9	40,9	19,3
	2011	33,2	–	34,9	33,6	40,2	36,6	20,2
	2012	31,1	–	30,8	33,0	32,8	27,8	15,0
Lubuskie	2010	30,4	–	28,3	28,2	29,3	33,3	39,3
	2011	32,8	–	28,2	31,8	29,5	34,8	44,8
	2012	31,5	–	34,3	29,8	29,2	30,5	45,7
Łódzkie	2010	31,0	34,0	33,4	27,6	34,6	44,8	16,0
	2011	31,2	–	34,8	27,4	33,9	45,4	18,5
	2012	30,7	–	34,3	27,9	32,1	39,7	18,3
Małopolskie	2010	37,9	47,1	43,6	37,2	31,1	35,1	27,3
	2011	39,6	45,0	46,4	38,4	32,7	33,8	29,8
	2012	41,6	51,0	49,0	39,6	31,4	32,2	36,6
Mazowieckie	2010	43,5	57,4	46,6	36,6	36,4	46,3	31,6
	2011	44,6	60,5	48,2	38,4	36,0	47,8	28,6
	2012	43,7	64,4	49,2	35,8	35,2	41,2	20,4
Opolskie	2010	29,6	–	–	32,6	26,2	27,6	17,5
	2011	30,9	–	–	34,4	20,9	39,7	16,9
	2012	28,8	–	–	32,1	20,1	28,1	20,4
Podkarpackie	2010	29,8	–	23,8	29,8	30,8	35,2	22,5
	2011	31,2	–	27,5	30,9	29,5	41,1	34,2
	2012	29,5	–	30,5	29,5	29,7	32,4	24,1
Podlaskie	2010	34,7	–	28,0	37,9	42,9	26,2	19,4
	2011	35,2	–	28,3	37,2	45,0	–	24,1
	2012	35,5	–	29,6	36,4	44,1	#	25,9
Pomorskie	2010	32,1	40,5	42,1	31,5	27,0	32,8	19,4
	2011	34,5	42,9	44,9	33,8	28,8	27,3	24,9
	2012	35,1	49,7	44,5	33,5	29,1	26,1	26,4
Śląskie	2010	29,9	22,2	31,2	27,8	32,7	37,5	23,2
	2011	30,1	21,0	29,4	29,0	34,6	33,7	26,7
	2012	29,3	22,9	26,9	29,5	32,7	36,2	28,1
Świętokrzyskie	2010	28,3	–	36,4	28,5	27,8	27,7	13,0
	2011	29,6	41,2	41,1	28,6	27,8	28,8	12,9
	2012	29,3	#	36,5	29,6	25,2	31,3	20,7
Warmińsko-mazurskie	2010	30,4	36,6	46,0	25,8	25,3	9,9	20,5
	2011	31,6	36,2	44,8	27,0	25,3	8,5	21,8
	2012	31,2	#	40,1	27,4	26,3	6,2	20,9
Wielkopolskie	2010	27,5	34,8	29,1	25,7	29,4	30,8	8,5
	2011	27,7	40,5	31,0	27,3	26,2	29,6	10,2
	2012	26,6	#	30,4	26,6	23,9	28,6	8,4
Zachodniopomorskie	2010	36,7	39,2	39,2	35,3	38,9	34,1	35,5
	2011	40,6	37,8	46,9	38,9	38,7	35,2	41,9
	2012	45,5	45,0	54,9	41,3	37,2	35,5	48,8
Polska	2010	33,8	48,6	38,5	31,5	31,4	35,5	23,9
	2011	35,0	49,3	40,3	32,8	31,5	36,5	26,9
	2012	35,2	52,9	40,9	32,7	30,3	33,5	27,1

Źródło: Turystyka w 2012 r., GUS, Warszawa, 2013 i wcześniejsze.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 10. Pozostałe obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania (oprócz hoteli, moteli i pensjonatów)

Województwo		Obiekty		Miejsca noclegowe		Liczba miejsc noclegowych na 10 tys. mieszkańców	Udział miejsc nocleg. całorocznych w liczbie miejsc ogółem (%)
		ogółem	miejsce	ogółem	miejsce		
Dolnośląskie	2010	462	IV	27 923	IV	97,0	86,4
	2011	428	IV	26 675	IV	91,4	87,1
	2012	444	IV	29 758	IV	102,3	85,8
Kujawsko-pomorskie	2010	212	XI	17 636	VIII	85,2	53,2
	2011	195	XI	16 488	VIII	78,5	52,9
	2012	203	XI	18 539	VIII	88,3	55,2
Lubelskie	2010	253	IX	15 805	XI	73,5	48,3
	2011	208	X	13 600	XI	62,7	53,2
	2012	195	XII	13 129	XII	60,5	50,6
Lubuskie	2010	210	XII	14 692	XII	145,5	34,7
	2011	192	XII	13 302	XII	130,4	40,8
	2012	187	XIII	14 181	XI	139,0	34,6
Łódzkie	2010	188	XIII	10 967	XIII	43,3	64,2
	2011	188	XIII	10 587	XIII	41,8	66,5
	2012	206	X	12 043	XIII	47,8	69,1
Małopolskie	2010	552	III	39 881	III	120,5	81,2
	2011	536	III	40 168	III	119,9	83,9
	2012	516	III	38 431	III	114,7	82,7
Mazowieckie	2010	231	X	16 814	X	32,1	76,8
	2011	209	IX	15 566	X	29,4	75,6
	2012	208	IX	16 422	IX	31,0	76,6
Opolskie	2010	77	XVI	6 073	XVI	59,0	58,2
	2011	78	XV	6 550	XV	64,9	59,9
	2012	70	XVI	5 756	XVI	57,0	59,6
Podkarpackie	2010	279	VII	16 996	IX	80,9	69,2
	2011	251	VIII	15 828	IX	74,3	75,1
	2012	238	VIII	15 781	X	74,1	73,9
Podlaskie	2010	153	XIV	8 576	XIV	72,1	53,4
	2011	134	XIV	7 835	XIV	65,3	57,6
	2012	132	XIV	7 830	XIV	65,3	56,6
Pomorskie	2010	623	II	64 835	II	289,4	30,3
	2011	593	II	62 018	II	272,0	27,7
	2012	611	II	64 482	II	281,6	28,4
Śląskie	2010	339	VI	23 944	VII	51,6	89,4
	2011	320	VI	23 619	VI	51,0	88,4
	2012	310	VI	22 906	VII	49,6	87,9
Świętokrzyskie	2010	81	XV	6 488	XV	51,1	61,1
	2011	78	XVI	6 157	XVI	48,1	66,7
	2012	75	XV	6 514	XV	51,3	66,5
Warmińsko-mazurskie	2010	262	VIII	26 796	V	187,4	32,3
	2011	258	VII	26 521	V	182,9	33,5
	2012	252	VII	26 180	V	180,6	33,0
Wielkopolskie	2010	380	V	25 819	VI	75,5	48,4
	2011	356	V	23 529	VII	68,0	47,6
	2012	358	V	23 361	VI	67,5	47,7
Zachodniopomorskie	2010	692	I	93 420	I	552,8	36,6
	2011	720	I	93 788	I	545,3	35,7
	2012	731	I	95 342	I	554,3	35,1
Polska	2010	4 994		416 665		109,1	52,5
	2011	4 744		402 094		104,3	53,0
	2012	4 736		410 655		106,6	52,5

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 11. Kempingi w ujęciu liczbowym i przestrzennym

Województwo		Liczba obiektów		Liczba miejsc noclegowych		Liczba miejsc noclegowych na 10 tys. mieszkańców	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (%)
		ogółem	miejsce	Ogółem	miejsce		
Dolnośląskie	2010	10	V	1 153	VII	4,0	14,5
	2011	11	V	1 367	V	4,7	14,9
	2012	13	IV	1 699	IV	5,8	11,2
Kujawsko-pomorskie	2010	3	XI	360	XI	1,7	17,5
	2011	3	XI	360	XI	1,7	17,1
	2012	3	X	420	X	2,0	16,6
Lubelskie	2010	4	IX	355	XII	1,7	15,0
	2011	4	IX	340	XII	1,6	15,8
	2012	2	XII	170	XIV	0,8	10,4
Lubuskie	2010	2	XIII	177	XV	1,8	63,9
	2011	2	XII	157	XIV	1,5	65,1
	2012	3	XI	406	XI	4,0	34,7
Łódzkie	2010	1	XV	400	X	1,6	9,4
	2011	1	XVI	400	X	1,6	5,6
	2012	1	XIV	400	XII	1,6	19,8
Małopolskie	2010	10	VI	1 273	VI	3,8	12,3
	2011	11	VI	1 383	IV	4,1	13,3
	2012	9	VI	916	VII	2,7	13,8
Mazowieckie	2010	3	XII	230	XIV	0,4	8,8
	2011	2	XIII	151	XV	0,3	9,7
	2012	1	XV	51	XVI	0,1	4,4
Opolskie	2010	4	X	1 458	IV	14,2	10,9
	2011	4	X	842	IX	8,3	12,1
	2012	4	VIII	842	VIII	8,3	8,1
Podkarpackie	2010	2	XVI	143	XVI	0,7	37,8
	2011	2	XIV	143	XVI	0,7	26,2
	2012	1	XVI	104	XV	0,5	28,5
Podlaskie	2010	2	XIV	240	XIII	2,0	20,7
	2011	2	XV	240	XIII	2,0	22,1
	2012	2	XIII	240	XIII	2,0	15,4
Pomorskie	2010	22	I	4 491	I	20,0	45,5
	2011	27	I	5 698	I	25,0	32,9
	2012	26	II	6 164	I	26,9	29,8
Śląskie	2010	5	VII	768	IX	1,7	7,4
	2011	7	VII	850	VIII	1,8	10,0
	2012	7	VII	950	VI	2,1	10,1
Świętokrzyskie	2010	5	VIII	958	VIII	7,5	11,7
	2011	5	VIII	908	VII	7,1	10,1
	2012	4	IX	565	IX	4,4	11,6
Warmińsko-mazurskie	2010	13	IV	1 330	V	9,3	21,1
	2011	16	III	1 640	III	11,3	18,1
	2012	16	III	1 714	III	11,8	12,5
Wielkopolskie	2010	17	III	1 769	III	5,2	20,9
	2011	12	IV	1 336	VI	3,9	22,3
	2012	12	V	1 456	V	4,2	27,9
Zachodniopomorskie	2010	18	II	4 456	II	26,4	33,6
	2011	26	II	4 857	II	28,2	24,4
	2012	27	I	5 771	II	33,6	27,8
Polska	2010	121		19 561		5,1	24,0
	2011	135		20 672		5,4	20,9
	2012	131		21 868		5,7	20,7

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 12. Ośrodki wczasowe

Województwo		Ośrodki wczasowe		Miejsca noclegowe		Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (w %)
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	
Dolnośląskie	2010	104	IV	6 792	IV	26,8
	2011	97	IV	6 821	IV	27,3
	2012	92	IV	6 719	IV	28,3
Kujawsko-pomorskie	2010	50	VIII	3 426	X	36,0
	2011	44	IX	2 825	X	36,0
	2012	47	VII	3 475	IX	30,6
Lubelskie	2010	56	VI	3 691	VIII	42,1
	2011	48	VII	3 291	IX	36,1
	2012	41	IX	2 937	X	35,9
Lubuskie	2010	38	X	3 557	IX	31,2
	2011	31	X	3 296	VIII	32,0
	2012	34	X	3 724	VIII	31,1
Łódzkie	2010	11	XIII	1 090	XIII	30,7
	2011	12	XII	1 121	XII	26,2
	2012	12	XII	1 093	XIII	25,8
Małopolskie	2010	113	III	8 822	III	30,8
	2011	108	III	8 447	III	30,1
	2012	104	III	8 393	III	30,1
Mazowieckie	2010	12	XII	1 276	XII	31,8
	2011	11	XIII	1 019	XIII	27,7
	2012	11	XIII	1 127	XII	31,0
Opolskie	2010	8	XV	582	XVI	16,0
	2011	8	XIV	620	XV	14,6
	2012	7	XV	488	XVI	16,4
Podkarpackie	2010	22	XI	2 454	XI	28,2
	2011	20	XI	2 409	XI	27,2
	2012	19	XI	2 228	XI	27,4
Podlaskie	2010	7	XVI	982	XIV	36,5
	2011	4	XVI	378	XVI	33,4
	2012	6	XVI	552	XV	21,3
Pomorskie	2010	216	II	25 897	II	41,7
	2011	200	II	23 268	II	38,0
	2012	214	II	25 194	II	39,0
Śląskie	2010	50	IX	4 122	VII	33,4
	2011	47	VIII	3 793	VII	29,8
	2012	49	VI	4 067	VI	31,6
Świętokrzyskie	2010	10	XIV	824	XV	30,9
	2011	8	XV	778	XIV	21,5
	2012	8	XIV	746	XIV	28,2
Warmińsko-mazurskie	2010	55	VII	6 714	V	33,6
	2011	51	VI	5 942	V	30,4
	2012	44	VIII	5 069	V	27,4
Wielkopolskie	2010	84	V	4 780	VI	31,2
	2011	72	V	3 867	VI	31,2
	2012	70	V	3 811	VII	30,7
Zachodniopomorskie	2010	318	I	47 132	I	43,7
	2011	319	I	46 799	I	43,5
	2012	321	I	46 772	I	42,9
Polska	2010	1 154		122 141		37,0
	2011	1 080		114 674		35,9
	2012	1 079		116 395		36,1

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

**Tab. 13. Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania
– kwatery agroturystyczne***

Województwo		Kwatery		Miejsca noclegowe		Liczba miejsc na 10 tys. mieszkańców
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	
Dolnośląskie	2010	613	IV	7 223	IV	25,1
	2011	638	IV	7 330	III	25,1
	2012	62	V	1 036	V	3,6
Kujawsko-pomorskie	2010	258	XIII	3 061	XII	14,8
	2011	256	XIII	3 033	XII	14,4
	2012	13	XV	245	XV	1,2
Lubelskie	2010	422	VII	3 601	XI	16,7
	2011	430	VII	3 652	X	16,8
	2012	21	XIII	304	XIII	1,4
Lubuskie	2010	92	XVI	943	XVI	9,3
	2011	95	XVI	946	XVI	9,3
	2012	22	XII	392	XI	3,8
Łódzkie	2010	175	XIV	2 036	XIV	8,0
	2011	180	XIV	1 889	XIV	7,5
	2012	21	XIV	295	XIV	1,2
Małopolskie	2010	1 291	I	15 587	I	47,1
	2011	1 344	I	16 127	I	48,1
	2012	67	III	1 111	II	3,3
Mazowieckie	2010	357	XI	3 833	X	7,3
	2011	360	XI	3 587	XI	6,8
	2012	39	VIII	609	X	1,1
Opolskie	2010	112	XV	1 190	XV	11,6
	2011	110	XV	1 109	XV	11,0
	2012	5	XVI	70	XVI	0,7
Podkarpackie	2010	1 006	II	8 597	II	40,9
	2011	989	II	8 485	II	39,8
	2012	56	VI	842	VI	4,0
Podlaskie	2010	590	VI	5 588	VI	47,0
	2011	609	VI	5 673	VI	47,3
	2012	54	VII	722	VII	6,0
Pomorskie	2010	601	V	7 188	V	32,1
	2011	622	V	7 102	V	31,1
	2012	87	I	1 613	I	7,0
Śląskie	2010	378	X	4 768	VII	10,3
	2011	384	IX	4 875	VII	10,5
	2012	37	IX	709	VIII	1,5
Świętokrzyskie	2010	290	XII	2 630	XIII	20,7
	2011	291	XII	2 672	XIII	20,9
	2012	28	XI	377	XII	3,0
Warmińsko-mazurskie	2010	718	III	7 568	III	52,9
	2011	743	III	7 263	IV	50,1
	2012	72	II	1 082	III	7,5
Wielkopolskie	2010	406	VIII	4 692	VIII	13,7
	2011	418	VIII	4 737	VIII	13,7
	2012	64	IV	1 060	IV	3,1
Zachodniopomorskie	2010	383	IX	4 245	IX	25,1
	2011	383	X	4 214	IX	24,5
	2012	35	X	657	IX	3,8
Polska	2010	7 692		82 750		21,7
	2011	7 852		82 694		21,5
	2012	683		11 124		2,9

* Dane za 2012 r. obejmują obiekty posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych; nie pozwala to na porównania z latami poprzednimi. W 2011 r. w całej Polsce liczba kwater agroturystycznych posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych wynosiła 582 obiekty; obiekty te dysponowały 9 281 miejscami noclegowymi.

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

Inne aspekty obsługi turystów

Tab. 14. Biura podróży ogółem oraz w podziale na organizatorów i pośredników

Województwo		Ogółem		Organizator	Organiza- tor/pośrednik	Pośrednik
		liczba	miejsce			
Dolnośląskie	2010	259	IV	69	187	3
	2011	270	IV	74	192	3
	2012	289	IV	*	*	*
Kujawsko-pomorskie	2010	91	XII	34	57	0
	2011	85	XII	28	57	0
	2012	91	XII	*	*	*
Lubelskie	2010	96	XI	26	68	2
	2011	102	XI	23	78	1
	2012	115	X	*	*	*
Lubuskie	2010	49	XVI	5	44	0
	2011	50	XVI	5	45	0
	2012	60	XVI	*	*	*
Łódzkie	2010	155	VII	43	112	0
	2011	154	VII	38	116	0
	2012	168	VII	*	*	*
Małopolskie	2010	381	III	42	334	5
	2011	407	III	40	362	5
	2012	456	II	*	*	*
Mazowieckie	2010	612	I	59	547	6
	2011	641	I	70	567	3
	2012	684	I	*	*	*
Opolskie	2010	60	XIV	15	45	0
	2011	59	XV	13	46	0
	2012	71	XIV	*	*	*
Podkarpackie	2010	105	X	11	92	2
	2011	107	X	10	95	2
	2012	133	IX	*	*	*
Podlaskie	2010	75	XIII	72	3	0
	2011	84	XIII	73	11	0
	2012	87	XIII	*	*	*
Pomorskie	2010	214	VI	60	151	3
	2011	206	VI	55	149	2
	2012	229	VI	*	*	*
Śląskie	2010	423	II	125	296	1
	2011	428	II	124	303	0
	2012	438	III	*	*	*
Świętokrzyskie	2010	56	XV	1	55	0
	2011	61	XIV	2	59	0
	2012	61	XV	*	*	*
Warmińsko-mazurskie	2010	106	IX	5	101	0
	2011	113	IX	3	110	0
	2012	108	XI	*	*	*
Wielkopolskie	2010	253	V	42	207	4
	2011	251	V	48	200	3
	2012	273	V	*	*	*
Zachodniopomorskie	2010	139	VIII	66	68	5
	2011	139	VIII	61	75	3
	2012	149	VIII	*	*	*
Polska	2010	3 074		675	2 367	31
	2011	3 157		667	2 465	22
	2012	3 412		*	*	*

Źródło: Centralna Ewidencja Organizatorów i Pośredników turystycznych – rejestr prowadzony przez Departament Turystyki w Ministerstwie Sportu i Turystyki, stan na koniec roku; obliczenia własne. Zmiany wprowadzone w Ewidencji w 2013 r. spowodowały brak informacji o podziale na organizatorów i pośredników w 2012 r.

**Tab. 15. Piloci wycieczek i przewodnicy turystyczni
(uprawnienia nadane w danym roku)**

Województwo		Piloci wycieczek		Przewodnicy turystyczni		Przew. miejscy	Przew. terenowi	Przew. górcy
		liczba	miejsce	ogółem	miejsce			
Dolnośląskie	2010	137	VII	62	IV	33	0	29
	2011	57	XII	59	IV	30	0	29
	2012	92	VII	47	VI	8	0	39
Kujawsko-pomorskie	2010	120	IX	31	VIII	20	11	0
	2011	91	VII	26	XII	19	7	0
	2012	35	XV	13	XIII	10	3	0
Lubelskie	2010	213	IV	61	V	3	58	0
	2011	171	IV	29	XI	28	0	1
	2012	179	IV	55	V	12	42	1
Lubuskie	2010	24	XVI	1	XVI	1	0	0
	2011	12	XVI	1	XVI	0	0	1
	2012	12	XVI	5	XV	4	0	1
Łódzkie	2010	153	VI	49	VI	46	0	3
	2011	102	V	38	IX	19	17	2
	2012	110	V	20	XI	17	2	1
Małopolskie	2010	320	II	120	II	59	2	59
	2011	225	III	129	II	34	25	70
	2012	240	III	112	III	58	9	45
Mazowieckie	2010	332	I	232	I	195	31	6
	2011	335	I	209	I	191	17	1
	2012	325	I	214	I	200	10	4
Opolskie	2010	92	XII	5	XV	0	5	0
	2011	79	X	15	XV	0	15	0
	2012	57	XI	5	XVI	0	4	1
Podkarpackie	2010	156	V	31	IX	1	0	30
	2011	57	XIII	54	VI	2	5	47
	2012	103	VI	30	IX	0	15	15
Podlaskie	2010	71	XIV	23	XI	0	23	0
	2011	56	XIV	22	XIV	2	20	0
	2012	49	XII	40	VII	7	33	0
Pomorskie	2010	94	XI	34	VII	23	9	2
	2011	89	VIII	57	V	27	29	1
	2012	84	VIII	88	IV	45	42	1
Śląskie	2010	310	III	112	III	3	34	75
	2011	231	II	61	III	14	10	37
	2012	276	II	128	II	4	16	108
Świętokrzyskie	2010	80	XIII	14	XIII	3	11	0
	2011	97	VI	26	XIII	2	24	0
	2012	58	X	29	X	3	25	1
Warmińsko-mazurskie	2010	55	XV	14	XIV	2	12	0
	2011	51	XV	30	X	1	29	0
	2012	38	XIV	15	XII	2	13	0
Wielkopolskie	2010	125	VIII	31	X	28	2	1
	2011	82	IX	46	VIII	29	15	2
	2012	79	IX	39	VIII	34	4	1
Zachodniopomorskie	2010	109	X	19	XII	15	4	0
	2011	75	XI	53	VII	30	23	0
	2012	49	XIII	13	XIV	10	3	0
Polska	2010	2 391		839		432	202	205
	2011	1 810		855		428	236	191
	2012	1 786		853		414	221	218

Źródło: informacje z urzędów marszałkowskich, obliczenia własne.

Tab. 16. Długość szlaków turystycznych pieszych

Województwo		Długość szlaków pieszych nizinnych (w km)		Długość szlaków pieszych na 100 km ² powierzchni województwa
		ogółem	miejsce	
Dolnośląskie	2010	1 220,6	XII	6,1
	2011	1 226,0	XII	6,2
	2012	1 226,0	XII	6,2
Kujawsko-pomorskie	2010	3 034,1	VI	16,9
	2011	3 051,4	V	17,0
	2012	3 070,4	VI	17,1
Lubelskie	2010	3 249,1	III	12,9
	2011	3 258,4	III	13,0
	2012	3 280,4	III	13,1
Lubuskie	2010	1 979,5	IX	14,1
	2011	1 979,5	IX	14,1
	2012	1 979,5	IX	14,1
Łódzkie	2010	1 412,3	XI	7,8
	2011	1 318,8	XI	7,2
	2012	1 318,8	XI	7,2
Małopolskie	2010	1 124,4	XIII	7,4
	2011	823,3	XV	5,4
	2012	823,3	XV	5,4
Mazowieckie	2010	3 049,9	V	8,6
	2011	3 024,4	VII	8,5
	2012	3 156,8	V	8,9
Opolskie	2010	878,0	XV	9,3
	2011	993,8	XIV	10,6
	2012	993,8	XIV	10,6
Podkarpackie	2010	671,0	XVI	3,8
	2011	669,3	XVI	3,8
	2012	669,3	XVI	3,8
Podlaskie	2010	3 338,9	II	16,5
	2011	3 339,4	II	16,5
	2012	3 339,4	II	16,5
Pomorskie	2010	3 020,2	VII	16,5
	2011	3 028,4	VI	16,5
	2012	3 028,4	VII	16,5
Śląskie	2010	2 858,9	VIII	23,2
	2011	3 021,1	VIII	24,6
	2012	3 021,1	VIII	24,6
Świętokrzyskie	2010	1 028,1	XIV	8,8
	2011	1 074,8	XIII	9,2
	2012	1 055,8	XIII	9,0
Warmińsko-mazurskie	2010	1 810,9	X	7,5
	2011	1 807,8	X	7,5
	2012	1 807,4	X	7,5
Wielkopolskie	2010	3 403,6	I	11,4
	2011	3 390,6	I	11,4
	2012	3 390,6	I	11,4
Zachodniopomorskie	2010	3 178,2	IV	13,9
	2011	3 178,9	IV	13,9
	2012	3 178,7	IV	13,9
Polska	2010	35 257,7		11,3
	2011	35 185,8		11,3
	2012	35 359,2		11,3

Źródło: dane PTTK, obliczenia własne.

Wybrane obiekty świadczące usługi

WYBRANE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI

Tab. 17. Placówki sprzedaży detalicznej (sklepy oraz stacje paliw)

Województwo		Liczba sklepów	Liczba sklepów na 10 tys. mieszkańców	Liczba stacji paliw	Liczba stacji paliw na 10 tys. mieszkańców
Dolnośląskie	2010	27 572	95,7	590	2,0
	2011	25 947	88,9	605	2,1
	2012	27 687	95,1	588	2,0
Kujawsko-pomorskie	2010	18 109	87,5	520	2,5
	2011	18 366	87,5	514	2,4
	2012	19 009	90,5	491	2,3
Lubelskie	2010	16 496	76,7	785	3,7
	2011	17 420	80,3	708	3,3
	2012	18 382	84,7	618	2,8
Lubuskie	2010	10 454	103,5	322	3,2
	2011	11 133	109,1	276	2,7
	2012	9 909	97,1	316	3,1
Łódzkie	2010	23 828	94,2	735	2,9
	2011	24 980	98,7	782	3,1
	2012	27 211	108,0	727	2,9
Małopolskie	2010	30 353	91,7	642	1,9
	2011	30 831	92,0	750	2,2
	2012	29 945	89,4	683	2,0
Mazowieckie	2010	49 281	94,0	1 592	3,0
	2011	46 125	87,2	1 403	2,7
	2012	47 298	89,2	1 363	2,6
Opolskie	2010	8 652	84,0	239	2,3
	2011	8 479	84,0	236	2,3
	2012	8 122	80,4	255	2,5
Podkarpackie	2010	17 027	81,1	481	2,3
	2011	17 084	80,2	465	2,2
	2012	18 357	86,2	526	2,5
Podlaskie	2010	10 299	86,5	366	3,1
	2011	10 443	87,0	310	2,6
	2012	10 105	84,2	324	2,7
Pomorskie	2010	21 642	96,6	426	1,9
	2011	20 343	89,2	487	2,1
	2012	21 754	95,0	501	2,2
Śląskie	2010	43 089	92,9	918	2,0
	2011	40 773	88,1	860	1,9
	2012	41 832	90,5	941	2,0
Świętokrzyskie	2010	11 169	87,9	365	2,9
	2011	12 657	98,9	360	2,8
	2012	11 675	91,9	406	3,2
Warmińsko-mazurskie	2010	12 814	89,6	322	2,3
	2011	12 694	87,5	357	2,5
	2012	13 704	94,5	340	2,3
Wielkopolskie	2010	31 182	91,2	830	2,4
	2011	32 091	92,7	917	2,7
	2012	33 418	96,6	880	2,5
Zachodniopomorskie	2010	14 091	83,4	470	2,8
	2011	15 616	90,8	566	3,3
	2012	18 881	109,8	522	3,0
Polska	2010	346 058	90,6	9 603	2,5
	2011	344 982	89,5	9 596	2,5
	2012	357 289	92,7	9 481	2,5

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

WYBRANE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI

Tab. 18. Placówki pocztowe

Województwo		Placówki pocztowe		Placówki pocztowe na 10 tys. mieszkańców
		liczba	miejsce	
Dolnośląskie	2010	648	IV	2,3
	2011	624	IV	2,1
	2012	632	IV	2,2
Kujawsko-pomorskie	2010	466	IX	2,3
	2011	448	XI	2,1
	2012	449	XI	2,1
Lubelskie	2010	591	VI	2,7
	2011	569	VI	2,6
	2012	559	VI	2,6
Lubuskie	2010	282	XV	2,8
	2011	269	XV	2,6
	2012	268	XV	2,6
Łódzkie	2010	464	X	1,8
	2011	497	VIII	2,0
	2012	507	VII	2,0
Małopolskie	2010	615	V	1,9
	2011	608	V	1,8
	2012	614	V	1,8
Mazowieckie	2010	893	I	1,7
	2011	926	I	1,8
	2012	942	I	1,8
Opolskie	2010	248	XVI	2,4
	2011	233	XVI	2,3
	2012	239	XVI	2,4
Podkarpackie	2010	473	VIII	2,3
	2011	481	IX	2,3
	2012	481	X	2,3
Podlaskie	2010	348	XIII	2,9
	2011	355	XIII	3,0
	2012	361	XIII	3,0
Pomorskie	2010	508	VII	2,3
	2011	504	VII	2,2
	2012	499	VIII	2,2
Śląskie	2010	794	III	1,7
	2011	827	III	1,8
	2012	837	II	1,8
Świętokrzyskie	2010	308	XIV	2,4
	2011	305	XIV	2,4
	2012	307	XIV	2,4
Warmińsko-mazurskie	2010	424	XII	3,0
	2011	440	XII	3,0
	2012	443	XII	3,1
Wielkopolskie	2010	845	II	2,5
	2011	835	II	2,4
	2012	824	III	2,4
Zachodniopomorskie	2010	458	XI	2,7
	2011	462	X	2,7
	2012	497	IX	2,9
Polska	2010	8 365		2,2
	2011	8 383		2,2
	2012	8 459		2,2

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

Obiekty i urządzenia transportu osobowego

OBIEKTY I URZĄDZENIA TRANSPORTU OSOBOWEGO

Tab. 19. Długość linii kolejowych normalnotorowych

Województwo		Długość linii kolejowych normalnotorowych eksploatowanych (w km)	Długość linii kolejowych normalnotorowych na 100 km ² powierzchni woj.
Dolnośląskie	2010	1 769	8,9
	2011	1 779	8,9
	2012	1 779	8,9
Kujawsko-pomorskie	2010	1 259	7,0
	2011	1 258	7,0
	2012	1 276	7,1
Lubelskie	2010	1 039	4,1
	2011	1 041	4,1
	2012	1 045	4,2
Lubuskie	2010	967	6,9
	2011	967	6,9
	2012	971	6,9
Łódzkie	2010	1 063	5,8
	2011	1 059	5,8
	2012	1 055	5,8
Małopolskie	2010	1 127	7,4
	2011	1 131	7,4
	2012	1 124	7,4
Mazowieckie	2010	1 683	4,7
	2011	1 709	4,8
	2012	1 712	4,8
Opolskie	2010	868	9,2
	2011	867	9,2
	2012	821	8,7
Podkarpackie	2010	981	5,5
	2011	978	5,5
	2012	978	5,5
Podlaskie	2010	759	3,8
	2011	763	3,8
	2012	700	3,5
Pomorskie	2010	1 241	6,8
	2011	1 238	6,8
	2012	1 237	6,8
Śląskie	2010	2 155	17,5
	2011	2 140	17,4
	2012	2 076	16,8
Świętokrzyskie	2010	722	6,2
	2011	721	6,2
	2012	721	6,2
Warmińsko-mazurskie	2010	1 215	5,0
	2011	1 238	5,1
	2012	1 238	5,1
Wielkopolskie	2010	2 038	6,8
	2011	2 022	6,8
	2012	1 992	6,7
Zachodniopomorskie	2010	1 203	5,3
	2011	1 202	5,3
	2012	1 254	5,5
Polska	2010	20 089	6,4
	2011	20 113	6,4
	2012	19 979	6,4

Źródło: dane GUS.

OBIEKTY I URZĄDZENIA TRANSPORTU OSOBOWEGO

Tab. 20. Drogi publiczne

Województwo		Długość dróg publicznych o nawierzchni twardej (km)		W tym długość dróg (km)	
		w liczbach bezwzględnych	na 100 km ² powierzchni woj.	ekspresowych	autostrad
Dolnośląskie	2010	18 426,2	92,4	13,0	199,2
	2011	18 824,7	94,4	13,0	222,3
	2012	18 862,0	94,6	59,4	221,9
Kujawsko-pomorskie	2010	15 638,5	87,0	45,0	23,5
	2011	16 104,2	89,6	35,3	86,1
	2012	16 488,6	91,7	35,3	100,2
Lubelskie	2010	20 217,1	80,5	4,2	0
	2011	21 325,1	84,9	4,2	0
	2012	20 689,1	82,4	12,1	0
Lubuskie	2010	8 166,4	58,4	59,4	0
	2011	8 285,2	59,2	59,4	89,2
	2012	8 318,0	59,5	59,4	89,2
Łódzkie	2010	18 647,8	102,4	0	77,2
	2011	19 775,7	108,5	0	77,2
	2012	19 181,6	105,3	93,2	187,7
Małopolskie	2010	23 650,9	155,8	21,8	79,5
	2011	23 961,5	157,8	21,8	79,4
	2012	24 169,5	159,2	21,8	137,3
Mazowieckie	2010	33 699,5	94,8	123,5	0
	2011	34 588,4	97,3	133,8	0
	2012	35 023,4	98,5	142,7	65,9
Opolskie	2010	8 614,6	91,5	0	88,1
	2011	8 475,0	90,0	0	87,7
	2012	8 508,4	90,4	0	88,1
Podkarpackie	2010	15 008,2	84,1	0	0
	2011	15 148,6	84,9	0	0
	2012	15 630,5	87,6	6,4	6,8
Podlaskie	2010	11 998,9	59,4	0	0
	2011	12 319,2	61,0	0	0
	2012	12 390,6	61,4	10,6	0
Pomorskie	2010	12 224,4	66,8	54,4	65,8
	2011	12 391,3	67,7	54,4	65,8
	2012	12 575,4	68,7	72,3	65,9
Śląskie	2010	21 263,7	172,4	102,5	107,4
	2011	22 147,3	179,6	114,2	129,9
	2012	21 362,2	173,2	115,8	168,9
Świętokrzyskie	2010	13 066,5	111,6	29,4	0
	2011	13 434,9	114,7	54,1	0
	2012	13 603,0	116,2	54,0	0
Warmińsko-mazurskie	2010	12 644,0	52,3	57,7	0
	2011	12 875,8	53,3	71,6	0
	2012	12 889,1	53,3	139,3	1,2
Wielkopolskie	2010	26 944,6	90,3	42,3	195,1
	2011	27 193,0	91,2	36,3	210,4
	2012	27 380,5	91,8	90,6	210,4
Zachodniopomorskie	2010	13 548,5	59,2	121,5	21,6
	2011	13 550,6	59,2	139,5	21,6
	2012	13 647,2	59,6	139,5	21,6
Polska	2010	273 759,8	87,6	674,7	857,4
	2011	280 400,5	89,7	737,6	1 069,6
	2012	280 719,1	89,8	1 052,4	1 365,1

Źródło: dane GUS.

OBIEKTY I URZĄDZENIA TRANSPORTU OSOBOWEGO

Tab. 21. Porty lotnicze oraz obsługa pasażerów

Województwo		Liczba portów lotniczych	Liczba pasażerów przybyłych i odprawionych w portach lotniczych	Pasażerowie przybyli i odprawieni z/do zagranicznych portów lotniczych	Udział pasażerów przybyłych i odprawionych z/do zagranicznych portów lotniczych
Dolnośląskie	2010	1	1 602 842	1 391 232	86,8
	2011	1	1 610 053	1 381 321	85,8
	2012	1	1 948 019	1 546 588	79,4
Kujawsko-pomorskie	2010	1	278 150	273 853	98,5
	2011	1	279 250	257 181	92,1
	2012	1	339 722	309 537	91,1
Lubelskie	2010	0	0	0	0
	2011	0	0	0	0
	2012	0	0	0	0
Lubuskie	2010	1	4 207	466	11,1
	2011	1	7 485	405	5,4
	2012	1	12 665	279	2,2
Łódzkie	2010	1	413 516	412 497	99,8
	2011	1	390 944	389 822	99,7
	2012	1	464 655	452 336	97,3
Małopolskie	2010	1	2 843 530	2 648 963	93,2
	2011	1	3 001 672	2 724 597	90,8
	2012	1	3 419 956	2 988 915	87,4
Mazowieckie	2010	1	8 689 655	7 770 278	89,4
	2011	1	9 324 635	8 253 153	88,5
	2012	1	9 587 842	8 069 735	84,2
Opolskie	2010	0	0	0	0
	2011	0	0	0	0
	2012	0	0	0	0
Podkarpackie	2010	1	454 237	363 343	80,0
	2011	1	491 325	382 154	77,8
	2012	1	564 899	423 623	75,0
Podlaskie	2010	0	0	0	0
	2011	0	0	0	0
	2012	0	0	0	0
Pomorskie	2010	1	2 214 928	1 975 917	89,2
	2011	1	2 455 723	2 162 471	88,1
	2012	1	2 897 401	2 308 812	79,7
Śląskie	2010	1	2 381 458	2 272 743	95,4
	2011	1	2 511 414	2 447 362	97,4
	2012	1	2 526 393	2 448 592	96,9
Świętokrzyskie	2010	0	0	0	0
	2011	0	0	0	0
	2012	0	0	0	0
Warmińsko-mazurskie	2010	0	0	0	0
	2011	0	0	0	0
	2012	0	0	0	0
Wielkopolskie	2010	1	1 390 625	1 281 778	92,2
	2011	1	1 433 511	1 323 756	92,3
	2012	1	1 567 328	1 402 398	89,5
Zachodniopomorskie	2010	1	274 513	179 671	65,5
	2011	1	259 859	171 450	66,0
	2012	1	348 531	192 780	55,3
Polska	2010	11	20 547 661	18 570 741	90,4
	2011	11	21 765 871	19 493 672	89,6
	2012	11	23 677 411	20 143 595	85,1

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

Obiekty kultury, rozrywki i ochrony środowiska

OBIEKTY KULTURY, ROZRYWKI I OCHRONY ŚRODOWISKA

Tab. 22. Muzea i zwiedzający muzea i wystawy muzealne

Województwo		Muzea			Zwiedzający muzea i wystawy muzealne	
		ogółem	na 10 tys. mieszkańców	w tym oddziały	ogółem	miejsce
Dolnośląskie	2010	58	0,20	13	1 689 662	IV
	2011	55	0,19	15	1 719 309	III
	2012	58	0,20	15	1 730 325	V
Kujawsko-pomorskie	2010	29	0,14	4	797 410	IX
	2011	28	0,13	3	862 031	IX
	2012	27	0,13	3	801 085	IX
Lubelskie	2010	45	0,21	20	947 955	VII
	2011	46	0,21	20	935 920	VIII
	2012	43	0,20	18	836 052	VIII
Lubuskie	2010	15	0,15	0	161 620	XVI
	2011	16	0,16	0	208 890	XV
	2012	16	0,16	0	222 942	XV
Łódzkie	2010	46	0,18	10	709 881	X
	2011	48	0,19	11	792 436	X
	2012	45	0,18	10	723 986	X
Małopolskie	2010	115	0,35	39	6 479 651	I
	2011	112	0,33	36	8 220 785	I
	2012	108	0,32	36	7 547 645	I
Mazowieckie	2010	115	0,22	33	4 685 546	II
	2011	116	0,22	33	4 713 048	II
	2012	115	0,22	35	6 657 867	II
Opolskie	2010	13	0,13	1	180 369	XV
	2011	14	0,14	1	197 179	XVI
	2012	14	0,14	1	182 886	XVI
Podkarpackie	2010	44	0,21	5	894 249	VIII
	2011	41	0,19	6	952 022	VII
	2012	43	0,20	6	1 010 218	VII
Podlaskie	2010	26	0,22	10	351 863	XIV
	2011	27	0,23	10	410 338	XIV
	2012	26	0,22	10	385 746	XIV
Pomorskie	2010	57	0,25	30	1 695 320	III
	2011	59	0,26	33	1 607 462	IV
	2012	59	0,26	31	1 754 548	IV
Śląskie	2010	55	0,12	9	1 108 745	VI
	2011	57	0,12	12	1 153 048	VI
	2012	56	0,12	12	1 159 855	VI
Świętokrzyskie	2010	24	0,19	8	400 416	XIII
	2011	24	0,19	8	618 022	XI
	2012	24	0,19	8	579 221	XI
Warmińsko-mazurskie	2010	27	0,19	9	540 454	XI
	2011	23	0,16	8	572 130	XII
	2012	27	0,19	8	491 513	XII
Wielkopolskie	2010	86	0,25	28	1 127 074	V
	2011	86	0,25	26	1 521 153	V
	2012	83	0,24	27	2 187 333	III
Zachodniopomorskie	2010	27	0,16	3	445 441	XII
	2011	25	0,15	3	434 148	XIII
	2012	24	0,14	2	438 268	XIII
Polska	2010	782	0,20	222	22 215 656	
	2011	777	0,20	225	24 917 921	
	2012	768	0,20	222	26 709 490	

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

OBIEKTY KULTURY, ROZRYWKI I OCHRONY ŚRODOWISKA

Tab. 23. Teatry i instytucje muzyczne

Województwo		Obiekty ogółem	Miejsca na widowni w stałej sali		Przedstawienia i koncerty według miejsca prezentacji	Widzowie i słuchacze według miejsca prezentacji
			ogółem	na 10 tys. mieszkańców		
Dolnośląskie	2010	17	5 903	20,5	5 500	965 770
	2011	16	5 175	17,7	5 066	761 758
	2012	17	5 796	19,9	5 243	771 358
Kujawsko-pomorskie	2010	9	4 791	23,1	3 291	662 903
	2011	9	4 911	23,4	3 309	660 175
	2012	9	4 838	23,0	3 403	644 501
Lubelskie	2010	6	1 734	8,1	940	234 061
	2011	6	1 684	7,8	1 002	237 665
	2012	7	1 859	8,6	993	224 038
Lubuskie	2010	3	1 324	13,1	2 480	360 981
	2011	3	2 174	21,3	891	148 072
	2012	4	2 922	28,6	1 241	226 656
Łódzkie	2010	11	3 939	15,6	3 553	602 997
	2011	11	4 776	18,9	3 481	607 970
	2012	11	4 772	18,9	3 803	619 916
Małopolskie	2010	17	5 774	17,4	4 404	1 020 411
	2011	15	6 064	18,1	4 764	1 014 601
	2012	15	6 169	18,4	4 869	1 012 250
Mazowieckie	2010	41	18 235	34,8	10 838	2 841 556
	2011	37	18 503	35,0	11 926	2 927 654
	2012	35	17 942	33,9	11 522	2 788 186
Opolskie	2010	3	1 755	17,0	968	170 701
	2011	3	1 755	17,4	997	187 614
	2012	3	1 715	17,0	819	138 612
Podkarpackie	2010	3	1 354	6,4	1 458	223 937
	2011	3	1 335	6,3	1 458	244 393
	2012	3	1 520	7,1	1 611	221 362
Podlaskie	2010	7	2 246	18,9	2 556	371 756
	2011	7	2 110	17,6	2 165	329 000
	2012	7	3 853	32,1	1 747	261 971
Pomorskie	2010	13	5 369	24,0	2 641	768 813
	2011	13	7 700	33,8	2 681	799 582
	2012	13	6 584	28,8	2 736	811 154
Śląskie	2010	20	8 804	19,0	6 583	1 417 631
	2011	19	8 742	18,9	6 693	1 356 847
	2012	19	9 159	19,8	6 806	1 320 381
Świętokrzyskie	2010	4	1 968	15,5	1 456	272 758
	2011	4	1 968	15,4	1 398	246 839
	2012	4	1 777	14,0	1 394	250 446
Warmińsko- mazurskie	2010	5	1 828	12,8	2 718	363 951
	2011	5	1 611	11,1	2 718	392 747
	2012	5	1 611	11,1	2 684	366 319
Wielkopolskie	2010	12	4 497	13,1	3 987	846 966
	2011	12	4 403	12,7	2 940	608 931
	2012	12	4 487	13,0	3 298	657 354
Zachodniopomorskie	2010	12	3 238	19,2	2 089	397 053
	2011	10	3 287	19,1	2 076	411 799
	2012	10	2 893	16,8	1 902	366 544
Polska	2010	183	72 759	19,0	55 462	11 522 245
	2011	173	76 198	19,8	53 565	10 935 647
	2012	174	77 897	20,2	54 071	10 681 048

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

OBIEKTY KULTURY, ROZRYWKI I OCHRONY ŚRODOWISKA

Tab. 24. Kina stałe

Województwo		Liczba placówek	Miejsca na widowni w kinach stałych			Widzowie
			ogółem	na 10 tys. mieszkańców	miejsce	
Dolnośląskie	2010	43	25 868	89,8	I	3 296 915
	2011	38	24 998	85,6	I	3 590 872
	2012	36	24 452	84,0	III	3 460 830
Kujawsko-pomorskie	2010	17	11 860	57,3	VI	1 761 544
	2011	17	12 946	61,6	VI	1 783 908
	2012	18	14 774	70,4	IV	1 754 108
Lubelskie	2010	29	9 810	45,6	XIII	1 105 458
	2011	27	8 883	40,9	XV	1 269 931
	2012	28	9 481	43,7	XV	1 156 857
Lubuskie	2010	11	4 265	42,2	XIV	882 392
	2011	14	4 590	45,0	XII	924 935
	2012	12	4 302	42,2	XVI	871 275
Łódzkie	2010	23	11 827	46,7	XII	2 138 769
	2011	24	11 421	45,1	XI	2 164 642
	2012	22	11 607	46,1	XIV	2 093 376
Małopolskie	2010	46	24 239	73,2	IV	3 669 005
	2011	46	23 751	70,9	V	3 558 366
	2012	44	22 985	68,6	VI	3 013 066
Mazowieckie	2010	56	43 274	82,6	III	8 114 081
	2011	59	44 174	83,5	II	8 674 071
	2012	60	44 699	84,3	II	8 197 222
Opolskie	2010	9	3 566	34,6	XVI	560 744
	2011	12	4 241	42,0	XIV	615 923
	2012	13	5 211	51,6	X	608 832
Podkarpackie	2010	30	10 383	49,4	XI	901 504
	2011	30	11 483	53,9	VIII	1 085 168
	2012	29	12 306	57,8	IX	1 103 767
Podlaskie	2010	14	5 980	50,3	X	814 236
	2011	14	5 918	49,3	X	828 849
	2012	14	5 977	49,8	XIII	899 413
Pomorskie	2010	14	11 675	52,1	VIII	2 515 726
	2011	21	13 302	58,3	VII	2 785 992
	2012	22	15 087	65,9	VII	3 014 762
Śląskie	2010	56	39 385	84,9	II	5 460 594
	2011	53	38 255	82,6	III	5 544 274
	2012	51	39 024	84,5	I	5 338 734
Świętokrzyskie	2010	10	5 151	40,6	XV	549 029
	2011	10	4 806	37,5	XVI	613 784
	2012	12	6 492	51,1	XI	712 556
Warmińsko-mazurskie	2010	21	7 258	50,8	IX	938 625
	2011	17	6 302	43,5	XIII	996 250
	2012	23	7 299	50,3	XII	814 391
Wielkopolskie	2010	38	24 613	72,0	V	3 251 200
	2011	44	25 590	74,0	IV	3 583 286
	2012	42	24 193	69,9	V	2 883 028
Zachodniopomorskie	2010	21	8 875	52,5	VII	1 568 263
	2011	22	8 730	50,8	IX	1 496 081
	2012	21	9 960	57,9	VIII	1 552 066
Polska	2010	438	248 029	64,9		37 528 085
	2011	448	249 390	64,7		39 516 332
	2012	447	257 849	66,9		37 474 283

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

OBIEKTY KULTURY, ROZRYWKI I OCHRONY ŚRODOWISKA

Tab. 25. Parki narodowe – powierzchnia i liczba odwiedzających

Park narodowy	Województwo	Obszar w ha	Rok	Liczba turystów w tys.	Miejsce
Babiogórski	Małopolskie	3 390	2010	54,0	XVII
			2011	75,0	XV
Białowiecki	Podlaskie	10 517	2010	170,0	XI
			2011	133,8	XII
Biebrzański	Podlaskie	59 223	2010	31,0	XIX
			2011	27,2	XX
Bieszczadzki	Podkarpackie	29 195	2010	280,0	X
			2011	330,0	IX
„Bory Tucholskie”	Pomorskie	4 613	2010	60,0	XV
			2011	60,0	XVII
Drawieński	Zachodniopomorskie, lubuskie, wielkopolskie	11 342	2010	22,2	XXI
			2011	48,0	XVIII
Gorczański	Małopolskie	7 031	2010	60,0	XVI
		7 030	2011	65,0	XVI
Gór Stołowych	Dolnośląskie	6 340	2010	319,0	VIII
			2011	335,0	VIII
Kampinoski	Mazowieckie	38 544	2010	1 000,0	V
			2011	1 000,0	V
Karkonoski	Dolnośląskie	5 580	2010	2 000,0	II
			2011	2 000,0	II
Magurski	Podkarpackie, małopolskie	19 438	2010	50,0	XVIII
			2011	45,0	XIX
Narwiański	Podlaskie	7 350	2010	12,5	XXII
			2011	10,0	XXIII
Ojcowski	Małopolskie	2 146	2010	400,0	VII
			2011	400,0	VII
Pieniński	Małopolskie	2 346	2010	603,0	VI
		2 372	2011	710,0	VI
Poleski	Lubelskie	9 764	2010	24,3	XX
			2011	23,7	XXI
Roztoczański	Lubelskie	8 483	2010	100,0	XIV
			2011	100,0	XIV
Słowiński	Pomorskie	21 573	2010	311,4	IX
			2011	317,1	X
Świętokrzyski	Świętokrzyskie	7 626	2010	145,0	XII
			2011	193,4	XI
Tatrzański	Małopolskie	21 197	2010	2 002,0	I
			2011	2 234,0	I
„Ujście Warty”	Lubuskie	8 074	2010	10,0	XXIII
			2011	20,0	XXII
Wielkopolski	Wielkopolskie	7 584	2010	1 200,0	IV
			2011	1 200,0	IV
Wigierski	Podlaskie	14 981	2010	110,0	XIII
		15 054	2011	110,0	XIII
Woliński	Zachodniopomorskie	8 135	2010	1 500,0	III
			2011	1 500,0	III
Razem	Polska	314 474	2010	10 464,4	
		314 570	2011	10 937,2	

Brak danych za 2012r.

Źródło: Ochrona Środowiska 2012. GUS Warszawa 2012 i wcześniejsze, obliczenia własne.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

**TURYŚCI W OBIEKTACH NOCLEGOWYCH
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**

Tab. 26. Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania oraz udzielone noclegi (tys.)

Województwo		Liczba korzystających				Udzielone noclegi			
		Ogółem		Turyści zagraniczni		Ogółem		Turystom zagranicznym	
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	liczba	miejsce	Liczba	miejsce
Dolnośląskie	2010	1 895,5	III	414,8	III	4 814,3	V	1 016,6	IV
	2011	2 026,7	III	430,7	III	4 998,7	V	1 028,1	IV
	2012	2 121,0	III	481,7	III	5 521,4	V	1 120,7	IV
Kujawsko-pomorskie	2010	793,9	X	79,5	XII	2 668,7	VIII	176,9	XI
	2011	821,5	X	84,2	XIII	2 818,8	VIII	193,3	XI
	2012	831,5	X	90,0	XIII	3 119,8	VII	200,9	XI
Lubelskie	2010	665,6	XII	89,9	XI	1 612,1	XII	128,9	XIII
	2011	655,1	XIII	97,8	XI	1 487,7	XII	146,0	XIII
	2012	671,6	XII	103,7	XII	1 492,8	XII	151,4	XIII
Lubuskie	2010	626,0	XIII	160,1	VIII	1 320,0	XIII	225,9	X
	2011	669,6	XII	176,5	VIII	1 333,7	XIII	246,9	X
	2012	637,5	XIII	179,4	VIII	1 284,3	XIV	256,4	X
Łódzkie	2010	993,7	VIII	113,7	X	1 959,7	XI	271,8	IX
	2011	1 048,2	VIII	126,6	X	1 980,9	XI	267,3	IX
	2012	1 109,3	VIII	153,3	X	2 078,7	XI	318,4	IX
Małopolskie	2010	2 872,5	II	896,1	I	7 973,7	II	2 135,3	I
	2011	3 135,4	II	943,3	II	8 394,1	II	2 175,0	II
	2012	3 318,0	II	1 056,3	II	8 951,2	II	2 443,5	II
Mazowieckie	2010	3 187,3	I	894,6	II	5 573,0	IV	1 623,2	III
	2011	3 311,9	I	976,8	I	5 623,0	IV	1 740,9	III
	2012	3 354,0	I	1 075,9	I	5 836,2	IV	1 961,9	III
Opolskie	2010	224,5	XVI	31,2	XV	552,0	XVI	71,5	XV
	2011	241,6	XVI	32,3	XV	568,7	XVI	79,9	XV
	2012	258,3	XVI	34,9	XV	606,2	XVI	80,4	XV
Podkarpackie	2010	697,0	XI	68,0	XIV	2 059,1	X	153,8	XII
	2011	718,9	XI	69,9	XIV	2 108,5	X	153,3	XII
	2012	712,0	XI	76,0	XIV	2 209,5	X	146,5	XIV
Podlaskie	2010	456,6	XIV	72,1	XIII	903,3	XV	108,0	XIV
	2011	473,6	XIV	90,3	XII	901,7	XV	136,4	XIV
	2012	521,9	XIV	134,6	XI	946,4	XV	182,5	XII
Pomorskie	2010	1 628,8	VI	259,9	V	5 653,0	III	640,1	V
	2011	1 661,5	VI	282,4	V	5 689,5	III	720,2	V
	2012	1 790,2	V	356,4	V	6 083,0	III	878,4	V
Śląskie	2010	1 769,0	IV	252,6	VII	4 585,4	VI	597,6	VI
	2011	1 805,0	V	274,2	VI	4 584,1	VI	585,4	VI
	2012	1 776,2	VI	284,8	VI	4 464,6	VI	559,5	VI
Świętokrzyskie	2010	406,6	XV	26,5	XVI	1 206,9	XIV	66,9	XVI
	2011	435,0	XV	28,1	XVI	1 248,6	XIV	65,5	XVI
	2012	435,8	XV	29,1	XVI	1 330,9	XIII	64,0	XVI
Warmińsko-mazurskie	2010	898,8	IX	144,7	IX	2 407,5	IX	361,1	VIII
	2011	959,4	IX	152,4	IX	2 470,1	IX	362,1	VIII
	2012	974,8	IX	158,4	IX	2 504,3	IX	383,4	VIII
Wielkopolskie	2010	1 598,9	VII	253,2	VI	3 060,7	VII	479,0	VII
	2011	1 649,6	VII	242,3	VII	3 012,3	VII	485,0	VII
	2012	1 600,9	VII	269,2	VII	2 909,3	VIII	515,3	VII
Zachodniopomorskie	2010	1 746,8	V	377,9	IV	9 445,1	I	2 008,1	II
	2011	1 863,6	IV	401,7	IV	9 928,0	I	2 234,9	I
	2012	1 942,9	IV	456,6	IV	10 656,5	I	2 491,3	I
Polska	2010	20 461,5		4 135,0		55 794,5		10 064,6	
	2011	21 476,6		4 409,6		57 148,3		10 620,3	
	2012	22 055,9		4 940,2		59 995,3		11 754,6	

Uwaga: W 2012 roku GUS rozszerzył publikowane dane dotyczące rejestrowanej bazy noclegowej o pokoje gościnne i kwatery agroturystyczne liczące 10 i więcej miejsc noclegowych. Z całej tej rejestrowanej bazy skorzystało na terenie całej Polski o 579,5 tys. osób więcej niż z obiektów zbiorowego zakwaterowania (cudzoziemców o 39,0 tys. więcej); udzielono o 2 019,6 tys. noclegów więcej. Największe różnice wystąpiły w małopolskim (o 152,3 tys. osób i 612,7 tys. noclegów więcej) i pomorskim (odpowiednio o 82,4 tys. i 317,8 tys.), najmniejsze – w opolskim (odpowiednio o 2,1 tys. i 6,9 tys.) i świętokrzyskim (o 4,6 tys. i 16,6 tys.).

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

**TURYŚCI W OBIEKTACH NOCLEGOWYCH
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**

Tab. 27. Turyści zagraniczni nocujący w bazie zbiorowego zakwaterowania według grup krajów (tys.)

Województwo		Ogółem	Niemcy	Sąsiedzi ze wsch.	Sąsiedzi z pld.	Reszta Europy	Spoza Europy	Bezpaństwowcy
Dolnośląskie	2010	414,8	177,4	58,0	11,9	141,3	26,1	0,1
	2011	430,7	176,6	73,4	13,1	141,5	26,1	–
	2012	481,7	183,3	100,0	17,9	151,5	29,0	–
Kujawsko-pomorskie	2010	79,5	27,1	6,9	2,2	34,0	9,2	–
	2011	84,2	26,3	9,3	2,8	38,0	7,7	–
	2012	90,0	29,1	10,9	2,6	39,6	7,8	–
Lubelskie	2010	89,9	6,4	26,4	1,5	50,0	5,6	–
	2011	97,8	6,6	33,1	1,8	50,8	5,4	–
	2012	103,7	6,1	40,6	1,5	50,4	5,1	–
Lubuskie	2010	160,1	36,2	86,3	1,9	33,3	2,4	–
	2011	176,5	36,8	98,0	2,3	37,4	1,9	–
	2012	179,4	35,1	104,2	2,6	35,2	2,3	–
Łódzkie	2010	113,7	21,3	24,4	7,7	52,9	7,3	–
	2011	126,6	22,1	29,5	7,8	59,0	8,2	–
	2012	153,3	24,0	39,4	8,6	71,4	9,9	–
Małopolskie	2010	896,1	110,5	71,7	31,3	548,2	130,3	4,2
	2011	943,3	109,1	87,4	36,2	570,5	136,7	3,3
	2012	1 056,3	120,5	120,3	40,5	609,4	160,7	4,9
Mazowieckie	2010	894,6	92,9	87,0	21,5	524,1	145,8	23,2
	2011	976,8	99,1	105,3	24,9	570,7	157,2	19,7
	2012	1 075,9	105,0	144,9	25,2	589,3	171,9	39,6
Opolskie	2010	31,2	15,2	2,5	2,3	9,9	1,2	–
	2011	32,3	16,0	3,9	2,2	9,1	1,2	–
	2012	34,9	14,1	7,5	2,6	9,5	1,2	–
Podkarpackie	2010	68,0	11,1	20,5	4,0	24,2	8,2	–
	2011	69,9	10,8	20,7	4,9	25,5	8,0	–
	2012	76,0	10,9	26,8	4,2	26,3	7,8	–
Podlaskie	2010	72,1	7,9	29,1	1,7	30,6	2,8	–
	2011	90,3	10,2	44,7	2,3	30,7	2,3	–
	2012	134,6	9,6	85,7	2,1	34,3	2,9	–
Pomorskie	2010	259,9	97,1	24,6	3,0	116,5	18,7	–
	2011	282,4	95,7	33,8	3,7	131,9	17,3	–
	2012	356,4	104,1	52,2	4,6	171,3	24,2	–
Śląskie	2010	252,6	61,2	35,9	21,6	115,9	18,0	–
	2011	274,2	64,3	47,4	23,5	121,7	17,3	–
	2012	284,8	61,5	60,8	22,5	122,3	17,7	–
Świętokrzyskie	2010	26,5	5,2	4,2	1,4	13,9	1,8	–
	2011	28,1	4,3	4,9	1,7	15,1	2,0	–
	2012	29,1	4,1	6,8	1,8	14,3	2,1	–
Warmińsko-mazurskie	2010	144,7	84,2	27,2	1,3	28,0	4,0	–
	2011	152,4	82,8	37,4	1,3	27,3	3,4	–
	2012	158,4	77,5	45,3	1,6	30,5	3,5	–
Wielkopolskie	2010	253,2	94,5	19,8	8,9	105,9	17,6	6,6
	2011	242,3	87,4	21,7	9,0	104,0	17,0	3,1
	2012	269,2	80,9	26,8	8,5	133,9	16,5	2,6
Zachodniopomorskie	2010	377,9	280,2	7,2	2,7	82,7	5,1	0,1
	2011	401,7	293,4	10,1	2,9	89,8	5,3	–
	2012	456,6	347,1	10,9	3,3	88,1	7,2	–
Polska	2010	4 135,0	1 128,4	531,7	125,0	1 911,4	404,2	34,3
	2011	4 409,6	1 141,6	660,8	140,5	2 023,1	417,3	26,2
	2012	4 940,2	1 212,8	883,1	150,1	2 177,3	469,7	47,1

Znak „–” oznacza, że liczba osób w danej grupie nie przekracza 0.5.
Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Krajowy ruch turystyczny

Tab. 28. Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województw (mln)

Województwo		Przyjazdy ogółem		Przyjazdy długookresowe trwające 5 dni i dłużej		Przyjazdy krótkookresowe trwające 2-4 dni	
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	liczba	miejsce
Dolnośląskie	2010	2,8	IV	1,0	V	1,8	III
	2011	2,7	V	1,0	V	1,7	II
	2012	3,7	IV	1,4	V	2,3	IV
Kujawsko-pomorskie	2010	1,6	IX	0,7	IX	0,9	XII
	2011	1,6	IX	0,5	IX	1,1	VIII
	2012	2,2	IX	1,0	VIII	1,2	XI
Lubelskie	2010	1,3	XIII	0,3	XIV	1,0	IX
	2011	1,8	VII	0,4	XII	1,4	IV
	2012	1,8	XI	0,5	XI	1,3	IX
Lubuskie	2010	1,0	XV	0,3	XV	0,7	XIV
	2011	0,8	XV	0,4	XIII	0,4	XV
	2012	1,0	XIV	0,3	XIV	0,7	XIV
Łódzkie	2010	1,4	XI	0,4	XII	1,0	X
	2011	1,2	XIII	0,3	XIV	0,9	XI
	2012	1,5	XII	0,4	XII	1,1	XII
Małopolskie	2010	2,8	V	1,3	IV	1,5	VII
	2011	2,8	II	1,4	IV	1,4	V
	2012	5,2	II	1,9	II	3,3	II
Mazowieckie	2010	3,9	II	1,4	III	2,5	I
	2011	3,4	I	1,5	III	1,9	I
	2012	5,5	I	1,6	III	3,9	I
Opolskie	2010	0,5	XVI	0,2	XVI	0,3	XVI
	2011	0,4	XVI	0,1	XVI	0,3	XVI
	2012	0,5	XVI	0,1	XVI	0,4	XVI
Podkarpackie	2010	1,5	X	0,9	VII	0,6	XV
	2011	1,4	XII	0,8	VI	0,6	XIII
	2012	2,4	VIII	1,1	VI	1,3	X
Podlaskie	2010	1,4	XII	0,4	XIII	1,0	XI
	2011	1,5	XI	0,3	XV	1,2	VI
	2012	0,9	XV	0,2	XV	0,7	XV
Pomorskie	2010	4,5	I	2,5	I	2,0	II
	2011	2,8	III	1,6	II	1,2	VII
	2012	5,2	III	2,6	I	2,6	III
Śląskie	2010	2,6	VI	0,8	VIII	1,8	IV
	2011	2,5	VI	0,8	VII	1,7	III
	2012	3,3	V	1,1	VII	2,2	VI
Świętokrzyskie	2010	1,3	XIV	0,5	XI	0,8	XIII
	2011	1,0	XIV	0,5	X	0,5	XIV
	2012	1,2	XIII	0,4	XIII	0,8	XIII
Warmińsko-mazurskie	2010	2,1	VIII	1,0	VI	1,1	VIII
	2011	1,8	VIII	0,8	VIII	1,0	X
	2012	2,2	X	0,8	IX	1,4	VIII
Wielkopolskie	2010	2,4	VII	0,6	X	1,8	V
	2011	1,6	X	0,5	XI	1,1	IX
	2012	3,1	VI	0,8	X	2,3	V
Zachodniopomorskie	2010	3,9	III	2,2	II	1,7	VI
	2011	2,8	IV	2,0	I	0,8	XII
	2012	3,1	VII	1,6	IV	1,5	VII
Polska	2010	33,9		13,7		20,2	
	2011	29,6		12,5		17,1	
	2012	40,5		14,7		26,0	

Uwaga: niektórzy turyści odwiedzali więcej niż jedno województwo podczas jednej podróży, dlatego suma przyjazdów do poszczególnych województw jest większa niż liczba podróży po Polsce.

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

KRAJOWY RUCH TURYSTYCZNY

Tab. 29. Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województw na 10 tys. mieszkańców (tys.)

Województwo		Przyjazdy ogółem		Przyjazdy długookresowe		Przyjazdy krótkookresowe	
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	liczba	miejsce
Dolnośląskie	2010	9,7	VII	3,5	VII	6,25	VII
	2011	9,2	V	3,4	VIII	5,8	IV
	2012	12,7	V	4,8	VI	7,9	V
Kujawsko-pomorskie	2010	7,7	IX	3,4	VIII	4,3	XII
	2011	7,6	X	2,4	XI	5,2	VI
	2012	10,5	VII	4,8	VII	5,7	XIII
Lubelskie	2010	6,0	XIII	1,4	XVI	4,7	X
	2011	8,3	VII	1,8	XII	6,5	III
	2012	8,3	XII	2,3	XII	6,0	XI
Lubuskie	2010	9,9	VI	3,0	X	6,9	V
	2011	7,8	VIII	3,9	V	3,9	IX
	2012	9,8	IX	2,9	X	6,9	VII
Łódzkie	2010	5,5	XV	1,6	XV	4,0	XIII
	2011	4,7	XIV	1,2	XV	3,6	XII
	2012	6,0	XV	1,6	XV	4,4	XV
Małopolskie	2010	8,5	VIII	3,9	V	4,5	XI
	2011	8,4	VI	4,2	IV	4,2	VIII
	2012	15,5	III	5,7	III	9,9	II
Mazowieckie	2010	7,4	X	2,7	XI	4,8	IX
	2011	6,4	XII	2,8	IX	3,6	XIII
	2012	10,4	VIII	3,0	IX	7,4	VI
Opolskie	2010	4,9	XVI	1,9	XII	2,9	XV
	2011	4,0	XVI	1,0	XVI	3,0	XV
	2012	5,0	XVI	1,0	XVI	4,0	XVI
Podkarpackie	2010	7,1	XI	4,3	IV	2,9	XVI
	2011	6,6	XI	3,8	VII	2,8	XVI
	2012	11,3	VI	5,2	V	6,1	X
Podlaskie	2010	11,8	IV	3,4	IX	8,4	III
	2011	12,5	II	2,5	X	10,0	I
	2012	7,5	XIII	1,7	XIV	5,8	XII
Pomorskie	2010	20,1	II	11,2	II	8,9	I
	2011	12,3	IV	7,0	II	5,3	V
	2012	22,7	I	11,4	I	11,4	I
Śląskie	2010	5,6	XIV	1,7	XIV	3,9	XIV
	2011	5,4	XIII	1,7	XIII	3,7	XI
	2012	7,1	XIV	2,4	XI	4,8	XIV
Świętokrzyskie	2010	10,2	V	3,9	VI	6,3	VI
	2011	7,8	IX	3,9	VI	3,9	X
	2012	9,4	X	3,1	VIII	6,3	IX
Warmińsko-mazurskie	2010	14,7	III	7,0	III	7,7	IV
	2011	12,4	III	5,5	III	6,9	II
	2012	15,2	IV	5,5	IV	9,7	III
Wielkopolskie	2010	7,0	XII	1,8	XIII	5,3	VIII
	2011	4,6	XV	1,4	XIV	3,2	XIV
	2012	9,0	XI	2,3	XIII	6,6	VIII
Zachodniopomorskie	2010	23,1	I	13,0	I	10,1	I
	2011	16,3	I	11,6	I	4,7	VII
	2012	18,0	II	9,3	II	8,7	IV
Polska	2010	8,9		3,6		5,3	
	2011	7,7		3,2		4,4	
	2012	10,5		3,8		6,7	

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 30. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%)

Województwo		Turystyka, wypoczynek	Odwiedziny u krewnych, znajomych	Służbowy, interesy	Inny
Dolnośląskie	2010	48	30	11	11
	2011	36	48	3	13
	2012	40	28	20	12
Kujawsko-pomorskie	2010	42	44	6	8
	2011	36	41	11	12
	2012	24	25	29	22
Lubelskie	2010	28	59	7	6
	2011	23	58	–	19
	2012	31	30	24	15
Lubuskie	2010	48	39	13	–
	2011	55	24	9	12
	2012	25	27	39	9
Łódzkie	2010	8	44	14	34
	2011	34	41	17	8
	2012	36	37	18	9
Małopolskie	2010	66	15	13	6
	2011	65	25	2	8
	2012	62	18	8	12
Mazowieckie	2010	20	34	36	10
	2011	21	33	43	3
	2012	20	29	41	10
Opolskie	2010	–	63	27	10
	2011	44	21	27	8
	2012	14	43	13	30
Podkarpackie	2010	67	20	8	5
	2011	55	41	–	4
	2012	61	16	12	11
Podlaskie	2010	42	45	2	11
	2011	48	39	13	–
	2012	58	28	10	4
Pomorskie	2010	78	11	5	6
	2011	67	14	10	9
	2012	66	18	7	9
Śląskie	2010	40	40	7	13
	2011	45	43	5	7
	2012	41	25	18	16
Świętokrzyskie	2010	35	40	22	3
	2011	44	42	3	11
	2012	32	35	15	18
Warmińsko-mazurskie	2010	70	17	6	7
	2011	56	37	7	–
	2012	62	25	10	3
Wielkopolskie	2010	23	62	9	6
	2011	58	28	6	8
	2012	26	32	31	11
Zachodniopomorskie	2010	65	23	7	5
	2011	75	12	7	6
	2012	68	12	12	8
Polska	2010	54	28	10	8
	2011	52	30	10	8
	2012	49	24	16	11

Znak „–” oznacza znikomy udział danej kategorii w ruchu przyjazdowym do województwa.

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 31. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%)

Województwo		Zorganizowane przez biuro podróży	Zorganizowane przez zakład pracy, szkołę, inną instytucję	Zorganizowane samodzielnie
Dolnośląskie	2010	2	19	79
	2011	5	19	76
	2012	3	22	75
Kujawsko-pomorskie	2010	4	9	87
	2011	1	16	83
	2012	1	28	71
Lubelskie	2010	–	5	95
	2011	2	19	79
	2012	1	18	81
Lubuskie	2010	16	14	70
	2011	5	13	82
	2012	–	27	73
Łódzkie	2010	–	11	89
	2011	3	28	69
	2012	–	19	81
Małopolskie	2010	3	10	87
	2011	2	10	88
	2012	3	16	81
Mazowieckie	2010	1	26	73
	2011	1	36	63
	2012	–	21	79
Opolskie	2010	8	19	73
	2011	–	21	79
	2012	–	20	80
Podkarpackie	2010	4	13	83
	2011	10	1	89
	2012	3	17	80
Podlaskie	2010	–	4	96
	2011	–	21	79
	2012	4	8	88
Pomorskie	2010	3	11	86
	2011	6	11	83
	2012	4	14	82
Śląskie	2010	2	20	78
	2011	6	10	84
	2012	1	24	75
Świętokrzyskie	2010	7	22	71
	2011	5	11	84
	2012	1	15	84
Warmińsko-mazurskie	2010	2	5	93
	2011	3	6	91
	2012	1	13	86
Wielkopolskie	2010	–	19	81
	2011	–	20	80
	2012	–	32	68
Zachodniopomorskie	2010	5	10	85
	2011	5	10	85
	2012	5	14	81
Polska	2010	3	14	83
	2011	4	14	82
	2012	2	18	80

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 32. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%)

Województwo		Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	Mieszkanie u krewnych lub znajomych	Domek letniskowy na działce	Inne
Dolnośląskie	2010	57	6	36	–	1
	2011	49	2	49	–	–
	2012	47	20	26	1	6
Kujawsko-pomorskie	2010	42	4	50	–	4
	2011	30	24	46	–	–
	2012	25	24	45	3	3
Lubelskie	2010	16	8	63	13	–
	2011	16	6	49	14	15
	2012	43	7	32	2	16
Lubuskie	2010	47	–	42	–	11
	2011	35	4	26	19	16
	2012	32	20	28	3	17
Łódzkie	2010	14	6	67	–	13
	2011	25	12	49	14	–
	2012	20	11	44	18	7
Małopolskie	2010	38	30	24	3	5
	2011	47	20	28	3	2
	2012	53	16	24	3	4
Mazowieckie	2010	26	14	43	7	10
	2011	17	26	36	11	10
	2012	32	25	34	5	4
Opolskie	2010	37	–	63	–	–
	2011	47	–	21	–	32
	2012	39	7	49	–	5
Podkarpackie	2010	53	17	22	1	7
	2011	34	24	40	–	2
	2012	61	14	16	2	7
Podlaskie	2010	20	7	49	14	10
	2011	33	17	44	6	–
	2012	30	13	39	13	5
Pomorskie	2010	48	16	25	9	2
	2011	57	22	18	1	2
	2012	55	14	23	3	5
Śląskie	2010	41	9	45	3	2
	2011	42	8	46	4	–
	2012	46	9	33	5	7
Świętokrzyskie	2010	41	7	36	2	14
	2011	29	14	44	13	–
	2012	46	4	41	4	5
Warmińsko-mazurskie	2010	45	10	30	8	7
	2011	25	20	44	7	4
	2012	44	13	32	7	4
Wielkopolskie	2010	32	–	61	5	2
	2011	45	5	41	3	6
	2012	43	13	36	2	6
Zachodniopomorskie	2010	50	15	28	5	2
	2011	58	17	22	1	2
	2012	60	20	13	3	4
Polska	2010	42	12	36	5	5
	2011	40	17	34	5	4
	2012	46	17	28	4	5

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 33. Udział przyjazdów w poszczególnych porach roku w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%) oraz średnia długość pobytu długookresowego (liczba noclegów)

Województwo		Wiosna	Lato	Jesień	Zima	Średnia liczba noclegów
Dolnośląskie	2010	21	35	14	30	7,9
	2011	14	32	10	44	8,7
	2012	16	37	19	28	8,6
Kujawsko-pomorskie	2010	7	55	5	33	8,7
	2011	4	67	5	24	10,1
	2012	20	43	11	26	6,9
Lubelskie	2010	16	60	3	21	10,2
	2011	11	40	33	16	7,9
	2012	7	51	25	17	8,0
Lubuskie	2010	29	41	6	24	11,0
	2011	31	59	6	4	7,5
	2012	16	45	30	9	5,2
Łódzkie	2010	15	23	23	39	9,3
	2011	23	69	2	6	8,9
	2012	11	56	16	17	7,7
Małopolskie	2010	23	44	8	25	8,3
	2011	15	51	10	24	8,5
	2012	21	34	17	28	7,4
Mazowieckie	2010	18	50	6	26	12,5
	2011	13	30	46	11	8,1
	2012	28	41	19	12	8,5
Opolskie	2010	23	36	–	41	9,2
	2011	10	44	6	40	7,5
	2012	29	31	20	20	6,1
Podkarpackie	2010	16	51	11	22	8,6
	2011	12	63	14	11	8,9
	2012	20	47	17	16	7,1
Podlaskie	2010	9	66	9	16	10,4
	2011	11	47	7	35	9,7
	2012	18	51	24	7	8,2
Pomorskie	2010	7	78	11	4	9,3
	2011	7	76	8	9	9,9
	2012	10	68	14	8	7,9
Śląskie	2010	18	34	17	31	8,9
	2011	11	50	19	20	9,0
	2012	21	33	25	21	7,9
Świętokrzyskie	2010	23	41	3	33	10,6
	2011	21	49	17	13	8,3
	2012	21	39	30	10	6,9
Warmińsko-mazurskie	2010	5	72	9	14	8,3
	2011	18	56	7	19	7,3
	2012	16	64	16	4	7,2
Wielkopolskie	2010	28	56	5	11	8,9
	2011	22	58	18	2	7,8
	2012	24	41	14	21	7,5
Zachodniopomorskie	2010	12	71	7	10	9,1
	2011	10	71	8	11	8,8
	2012	12	64	19	5	8,5
Polska	2010	14	57	12	17	9,8
	2011	13	55	15	17	9,0
	2012	13	54	16	17	8,4

Wiosna: marzec, kwiecień, maj;
lato: czerwiec, lipiec, sierpień;
jesień: wrzesień, październik, listopad;
zima: styczeń, luty, grudzień.

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 34. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)

Województwo		Turystyka, wypoczynek	Odwiedziny u krewnych, znajomych	Służbowy, interesy	Inny
Dolnośląskie	2010	30	52	13	5
	2011	25	33	33	9
	2012	34	38	24	4
Kujawsko-pomorskie	2010	25	56	9	10
	2011	23	64	10	3
	2012	28	38	20	14
Lubelskie	2010	23	56	7	14
	2011	20	76	2	2
	2012	21	61	16	2
Lubuskie	2010	14	64	13	9
	2011	62	29	2	7
	2012	16	40	36	8
Łódzkie	2010	23	55	19	3
	2011	26	62	12	—
	2012	23	49	23	5
Małopolskie	2010	44	25	11	20
	2011	36	32	22	10
	2012	42	24	21	13
Mazowieckie	2010	20	53	24	3
	2011	22	45	31	2
	2012	17	38	36	9
Opolskie	2010	17	83	—	—
	2011	25	51	14	10
	2012	19	50	21	10
Podkarpackie	2010	58	36	4	2
	2011	56	37	3	4
	2012	46	30	18	6
Podlaskie	2010	32	61	4	3
	2011	35	59	4	2
	2012	17	47	26	10
Pomorskie	2010	29	51	15	5
	2011	45	37	11	7
	2012	44	31	18	7
Śląskie	2010	43	43	11	3
	2011	28	58	12	2
	2012	34	31	26	9
Świętokrzyskie	2010	22	76	2	—
	2011	16	77	1	6
	2012	23	51	22	4
Warmińsko- mazurskie	2010	53	42	4	1
	2011	31	65	4	—
	2012	51	28	19	2
Wielkopolskie	2010	23	62	10	5
	2011	27	57	12	4
	2012	15	37	33	15
Zachodniopomorskie	2010	30	53	15	2
	2011	38	41	12	9
	2012	33	35	24	8
Polska	2010	31	52	12	5
	2011	30	52	14	4
	2012	31	36	24	9

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 35. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)

Województwo		Zorganizowane przez zakład pracy, szkołę, biuro podróży lub inną instytucję	Zorganizowane samodzielnie
Dolnośląskie	2010	7	93
	2011	15	85
	2012	20	80
Kujawsko-pomorskie	2010	17	83
	2011	12	88
	2012	17	83
Lubelskie	2010	9	91
	2011	6	94
	2012	12	88
Lubuskie	2010	16	84
	2011	6	94
	2012	22	78
Łódzkie	2010	16	84
	2011	7	93
	2012	15	85
Małopolskie	2010	15	85
	2011	19	81
	2012	22	78
Mazowieckie	2010	20	80
	2011	25	75
	2012	27	73
Opolskie	2010	–	100
	2011	22	78
	2012	22	78
Podkarpackie	2010	12	88
	2011	19	81
	2012	22	78
Podlaskie	2010	9	91
	2011	6	94
	2012	18	82
Pomorskie	2010	11	89
	2011	17	83
	2012	13	87
Śląskie	2010	8	92
	2011	14	86
	2012	16	84
Świętokrzyskie	2010	3	97
	2011	4	96
	2012	22	78
Warmińsko-mazurskie	2010	4	96
	2011	9	91
	2012	22	78
Wielkopolskie	2010	4	96
	2011	13	87
	2012	25	75
Zachodniopomorskie	2010	13	87
	2011	15	85
	2012	25	75
Polska	2010	11	89
	2011	14	86
	2012	21	79

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 36. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)

Województwo		Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	Mieszkanie u krewnych lub znajomych	Domek letniskowy na działce	Inne
Dolnośląskie	2010	15	16	55	1	13
	2011	30	31	32	6	1
	2012	43	5	44	1	7
Kujawsko-pomorskie	2010	26	13	60	1	—
	2011	23	3	72	1	1
	2012	47	4	42	5	2
Lubelskie	2010	24	—	63	9	4
	2011	7	—	79	13	1
	2012	24	4	62	4	6
Lubuskie	2010	25	1	66	4	4
	2011	25	1	53	4	17
	2012	32	7	46	1	14
Łódzkie	2010	24	—	61	11	4
	2011	13	1	60	24	2
	2012	25	7	51	16	1
Małopolskie	2010	41	15	40	1	3
	2011	46	7	38	—	9
	2012	49	12	32	3	4
Mazowieckie	2010	34	1	53	9	3
	2011	30	4	46	11	9
	2012	41	7	45	5	2
Opolskie	2010	7	—	90	3	—
	2011	40	8	52	—	—
	2012	28	—	62	2	8
Podkarpackie	2010	39	11	48	—	2
	2011	46	11	36	2	5
	2012	53	7	36	2	2
Podlaskie	2010	10	3	72	12	3
	2011	10	2	80	2	6
	2012	43	2	49	2	4
Pomorskie	2010	28	7	61	1	3
	2011	37	15	43	2	3
	2012	48	7	41	2	2
Śląskie	2010	31	7	50	10	2
	2011	27	3	66	2	2
	2012	40	12	38	7	3
Świętokrzyskie	2010	17	2	79	2	—
	2011	7	—	87	—	6
	2012	40	5	51	1	3
Warmińsko-mazurskie	2010	28	4	55	8	5
	2011	21	6	65	2	6
	2012	40	8	38	5	9
Wielkopolskie	2010	15	2	74	9	—
	2011	26	4	55	5	10
	2012	39	3	52	1	5
Zachodniopomorskie	2010	31	2	58	2	7
	2011	53	—	46	—	1
	2012	42	9	41	1	7
Polska	2010	27	6	59	5	3
	2011	27	7	56	5	5
	2012	41	7	43	4	5

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 37. Udział przyjazdów w poszczególnych porach roku w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%) oraz średnia długość pobytu krótkookresowego (liczba noclegów)

Województwo		Wiosna	Lato	Jesień	Zima	Średnia liczba noclegów
Dolnośląskie	2010	15	29	32	24	1,7
	2011	20	16	20	44	2,1
	2012	31	21	31	17	1,9
Kujawsko-pomorskie	2010	19	39	6	36	1,8
	2011	31	34	16	19	1,7
	2012	28	32	24	16	1,6
Lubelskie	2010	21	42	14	23	1,8
	2011	15	29	13	43	2,0
	2012	28	30	18	24	1,8
Lubuskie	2010	27	35	14	24	2,1
	2011	38	37	11	14	2,0
	2012	30	43	20	7	1,9
Łódzkie	2010	32	25	25	18	2,1
	2011	20	30	27	23	1,8
	2012	23	33	23	21	1,7
Małopolskie	2010	30	29	14	27	2,1
	2011	37	28	11	24	2,0
	2012	26	29	28	17	1,9
Mazowieckie	2010	18	47	16	19	1,8
	2011	42	17	22	19	1,8
	2012	23	30	25	22	1,8
Opolskie	2010	36	11	20	33	1,6
	2011	15	34	24	27	1,9
	2012	22	35	24	19	1,7
Podkarpackie	2010	26	45	10	19	1,9
	2011	31	35	3	31	1,9
	2012	21	30	26	23	1,9
Podlaskie	2010	20	42	21	17	2,0
	2011	35	21	13	31	1,7
	2012	22	29	20	29	1,9
Pomorskie	2010	25	36	15	25	2,0
	2011	17	46	4	33	2,0
	2012	29	36	24	11	1,8
Śląskie	2010	26	33	12	29	1,9
	2011	42	29	13	16	1,7
	2012	28	36	18	18	1,8
Świętokrzyskie	2010	26	25	19	30	1,8
	2011	27	20	41	12	1,6
	2012	26	24	26	24	1,7
Warmińsko-mazurskie	2010	17	51	22	10	1,8
	2011	17	43	14	26	2,1
	2012	26	39	20	15	1,9
Wielkopolskie	2010	38	16	12	35	1,7
	2011	22	36	18	24	1,9
	2012	26	26	20	28	1,8
Zachodniopomorskie	2010	21	40	15	23	2,0
	2011	12	42	22	24	2,0
	2012	22	36	26	16	1,9
Polska	2010	22	33	23	22	1,9
	2011	27	30	16	27	1,9
	2012	27	30	17	26	1,9

Wiosna: marzec, kwiecień, maj;
lato: czerwiec, lipiec, sierpień;
jesień: wrzesień, październik, listopad;
zima: styczeń, luty, grudzień.

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Przyjazdy turystów zagranicznych

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 38. Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województw

Województwo		Przyjazdy* (mln)		Przyjazdy na 10 tys. miesz- kańców (tys.)		Udział w przyjazdach ogółem do Polski (%)	
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	udział	miejsce
Dolnośląskie	2010	1,3	IV	4,4	V	10,3	IV
	2011	1,4	IV	4,8	V	10,5	IV
	2012	1,6	III	5,5	VI	10,7	III
Kujawsko-pomorskie	2010	0,3	XIV	1,2	XIV	2,0	XIV
	2011	0,25	XIV	1,2	XV	1,9	XIV
	2012	0,2	XIV	1,0	XV	1,4	XV
Lubelskie	2010	0,9	V	4,0	VI	7,0	VIII
	2011	1,0	VI	4,6	VII	7,5	VI
	2012	1,1	VII	5,2	VII	7,6	VII
Lubuskie	2010	0,8	IX	8,2	I	6,7	IX
	2011	0,9	VIII	8,8	I	6,7	VIII
	2012	1,0	IX	10,1	I	6,9	IX
Łódzkie	2010	0,4	XII	1,5	XIII	3,0	XIII
	2011	0,45	XIII	1,8	XIII	3,4	XIII
	2012	0,5	XII	2,1	XIII	3,6	XII
Małopolskie	2010	1,9	II	5,6	IV	14,9	II
	2011	1,7	II	5,1	IV	12,7	II
	2012	1,9	II	5,6	V	12,7	II
Mazowieckie	2010	2,0	I	3,8	VIII	16,0	I
	2011	1,9	I	3,6	IX	14,2	I
	2012	1,95	I	3,7	IX	13,1	I
Opolskie	2010	0,3	XV	2,4	XII	2,0	XV
	2011	0,25	XV	2,5	XI	1,9	XV
	2012	0,2	XV	2,3	XII	1,5	XIV
Podkarpackie	2010	0,6	X	2,9	IX	4,8	X
	2011	0,75	X	3,5	X	5,6	X
	2012	1,1	VIII	5,1	VIII	7,3	VIII
Podlaskie	2010	0,9	VI	7,9	III	7,5	V
	2011	1,0	VII	8,3	III	7,5	VII
	2012	1,2	VI	9,9	II	8,0	VI
Pomorskie	2010	0,9	VII	3,9	VII	7,1	VII
	2011	1,1	V	4,8	VI	8,2	V
	2012	1,4	V	6,0	IV	9,3	V
Śląskie	2010	0,6	XI	1,2	XV	4,6	XI
	2011	0,7	XI	1,5	XIV	5,1	XI
	2012	0,6	XI	1,3	XIV	4,1	XI
Świętokrzyskie	2010	0,1	XVI	1,0	XVI	1,0	XVI
	2011	0,15	XVI	1,2	XVI	1,1	XVI
	2012	0,1	XVI	1,0	XVI	0,9	XVI
Warmińsko- mazurskie	2010	0,4	XIII	2,7	X	3,1	XII
	2011	0,55	XII	3,8	VIII	4,1	XII
	2012	0,4	XIII	2,6	XI	2,5	XIII
Wielkopolskie	2010	0,9	VIII	2,6	XI	7,2	VI
	2011	0,8	IX	2,3	XII	6,0	IX
	2012	1,0	X	2,9	X	6,7	X
Zachodniopomorskie	2010	1,4	III	8,0	II	10,9	III
	2011	1,5	III	8,7	II	11,2	III
	2012	1,5	IV	8,9	III	10,3	IV
Polska	2010	12,47		3,3			
	2011	13,35		3,5			
	2012	14,84		3,85			

* Przyjazdy turystów zagranicznych połączone co najmniej z jednym noclegiem.

Uwaga: oszacowane liczby przyjazdów należy traktować jako przybliżone. Niektórzy turyści odwiedzali więcej niż jedno województwo, dlatego suma przyjazdów do poszczególnych województw jest większa niż liczba przyjazdów do Polski, a suma udziałów przyjazdów do poszczególnych województw przekracza 100 procent.

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 39. Przyjazdy turystów zagranicznych według grup krajów (tys.)

Województwo		Ogółem	Niemcy	Sąsiedzi ze wsch.	Sąsiedzi z płd.	Reszta Europy	Spoza Europy*
Dolnośląskie	2010	1 280	690	70	40	430	50
	2011	1 400	700	60	60	490	90
	2012	1 580	770	145	100	515	50
Kujawsko-pomorskie	2010	250	110	20	–	110	10
	2011	250	120	40	–	80	10
	2012	210	120	45	–	40	5
Lubelskie	2010	870	30	710	10	90	30
	2011	1 000	30	820	–	70	80
	2012	1 130	10	1 045	–	75	–
Lubuskie	2010	830	540	90	–	200	–
	2011	900	770	50	–	70	10
	2012	1 030	870	90	–	65	5
Łódzkie	2010	380	140	70	30	120	20
	2011	450	130	90	10	190	30
	2012	520	150	155	15	130	70
Małopolskie	2010	1 860	390	180	90	950	250
	2011	1 700	310	220	140	790	240
	2012	1 890	290	265	120	895	320
Mazowieckie	2010	1 990	340	400	30	870	350
	2011	1 900	280	450	10	760	400
	2012	1 950	270	600	25	710	345
Opolskie	2010	250	170	10	10	50	10
	2011	250	130	20	10	70	20
	2012	230	110	10	15	80	15
Podkarpackie	2010	600	20	530	–	30	20
	2011	750	20	700	–	20	10
	2012	1 080	20	1 020	–	30	10
Podlaskie	2010	940	70	510	–	330	30
	2011	1 000	50	690	–	250	10
	2012	1 190	15	615	–	530	30
Pomorskie	2010	880	270	80	10	440	80
	2011	1 100	260	120	–	580	140
	2012	1 380	320	155	–	730	175
Śląskie	2010	570	210	40	50	220	50
	2011	680	140	40	70	420	20
	2012	610	110	80	45	350	25
Świętokrzyskie	2010	130	30	30	10	50	10
	2011	150	50	40	10	40	10
	2012	130	15	90	–	20	5
Warmińsko-mazurskie	2010	390	100	110	–	150	30
	2011	550	120	210	–	210	10
	2012	370	60	150	–	150	10
Wielkopolskie	2010	900	450	70	10	280	90
	2011	800	440	70	10	230	50
	2012	990	540	70	15	310	55
Zachodniopomorskie	2010	1 360	1 170	40	–	140	10
	2011	1 500	1 180	80	–	220	20
	2012	1 530	1 285	40	–	185	20
Polska	2010	12 470	4 520	2 720	270	4 060	900
	2011	13 350	4 590	3 300	295	4 210	955
	2012	14 840	4 800	4 220	315	4 425	1 080

Znak „–” oznacza znikomy udział danej kategorii w ruchu przyjazdowym do województwa.

Uwaga: oszacowane liczby przyjazdów należy traktować jako przybliżone. Niektórzy turyści odwiedzali więcej niż jedno województwo, dlatego suma przyjazdów do poszczególnych województw jest większa niż liczba przyjazdów do Polski.

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 40. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%)

Województwo		Turystyka, wypoczynek	Interesy	Odwiedziny u krewnych, znajomych	Zakupy	Tranzyt	Inny
Dolnośląskie	2010	25	21	21	4	9	20
	2011	22	26	22	4	12	14
	2012	33	24	19	1	5	18
Kujawsko-pomorskie	2010	7	32	25	2	14	20
	2011	13	46	19	3	1	18
	2012	16	32	16	1	7	28
Lubelskie	2010	5	25	20	30	3	17
	2011	4	24	14	39	9	10
	2012	3	20	12	50	6	9
Lubuskie	2010	7	14	21	2	42	14
	2011	7	27	31	4	11	20
	2012	9	33	28	4	6	20
Łódzkie	2010	14	49	9	2	10	16
	2011	16	49	16	5	7	7
	2012	22	27	32	8	3	8
Małopolskie	2010	36	22	7	3	7	25
	2011	40	22	11	3	3	21
	2012	36	29	13	2	3	17
Mazowieckie	2010	15	47	13	3	6	16
	2011	25	44	12	6	4	9
	2012	21	41	9	7	5	17
Opolskie	2010	20	14	39	–	5	22
	2011	25	22	35	1	2	15
	2012	21	37	25	–	6	11
Podkarpackie	2010	1	24	20	36	2	17
	2011	2	32	19	34	2	11
	2012	1	27	19	42	2	9
Podlaskie	2010	11	17	22	30	5	15
	2011	9	17	21	41	2	10
	2012	10	28	19	30	6	7
Pomorskie	2010	25	23	17	3	21	11
	2011	30	17	16	2	18	17
	2012	30	12	16	3	27	12
Śląskie	2010	10	26	39	1	5	19
	2011	12	41	24	1	14	8
	2012	8	42	23	2	17	8
Świętokrzyskie	2010	14	37	29	2	3	15
	2011	9	43	32	8	3	5
	2012	13	40	20	3	6	18
Warmińsko- mazurskie	2010	26	11	28	12	7	16
	2011	41	14	22	3	8	12
	2012	28	22	30	5	2	13
Wielkopolskie	2010	13	40	17	2	4	24
	2011	15	35	23	8	2	17
	2012	25	25	17	8	2	23
Zachodniopomorskie	2010	41	8	14	17	6	14
	2011	37	7	19	8	3	26
	2012	30	10	24	4	3	29
Polska	2010	19	25	18	10	10	18
	2011	21	26	19	11	7	16
	2012	20	26	18	12	8	16

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 41. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży i długości pobytu w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%)

Województwo		Sposób organizacji			Długość pobytu (liczba noclegów)		
		całkowicie przez biuro podróży	częściowo przez biuro podróży	samodzielnie	1-3	4-7	8 i więcej
Dolnośląskie	2010	11	20	69	61	27	12
	2011	10	21	69	69	20	11
	2012	8	19	73	52	37	11
Kujawsko-pomorskie	2010	13	5	82	65	27	8
	2011	25	11	64	68	26	6
	2012	13	7	80	52	32	16
Lubelskie	2010	5	7	88	82	9	9
	2011	2	2	96	92	5	3
	2012	1	2	97	90	6	4
Lubuskie	2010	–	2	98	90	7	3
	2011	1	2	97	81	12	7
	2012	1	2	97	84	12	4
Łódzkie	2010	12	13	75	65	27	8
	2011	6	6	88	80	11	9
	2012	2	19	79	49	30	21
Małopolskie	2010	32	36	32	36	47	17
	2011	25	26	49	40	42	18
	2012	19	37	44	47	35	18
Mazowieckie	2010	29	21	50	59	30	11
	2011	37	14	49	51	28	21
	2012	24	13	63	59	28	13
Opolskie	2010	5	8	87	61	29	10
	2011	15	9	76	47	36	17
	2012	7	15	78	65	20	15
Podkarpackie	2010	1	2	97	91	4	5
	2011	2	–	98	93	4	3
	2012	1	1	98	95	3	2
Podlaskie	2010	2	7	91	86	6	8
	2011	2	2	96	89	6	4
	2012	1	1	98	92	3	5
Pomorskie	2010	14	15	71	59	29	12
	2011	27	16	57	51	26	23
	2012	8	20	72	58	27	15
Śląskie	2010	10	20	70	41	36	23
	2011	10	9	81	66	24	10
	2012	16	8	76	68	21	11
Świętokrzyskie	2010	11	18	71	48	31	21
	2011	10	7	83	70	12	18
	2012	11	4	85	63	20	17
Warmińsko-mazurskie	2010	18	12	70	55	27	18
	2011	32	3	65	71	18	11
	2012	14	4	82	68	21	11
Wielkopolskie	2010	8	18	74	57	34	9
	2011	14	18	68	56	38	6
	2012	6	23	71	46	45	9
Zachodniopomorskie	2010	13	29	58	27	53	20
	2011	30	24	46	36	47	17
	2012	23	23	54	32	58	10
Polska	2010	14	18	68	61	29	10
	2011	17	13	70	65	25	10
	2012	11	14	75	66	26	8

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 42. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%)

Województwo		Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	Mieszkanie krewnych lub znajomych	Domy letnie, apartamenty	Łączne rodzaje zakwaterowania	Inne
Dolnośląskie	2010	44	9	32	1	3	11
	2011	44	7	29	–	3	17
	2012	42	7	28	1	8	14
Kujawsko-pomorskie	2010	61	3	27	–	5	4
	2011	59	5	22	–	5	9
	2012	47	14	23	–	6	10
Lubelskie	2010	34	4	43	2	5	12
	2011	37	2	29	1	6	25
	2012	18	8	31	–	5	38
Lubuskie	2010	23	6	28	–	–	43
	2011	12	4	45	–	2	37
	2012	16	4	38	–	1	41
Łódzkie	2010	56	9	16	–	7	12
	2011	41	5	19	–	8	27
	2012	45	4	18	–	17	16
Małopolskie	2010	73	8	10	1	6	2
	2011	67	8	12	–	9	4
	2012	62	13	13	1	7	4
Mazowieckie	2010	75	3	13	–	3	6
	2011	71	2	8	–	8	11
	2012	65	5	11	1	6	12
Opolskie	2010	29	8	54	–	1	8
	2011	36	2	49	1	3	9
	2012	38	5	31	–	4	22
Podkarpackie	2010	25	13	31	–	2	29
	2011	17	13	31	–	5	34
	2012	19	7	40	–	1	33
Podlaskie	2010	33	10	42	1	1	13
	2011	26	13	42	–	5	14
	2012	18	9	38	1	9	25
Pomorskie	2010	66	4	20	–	6	4
	2011	65	7	13	–	12	3
	2012	61	13	18	–	5	3
Śląskie	2010	29	4	46	–	11	10
	2011	29	2	26	–	4	39
	2012	27	1	24	1	5	42
Świętokrzyskie	2010	43	5	36	1	4	11
	2011	26	4	34	1	6	29
	2012	44	8	28	–	6	14
Warmińsko-mazurskie	2010	45	8	35	5	4	3
	2011	50	8	26	–	4	12
	2012	41	11	35	1	3	9
Wielkopolskie	2010	60	5	23	1	4	7
	2011	58	7	23	–	3	9
	2012	54	10	17	1	12	6
Zachodniopomorskie	2010	74	4	18	1	1	2
	2011	73	4	18	–	2	3
	2012	64	7	25	–	1	3
Polska	2010	54	6	26	1	2	11
	2011	50	6	25	–	3	16
	2012	44	9	26	1	3	17

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 43. Wydatki turystów zagranicznych

Województwo		Przeciętne wydatki na osobę		Przeciętne wydatki na jeden dzień pobytu na osobę (USD)	Udział w wydatkach ogółem (%)	
		suma (USD)	miejsce		wydatki na noclegi	wydatki na wyżywienie
Dolnośląskie	2010	275	IX	39	12	18
	2011	291	XII	53	14	17
	2012	283	XII	61	12	16
Kujawsko-pomorskie	2010	305	V	65	10	16
	2011	399	VI	87	7	18
	2012	462	IV	84	18	16
Lubelskie	2010	264	XI	87	5	8
	2011	254	XIV	94	7	11
	2012	406	V	139	4	10
Lubuskie	2010	290	VII	85	4	7
	2011	325	IX	87	4	4
	2012	342	IX	93	5	5
Łódzkie	2010	242	XVI	65	9	17
	2011	418	V	93	13	17
	2012	373	VI	85	15	17
Małopolskie	2010	426	II	103	23	15
	2011	349	VIII	67	20	20
	2012	308	X	63	21	20
Mazowieckie	2010	284	VIII	62	10	22
	2011	425	IV	74	13	30
	2012	522	II	102	23	22
Opolskie	2010	243	XV	55	7	15
	2011	301	XI	52	8	14
	2012	240	XV	47	8	19
Podkarpackie	2010	538	I	193	1	3
	2011	569	I	225	2	5
	2012	524	I	153	2	6
Podlaskie	2010	258	XII	75	6	10
	2011	314	X	87	7	11
	2012	281	XIII	94	4	10
Pomorskie	2010	332	IV	66	15	16
	2011	355	VII	70	17	18
	2012	357	VIII	77	22	22
Śląskie	2010	304	VI	59	6	18
	2011	288	XIII	62	13	18
	2012	262	XIV	55	12	21
Świętokrzyskie	2010	254	XIV	45	7	16
	2011	429	III	81	12	16
	2012	365	VII	69	7	12
Warmińsko-mazurskie	2010	266	X	53	8	13
	2011	253	XV	55	9	16
	2012	298	XI	59	8	18
Wielkopolskie	2010	381	III	82	26	14
	2011	512	II	90	21	11
	2012	463	III	79	23	12
Zachodniopomorskie	2010	256	XIII	36	33	19
	2011	237	XVI	37	31	17
	2012	201	XVI	32	25	16
Polska	2010	390*		75*	17	15
	2011	398*		79*	14	16
	2012	426*		85	16	16

* Średnia ważona, gdzie wagami są udziały liczby przyjazdów turystycznych z poszczególnych krajów w ogólnej liczbie przyjazdów turystycznych.

Źródło: badania Instytutu Turystyki dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Gospodarka turystyczna w Polsce

**Tab. 44. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne hoteli
(zatrudniających powyżej dziewięciu osób)**

Województwo		Liczba pod- miotów	Przychody z całokształtu działalności w mln zł	Koszty z całokształtu działalności w mln zł	Wynik finan- sowy brutto w mln zł	Wynik finan- sowy netto w mln zł	Rentowność obrotu brutto w %	Rentowność obrotu netto w %
Dolnośląskie	2010	44	350,9	365,2	-14,3	-18,9	-4,1	-5,4
	2011	48	248,3	209,8	38,5	40,1	15,5	16,1
Kujawsko-pomorskie	2010	20	150,4	146,9	3,5	2,8	2,3	1,9
	2011	21	150,2	135,9	14,3	13,8	9,5	9,2
Lubelskie	2010	12	42,9	41,3	1,6	1,0	3,7	2,3
	2011	12	39,6	38,7	0,9	0,5	2,3	1,3
Lubuskie	2010	11	23,4	23,7	-0,3	-0,4	-1,3	-1,7
	2011	11	42,1	42,6	-0,5	-0,6	-1,2	-1,4
Łódzkie	2010	13	32,9	30,4	2,5	2,3	7,6	7,0
	2011	17	183,6	219,8	-36,2	-37,0	-19,7	-20,2
Małopolskie	2010	74	480,6	463,9	16,7	11,4	3,5	2,4
	2011	74	527,6	570,1	-42,5	-44,0	-8,1	-8,3
Mazowieckie	2010	73	1 973,4	1 834,7	138,7	107,7	7,0	5,5
	2011	85	2 676,0	2 402,8	273,2	220,4	10,2	8,2
Opolskie	2010	6	10,9	10,84	0,06	-0,01	0,6	-0,1
	2011	6	10,3	11,0	-0,7	-0,7	-6,8	-6,8
Podkarpackie	2010	14	61,0	65,2	-4,2	-1,0	-6,9	-12,9
	2011	12	61,2	66,6	-5,4	-5,7	-8,8	-9,3
Podlaskie	2010	10	25,7	25,2	0,5	0,1	1,9	0,4
	2011	12	47,5	43,2	4,3	3,3	9,1	6,9
Pomorskie	2010	32	181,2	181,3	-0,1	-2,1	-0,1	-1,2
	2011	36	298,9	333,7	-34,8	-37,7	-11,6	-12,6
Śląskie	2010	41	212,1	221,5	-9,4	-11,0	-5,0	-5,2
	2011	49	254,2	262,7	-8,5	-11,0	-3,3	-4,3
Świętokrzyskie	2010	10	26,2	26,4	-0,2	-0,4	-0,8	-1,5
	2011	13	44,0	45,1	-1,1	-1,4	-2,5	-3,2
Warmińsko- mazurskie	2010	21	35,9	35,5	0,4	0,2	1,1	0,6
	2011	26	140,6	141,7	-1,1	-1,6	-0,8	-1,1
Wielkopolskie	2010	40	209,1	215,9	-6,8	-7,9	-3,3	-3,8
	2011	36	201,6	221,8	-20,2	-18,8	-10,0	-9,3
Zachodniopomorskie	2010	37	369,3	358,0	11,3	11,1	3,1	3,0
	2011	40	446,6	430,0	16,6	15,8	3,7	3,5
Polska	2010	458	4 724,8	4 536,4	188,4	136,3	4,0	2,9
	2011	498	5 777,4	5 578,5	198,9	134,6	3,4	2,3

Brak danych za 2012 r.

Uwaga: dane w kolumnach nie sumują się.

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

GOSPODARKA TURYSTYCZNA W POLSCE

**Tab. 45. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne biur podróży
(zatrudniających powyżej dziewięciu osób)**

Województwo		Liczba podmiotów	Przychody z całokształtu działalności w mln zł	Koszty z całokształtu działalności w mln zł	Wynik finansowy brutto w mln zł	Wynik finansowy netto w mln zł	Rentowność obrotu brutto w %	Rentowność obrotu netto w %
Dolnośląskie	2010	9	29,1	29,6	-0,5	-0,6	-1,7	-2,1
	2011	9	31,6	31,2	0,4	0,3	1,3	0,9
Kujawsko-pomorskie	2010	*	*	*	*	*	*	*
	2011	*	*	*	*	*	*	*
Lubelskie	2010	*	*	*	*	*	*	*
	2011	*	*	*	*	*	*	*
Lubuskie	2010	1	*	*	*	*	*	*
	2011	1	*	*	*	*	*	*
Łódzkie	2010	2	*	*	*	*	*	*
	2011	2	*	*	*	*	*	*
Małopolskie	2010	13	121,1	116,1	5,0	4,4	4,1	3,6
	2011	11	121,0	116,3	4,7	4,3	3,9	3,6
Mazowieckie	2010	40	1 461,1	1 460,4	0,7	-2,5	0,05	-0,2
	2011	49	2 267,3	2 290,8	-23,5	-28,8	-1,0	-1,3
Opolskie	2010	5	24,1	23,4	0,7	0,6	2,9	2,5
	2011	4	*	*	*	*	*	*
Podkarpackie	2010	2	*	*	*	*	*	*
	2011	1	*	*	*	*	*	*
Podlaskie	2010	2	*	*	*	*	*	*
	2011	2	*	*	*	*	*	*
Pomorskie	2010	6	20,4	21,5	-1,1	-1,3	-5,4	-6,4
	2011	3	17,9	18,7	-0,8	-0,9	-4,5	-5,0
Śląskie	2010	8	227,5	223,7	3,8	3,5	1,7	1,5
	2011	8	267,0	263,0	4,0	3,8	1,5	1,4
Świętokrzyskie	2010	3	10,2	10,1	0,1	0,1	1,0	1,0
	2011	3	8,3	8,32	-0,02	-0,03	-0,2	-0,4
Warmińsko-mazurskie	2010	3	17,4	16,1	1,3	1,0	7,5	5,7
	2011	2	*	*	*	*	*	*
Wielkopolskie	2010	5	*	*	*	*	*	*
	2011	5	*	*	*	*	*	*
Zachodniopomorskie	2010	2	*	*	*	*	*	*
	2011	1	*	*	*	*	*	*
Polska	2010	101	3 929,7	3 928,7	1,0	-8,3	0,03	-0,2
	2011	101	4 774,3	4 780,1	-5,8	-15,3	-0,1	-0,3

Brak danych za 2012 r.

* Ustawa o statystyce publicznej zabrania publikować dane, gdy dotyczą poniżej trzech jednostek w grupie lub udział jednego podmiotu w grupie stanowi powyżej trzech czwartych całości.

Uwaga: dane w kolumnach nie sumują się.

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

GOSPODARKA TURYSTYCZNA W POLSCE

Tab. 46. Pracujący w sekcji I „Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne”

Województwo		Pracujący*		Liczba pracujących na 10 tys. mieszkańców
		liczba w tys.	miejsce	
Dolnośląskie	2010	20,5	IV	71,2
	2011	21,4	IV	73,7
Kujawsko-pomorskie	2010	9,3	IX	44,9
	2011	9,8	IX	46,7
Lubelskie	2010	8,1	X	37,7
	2011	8,1	XI	37,2
Lubuskie	2010	5,3	XIII	52,5
	2011	5,5	XIII	53,7
Łódzkie	2010	12,6	VIII	49,8
	2011	12,5	VIII	49,6
Małopolskie	2010	29,2	II	88,2
	2011	28,5	II	85,2
Mazowieckie	2010	42,7	I	81,5
	2011	42,3	I	79,8
Opolskie	2010	4,7	XV	45,6
	2011	4,7	XV	47,0
Podkarpackie	2010	8,1	XI	38,6
	2011	8,9	X	41,6
Podlaskie	2010	4,8	XIV	40,3
	2011	4,7	XVI	39,2
Pomorskie	2010	18,9	VI	84,4
	2010	17,2	VI	75,3
Śląskie	2010	28,6	III	61,6
	2011	28,2	III	61,0
Świętokrzyskie	2010	4,7	XVI	37,0
	2011	5,1	XIV	40,5
Warmińsko-mazurskie	2010	7,5	XII	52,4
	2011	7,6	XII	52,5
Wielkopolskie	2010	19,6	V	57,3
	2011	19,8	V	57,3
Zachodniopomorskie	2010	17,2	VII	101,8
	2011	15,9	VII	92,3
Polska	2010	237,4		62,1
	2011	240,3		62,4

Brak danych za 2012 r.

Uwaga: sekcja I: „Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne” – podział na sekcje według PKD 2007.

* Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Źródło: Pracujący w gospodarce narodowej w 2011 r., GUS, Warszawa 2012 i wcześniejsze; obliczenia własne.

GOSPODARKA TURYSTYCZNA W POLSCE

Tab. 47. Stopa bezrobocia w Polsce

Województwo		Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (w tys.)	Stopa bezrobocia		Liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy	
			%	miejsce	ogółem	miejsce
Dolnośląskie	2010	150,3	13,0	IX	49	XIV
	2011	143,6	12,5	XI	42	XV
	2012	157,4	13,5	XI	61	XV
Kujawsko-pomorskie	2010	139,4	16,6	III	129	VI
	2011	139,6	16,9	III	138	VII
	2012	148,8	18,1	III	113	VIII
Lubelskie	2010	119,7	13,0	X	166	IV
	2011	122,4	13,3	VIII	211	IV
	2012	131,1	14,2	IX	140	V
Lubuskie	2010	59,2	15,6	V	70	XI
	2011	59,1	15,4	V	88	XI
	2012	60,6	15,9	VI	65	XIV
Łódzkie	2010	131,6	12,1	XII	98	VIII
	2011	138,7	12,7	X	147	VI
	2012	151,0	14,0	X	146	IV
Małopolskie	2010	142,2	10,4	XIII	72	X
	2011	145,1	10,5	XIII	71	XIII
	2012	161,2	11,4	XIII	85	XII
Mazowieckie	2010	238,3	9,4	XV	110	VII
	2011	246,7	9,9	XV	119	IX
	2012	271,9	10,7	XV	114	VII
Opolskie	2010	48,8	13,1	VIII	46	XV
	2011	48,0	13,3	IX	65	XIV
	2012	51,8	14,4	VIII	109	X
Podkarpackie	2010	142,3	15,8	IV	148	V
	2011	146,2	15,7	IV	152	V
	2012	153,8	16,4	IV	131	VI
Podlaskie	2010	63,8	13,2	VII	298	I
	2011	65,9	14,1	VII	256	II
	2012	68,7	14,7	VII	208	II
Pomorskie	2010	104,7	12,2	XI	63	XII
	2011	106,7	12,4	XII	93	X
	2012	114,6	13,4	XII	102	XI
Śląskie	2010	181,2	9,9	XIV	44	XVI
	2011	186,2	10,1	XIV	40	XVI
	2012	205,5	11,1	XIV	43	XVI
Świętokrzyskie	2010	82,1	14,7	VI	190	III
	2011	83,2	15,3	VI	213	III
	2012	86,7	16,0	V	218	I
Warmińsko-mazurskie	2010	105,9	20,0	I	230	II
	2011	107,3	20,1	I	266	I
	2012	113,2	21,3	I	159	III
Wielkopolskie	2010	135,2	9,2	XVI	61	XIII
	2011	135,0	9,2	XVI	72	XII
	2012	147,9	9,8	XVI	73	XIII
Zachodniopomorskie	2010	110,0	17,4	II	98	IX
	2011	108,9	17,5	II	130	VIII
	2012	112,5	18,2	II	107	X
Polska	2010	1 954,7	12,3		83	
	2011	1 982,7	12,5		90	
	2012	2 136,8	13,4		92	

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

GOSPODARKA TURYSTYCZNA W POLSCE

Tab. 48. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sekcji I „Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne”

Województwo		Ogółem w zł	Miejsce
Dolnośląskie	2010	2 115,33	III
	2011	2 135,56	II
Kujawsko-pomorskie	2010	1 803,88	X
	2011	1 902,97	IX
Lubelskie	2010	1 762,71	XI
	2011	1 816,29	XII
Lubuskie	2010	1 662,31	XVI
	2011	1 741,81	XIV
Łódzkie	2010	1 897,25	V
	2011	2 014,68	IV
Małopolskie	2010	1 874,49	VI
	2011	1 943,09	VII
Mazowieckie	2010	2 488,31	I
	2011	2 626,26	I
Opolskie	2010	1 700,22	XIV
	2011	1 727,16	XV
Podkarpackie	2010	1 667,23	XV
	2011	1 704,38	XVI
Podlaskie	2010	1 839,79	VIII
	2011	1 951,01	VI
Pomorskie	2010	1 855,48	VII
	2011	1 953,15	V
Śląskie	2010	1 724,93	XIII
	2011	1 791,77	XIII
Świętokrzyskie	2010	1 742,11	XII
	2011	1 885,26	X
Warmińsko-mazurskie	2010	2 267,21	II
	2011	1 876,62	XI
Wielkopolskie	2010	1 838,93	IX
	2011	1 932,96	VIII
Zachodniopomorskie	2010	1 937,34	IV
	2011	2 074,08	III
Polska	2010	2 023,10	
	2011	2 104,25	

Brak danych za 2012 r.

Uwaga: sekcja I: „Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne” – podział na sekcje według PKD 2007,

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

Część druga

PRZYJAZDY TURYSTÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH DO POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTW

Ruch turystyczny w województwach

W 2012 roku pod względem recepcji turystów pierwsze miejsce zajęło województwo mazowieckie, do którego według szacunków skierowanych było 7,45 mln podróży krajowych i zagranicznych. Przyjęło ono 13,1% ruchu zagranicznego i 13,6% krajowego. Kolejne pod względem liczby przyjazdów turystów było województwo małopolskie (7,1 mln przyjazdów) oraz pomorskie (6,6 mln przyjazdów), przyjmując łącznie 22,0% ruchu zagranicznego i 25,6% krajowego. Następne w kolejności były województwa: dolnośląskie (5,3 mln), zachodniopomorskie (4,6 mln), wielkopolskie (4,1 mln) i śląskie (3,9 mln), które przyjęły łącznie kolejne 31,8% ruchu zagranicznego i 32,6% krajowego.

Podczas podróży długookresowych Polacy odwiedzali najczęściej województwo pomorskie, małopolskie i mazowieckie, podczas krótkookresowych – mazowieckie, małopolskie i pomorskie.

W celach turystyczno-wypoczynkowych w 2012 roku Polacy najczęściej podróżowali do województw: pomorskiego, małopolskiego i zachodniopomorskiego. Na terenie tych województw odnotowano 44,2% wszystkich podróży krajowych w celach typowo turystycznych. Najwięcej pobytów dłuższych (minimum 5 dni) mających na celu odpoczynek i zwiedzanie, zanotowano w województwach: pomorskim, małopolskim, zachodniopomorskim i podkarpackim, a pobytów krótszych (2-4 dni) – w małopolskim, pomorskim, dolnośląskim i śląskim. Typowa turystyka przeważała nad innymi motywami przyjazdów długookresowych w województwach: zachodniopomorskim, po-

morskim, małopolskim, warmińsko-mazurskim, podkarpackim, podlaskim, śląskim, dolnośląskim i lubelskim, a przyjazdów krótkookresowych – w warmińsko-mazurskim, podkarpackim, pomorskim, małopolskim i śląskim. Odwiedziny u krewnych lub znajomych były głównym motywem przyjazdów długookresowych do opolskiego, łódzkiego, świętokrzyskiego i wielkopolskiego, krótkookresowych zaś – do wszystkich województw oprócz warmińsko-mazurskiego, podkarpackiego, pomorskiego, małopolskiego i śląskiego.

Spośród 14,84 mln turystów zagranicznych, którzy przyjechali do Polski w 2011 roku, około jedna ósma przebywała na terenie województwa mazowieckiego. Inne najczęściej odwiedzane województwa to: małopolskie, dolnośląskie, zachodniopomorskie i pomorskie.

Turyści zagraniczni, którzy wybrali się do Polski na wypoczynek, przyjeżdżali najczęściej do województw: małopolskiego, dolnośląskiego, zachodniopomorskiego, pomorskiego i mazowieckiego. Typowa turystyka przeważała udziałem nad innymi motywami przyjazdów w województwach: małopolskim, dolnośląskim, pomorskim, zachodniopomorskim, a w wielkopolskim była równa interesom i sprawom służbowym. Motyw biznesowy przeważał w województwach: śląskim, mazowieckim, świętokrzyskim, opolskim, lubuskim, kujawsko-pomorskim, a w wielkopolskim był równy typowej turystyce. Odwiedziny u krewnych lub znajomych to główny cel przyjazdów do łódzkiego i warmińsko-mazurskiego, zakupy zaś przeważały w lubelskim, podkarpackim i podlaskim.

Województwo dolnośląskie

W 2012 roku Polacy odbyli 3,7 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa dolnośląskiego. Pobytu trwające co najmniej 5 dni stanowiły 38% ogółu. Przybyłe spoza województwa zrealizowali 71% przyjazdów długookresowych (trwających co najmniej 5 dni) i 65% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego, wielkopolskiego i śląskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych była turystyka i wypoczynek, a krótkookresowych – odwiedziny u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,3 mln; 46% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Pobytu na terenie województwa, zarówno krótkie, jak i długie, były organizowane najczęściej samodzielnie. Podczas długich pobytów Polacy nocowali najczęściej w obiektach zbiorowego zakwaterowania, podczas krótkich pobytów – korzystali nieznacznie częściej z gościnności krewnych lub znajomych niż z obiektów zbiorowego zakwaterowania. Turysty polscy przebywali na terenie województwa dłużej niż gdzie indziej: średnia długość pobytu (8,6 nocy) była najwyższa w kraju.

W 2012 roku dolnośląskie przyjęło 1,6 mln turystów zagranicznych. Przeważali wśród nich Niemcy. Ponadto najczęściej przyjeżdżali turyści z Czech, Rosji, Wielkiej Brytanii i Holandii. Turytyka i wypoczynek stanowiły najczęstszy motyw przyjazdów do województwa (najwyższy udział po małopolskim). Interesy i sprawy służbowe (najczęściej były to przyjazdy związane

z obsługą środków transportu lub prowadzeniem interesów w imieniu firmy) przeważały wielkością udziału nad odwiedzinami u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w celach typowo turystycznych oszacowano na około 0,5 mln. Blisko trzy czwarte przyjazdów było zorganizowanych samodzielnie. Odwiedzający województwo nocowali najczęściej w bazie zbiorowego zakwaterowania. Przeważały pobytu trwające 2-4 dni. Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu kształtowały się poniżej średniej, podobnie jak udział wydatków na noclegi. Udział wydatków na wyżywienie był przeciętny.

Dolnośląskie ma różnorodną i bogatą bazę noclegową. W 2012 roku zajęło czwarte miejsce w Polsce pod względem liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania oraz liczby miejsc noclegowych w tych obiektach. Największą liczbę miejsc skupiały hotele, a razem z ośrodkami wczasowymi dysponowały połową (53%) wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Pozostałe obiekty z największą liczbą miejsc to inne obiekty hotelowe (czyli obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji), obiekty niesklasyfikowane i zakłady uzdrowiskowe. Charakterystyczne dla dolnośląskiego są duże obiekty hotelowe: w 2012 roku średnia pojemność wynosiła 102 miejsca. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w bazie zbiorowego zakwaterowania kształtował się poniżej średniej krajowej.

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	2 121,0 tys.	Liczba udzielonych noclegów	5 521,4 tys.
w tym turystów zagranicznych	481,7 tys.	w tym turystom zagranicznym	1 120,7 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	183,3	Włochy	17,2
Rosja	66,0	Hiszpania	16,2
Wielka Brytania	22,0	Czechy	15,4
Ukraina	18,9	Holandia	11,6
Francja	17,5	Pozostałe	113,6

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

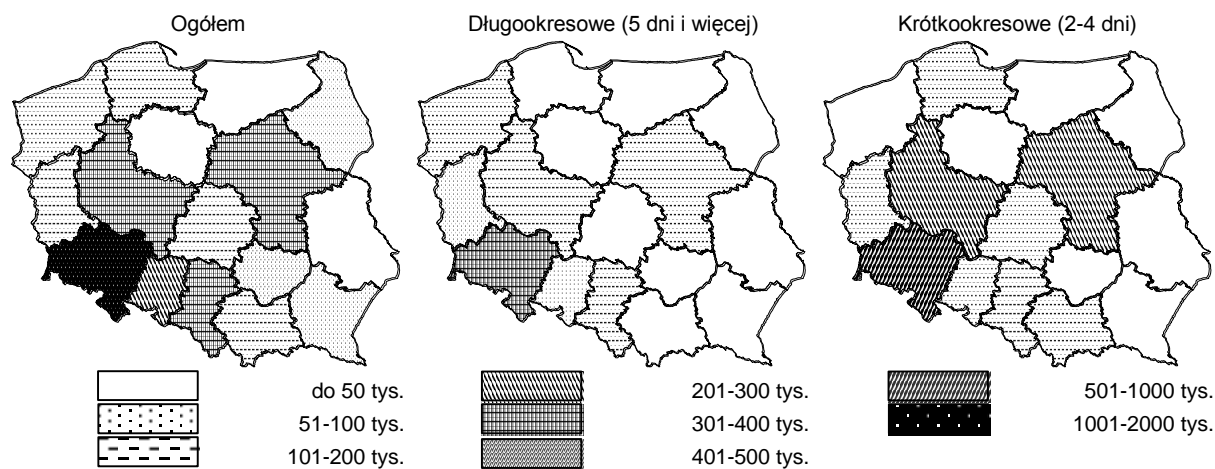
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	3,7 mln	Miejsce w rankingu	IV
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,4 mln	Miejsce w rankingu	V
W tym spoza województwa	1,0 mln	Miejsce w rankingu	IV
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	2,3 mln	Miejsce w rankingu	IV
W tym spoza województwa	1,5 mln	Miejsce w rankingu	IV

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	40%	Wiosna	16%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	28%	Lato	37%
Służbowe, interesy	20%	Jesień	19%
Inne	12%	Zima	28%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	47%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	20%	Inne	6%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	26%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	3%	Liczba noclegów	8,6
Zakład pracy, szkoła itp.	22%		
Samodzielnie	75%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	34%	Wiosna	31%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	38%	Lato	21%
Służbowe, interesy	24%	Jesień	31%
Inne	4%	Zima	17%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	43%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	5%	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	44%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	20%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	80%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,6 mln	Miejsce w rankingu	III
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	10,7%	Miejsce w rankingu	III

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	770	Białoruś	40
Czechy	90	Irlandia	40
Rosja	70	Austria	40
Wielka Brytania	45	Włochy	40
Holandia	45	Pozostałe	400

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	33%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	42%
Interesy	24%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	19%	Mieszkanie krewnych, znajomych	28%
Zakupy	1%	Domy letnie, apartamenty	1%
Tranzyt	5%	Inne	14%
Inne	18%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	8%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	8%	1-3 noclegi	52%
Częściowo biuro podróży	19%	4-7 noclegów	37%
Samodzielnie	73%	8 noclegów i więcej	11%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,8
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	283 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	61 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	12%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	16%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo kujawsko-pomorskie

W 2012 roku województwo kujawsko-pomorskie przyjęło 2,2 mln turystów krajowych. Pobyty trwające 2-4 dni stanowiły 55% ogółu. Przybyśże spoza województwa zrealizowali 75% przyjazdów długookresowych i 58% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy pomorskiego, wielkopolskiego i mazowieckiego. Przyjazdy służbowe oraz w interesach były najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych, a odwiedziny u krewnych lub znajomych – krótkookresowych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,6 mln; 42% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Zarówno krótkie, jak i długie pobyty, turyści organizowali najczęściej samodzielnie. Udział długich pobytów zorganizowanych przez zakład pracy lub inną instytucję należał do najwyższych w kraju. Podczas długich pobytów nocowano najczęściej u rodziny lub znajomych (jeden z najwyższych udziałów w Polsce), podczas krótkich – w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania. Udział nocujących w obiektach indywidualnego zakwaterowania podczas długich pobytów należał do najwyższych w kraju.

W 2012 roku województwo przyjęło 0,2 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali turyści z Niemiec. Ponadto najwięcej turystów przyjechało z Ukrainy i Rosji. Najczęstszym motywem przyjazdów były sprawy służbowe i interesy (jeden z najwyższych udziałów w Polsce), związane przede wszystkim z prowadzeniem własnego biznesu bądź interesów w imieniu firmy. Udział przy-

jazdów typowo turystycznych był taki sam jak przyjazdów w odwiedziny do krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 30 tys. Turyści zagraniczni organizowali najczęściej swoje przyjazdy do kujawsko-pomorskiego samodzielnie; 13% przyjazdów związanych było z wykupieniem całego pakietu usług w biurach podróży. Przeważały pobyty krótkie, trwające 2-4 dni. Nocowano najczęściej w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Udział nocujących w obiektach noclegowych indywidualnego zakwaterowania był najwyższy w Polsce. Przeciętne wydatki na osobę należały do najwyższych w kraju, a na dzień pobytu – kształtowały się na poziomie średniej. Udział wydatków na wyżywienie i na noclegi należał do przeciętnych.

Kujawsko-pomorskie ma średniej wielkości bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania, ale za to różnorodną. Największą liczbę miejsc noclegowych miały hotele i zakłady uzdrowiskowe. Te dwa rodzaje obiektów dysponowały połową wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Baza uzdrowiskowa należy do największych w Polsce: w 2012 roku zajmowała drugie miejsce pod względem liczby miejsc noclegowych. Inne rodzaje bazy o największej liczbie miejsc to ośrodki wczasowe, pola biwakowe i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Kujawsko-pomorskie charakteryzowało się najwyższym stopniem wykorzystania miejsc noclegowych w kraju (42,3%) po zachodniopomorskim.

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	831,5 tys.	Liczba udzielonych noclegów	3 119,8 tys.
w tym turystów zagranicznych	90,0 tys.	w tym turystom zagranicznym	200,9 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	29,1	Włochy	4,1
Rosja	6,4	Hiszpania	3,5
Irlandia	5,5	Holandia	3,2
Wielka Brytania	4,6	Stany Zjednoczone	2,9
Francja	4,4	Pozostałe	26,3

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

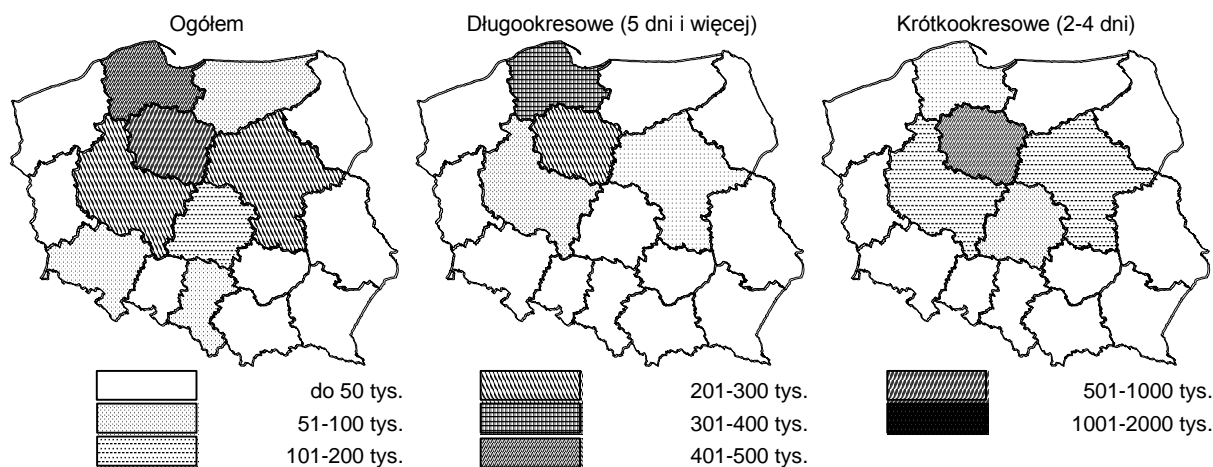
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	2,2 mln	Miejsce w rankingu	IX
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,0 mln	Miejsce w rankingu	VIII
w tym spoza województwa	0,75 mln	Miejsce w rankingu	VII
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,2 mln	Miejsce w rankingu	XI
w tym spoza województwa	0,7 mln	Miejsce w rankingu	X

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	24%	Wiosna	20%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	25%	Lato	43%
Służbowe, interesy	29%	Jesień	11%
Inne	22%	Zima	26%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	25%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	24%	Inne	3%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	45%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	1%	Liczba noclegów	6,9
Zakład pracy, szkoła itp.	28%		
Samodzielnie	71%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	28%	Wiosna	28%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	38%	Lato	32%
Służbowe, interesy	20%	Jesień	24%
Inne	14%	Zima	16%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	47%	Domek letniskowy na działce	5%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	4%	Inne	2%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	42%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	17%	Liczba noclegów	1,6
Samodzielnie	83%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,2 mln	Miejsce w rankingu	XIV
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	1,4%	Miejsce w rankingu	XV

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	120	Białoruś	5
Ukraina	20	Stany Zjednoczone	5
Rosja	20	Holandia	5
Wielka Brytania	10	Szwecja	5
Litwa	10	Pozostałe	10

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	16%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	47%
Interesy	32%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	14%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	16%	Mieszkanie krewnych, znajomych	23%
Zakupy	1%	Domy letnie, apartamenty	–
Tranzyt	7%	Inne	10%
Inne	28%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	6%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	13%	1-3 noclegi	52%
Częściowo biuro podróży	7%	4-7 noclegów	32%
Samodzielnie	80%	8 noclegów i więcej	16%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,5
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	462 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	84 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	18%	Udział wydatków na żywienie w wydatkach ogółem na osobę	16%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo lubelskie

W 2012 roku Polacy odbyli 1,8 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa lubelskiego. Pobytu trwające 2-4 dni stanowiły 72% ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 60% przyjazdów długookresowych i 46% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego, ponadto na długie pobyty mieszkańcy małopolskiego, a na krótkie – podkarpackiego i śląskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych do województwa były turystyka i wypoczynek, nieznacznie przewyższając udziałem odwiedzin u krewnych lub znajomych, które były najczęstszym motywem przyjazdów krótkookresowych (najwyższy odsetek w Polsce dla krótkich pobytów). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,4 mln; jedna czwarta tego typu pobytów trwała co najmniej 5 dni. Udział pobytów krótkich zorganizowanych samodzielnie był najwyższy w kraju. Podczas długich pobytów nocowano najczęściej w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania, podczas krótkich – korzystano z gościnności krewnych lub znajomych (najwyższy odsetek w kraju na równi z opolskim).

W 2012 roku województwo lubelskie przyjęło 1,1 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy Białorusi i Ukrainy. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Rosja i Izrael. Najczęstszym motywem przy-

jazdów do województwa były zakupy (najwyższy udział w Polsce). Interesy i sprawy zawodowe były motywem jednej piątej ogółu przyjazdów. Były to głównie przyjazdy związane z prowadzeniem interesów w imieniu firmy. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 40 tys. Przyjazdy do lubelskiego organizowano najczęściej samodzielnie (jeden z najwyższych udziałów). Przeważały pobyty krótkie, trwające 2-4 dni. Nocowano najczęściej w innych, bliżej nie określonych miejscach noclegowych lub u krewnych i znajomych. Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, a na dzień pobytu – były najwyższe po podkarpackim. Udział wydatków na noclegi i na wyżywienie – należał do najniższych.

Lubelskie dysponuje średniej wielkości bazą noclegową zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej miejsc noclegowych miały hotele i ośrodki wczasowe (41% zasobów noclegowych województwa). Pozostałe obiekty o największej liczbie miejsc to obiekty niesklasyfikowane, inne obiekty hotelowe (czyli obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji), szkolne schroniska młodzieżowe oraz ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	671,6 tys.	Liczba udzielonych noclegów	1 492,8 tys.
w tym turystów zagranicznych	103,7 tys.	w tym turystom zagranicznym	151,4 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Izrael	28,2	Włochy	3,5
Ukraina	15,3	Litwa	3,2
Rosja	13,2	Wielka Brytania	3,1
Białoruś	8,9	Francja	3,0
Niemcy	6,1	Pozostałe	19,2

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

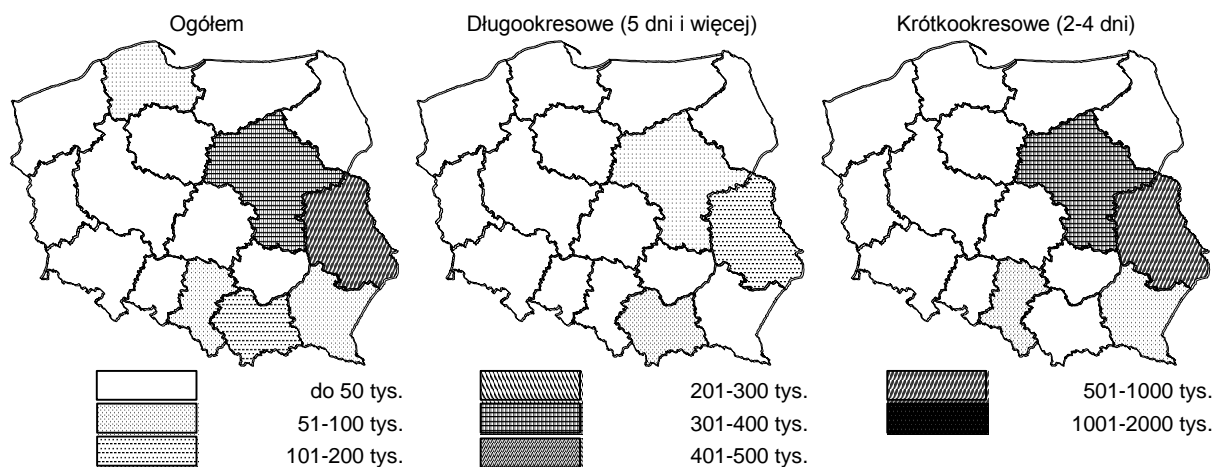
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,8 mln	Miejsce w rankingu	XI
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,5 mln	Miejsce w rankingu	XI
w tym spoza województwa	0,3 mln	Miejsce w rankingu	XII
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,3 mln	Miejsce w rankingu	IX
w tym spoza województwa	0,6 mln	Miejsce w rankingu	XIII

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	31%	Wiosna	7%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	30%	Lato	51%
Służbowe, interesy	24%	Jesień	25%
Inne	15%	Zima	17%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	43%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%	Inne	16%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	32%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	1%	Liczba noclegów	8,0
Zakład pracy, szkoła itp.	18%		
Samodzielnie	81%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	21%	Wiosna	28%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	61%	Lato	30%
Służbowe, interesy	16%	Jesień	18%
Inne	2%	Zima	24%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	24%	Domek letniskowy na działce	4%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	4%	Inne	6%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	62%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	12%	Liczba noclegów	1,8
Samodzielnie	88%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,1 mln	Miejsce w rankingu	VII
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	7,6%	Miejsce w rankingu	VII

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Białoruś	550	Włochy	10
Ukraina	465	Wielka Brytania	5
Rosja	30	Litwa	5
Izrael	30	Francja	5
Niemcy	10	Pozostałe	20

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	3%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	18%
Interesy	20%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	8%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	12%	Mieszkanie krewnych, znajomych	31%
Zakupy	50%	Domy letnie, apartamenty	–
Tranzyt	6%	Inne	38%
Inne	9%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	5%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	1%	1-3 noclegi	90%
Częściowo biuro podróży	2%	4-7 noclegów	6%
Samodzielnie	97%	8 noclegów i więcej	4%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	1,8
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	406 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	139 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	4%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	10%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo lubuskie

W 2012 roku Polacy odbyli 1,0 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa lubuskiego. Pobyty trwające 2-4 dni stanowiły 70% ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 90% przyjazdów długookresowych i tyle samo krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy dolnośląskiego oraz wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Przyjazdy służbowe i w interesach były najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych do województwa (najwyższy po mazowieckim udział w kraju), a odwiedziny u krewnych lub znajomych – krótkookresowych. Odsetek krótkich pobytów służbowych był najwyższy w Polsce na równi z mazowieckim. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,2 mln; połowa tego typu pobytów trwała co najmniej 5 dni. Przyjazdy do województwa (zarówno długie, jak i krótkie) były organizowane najczęściej samodzielnie. Odsetek zarówno długich, jak i krótkich pobytów zorganizowanych przez zakład pracy lub inną instytucję należał do najwyższych w kraju. Podczas długich pobytów nocowano najczęściej w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania, podczas krótkich – korzystano z gościnności krewnych lub znajomych.

W 2012 roku województwo lubuskie przyjęło 1,0 mln turystów zagranicznych. Wśród nich dominowali Niemcy. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Rosja, Białoruś, Ukraina i Litwa. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa były sprawy zawodowe i służbo-

we (związane najczęściej z obsługą środków transportu). Przyjazdy tego typu przewyższały udziałem odwiedziny u krewnych lub znajomych (jeden z najwyższych udziałów w Polsce). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 90 tys. Udział przyjazdów zorganizowanych samodzielnie należał do najwyższych w Polsce. Przeważały pobyty trwające 2-4 dni. Turyści zagraniczni częściej niż w innych województwach nocowali u krewnych lub znajomych (jeden z najwyższych udziałów we kraju) i w innych, bliżej nieokreślonych miejscach (np. w samochodach), rzadziej – w obiektach zbiorowego zakwaterowania (najniższy odsetek w kraju). Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, a na dzień pobytu – powyżej. Udział wydatków na wyżywienie był najniższy w kraju, a na noclegi – należał do najniższych.

Lubuskie ma dość zróżnicowaną, średniej wielkości bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Baza hotelowa przeważa nad wczasową. W 2012 roku hotele i ośrodki wczasowe dysponowały 42% wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Inne rodzaje bazy o największej liczbie miejsc to ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddane kategoryzacji) oraz pola biwakowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych należał do najniższych w kraju (26,8%).

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	637,5 tys.	Liczba udzielonych noclegów	1 284,3 tys.
w tym turystów zagranicznych	179,4 tys.	w tym turystom zagranicznym	256,4 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Rosja	53,6	Łotwa	9,5
Niemcy	35,1	Holandia	4,3
Białoruś	18,1	Francja	4,0
Litwa	16,4	Dania	3,3
Ukraina	16,1	Pozostałe	19,0

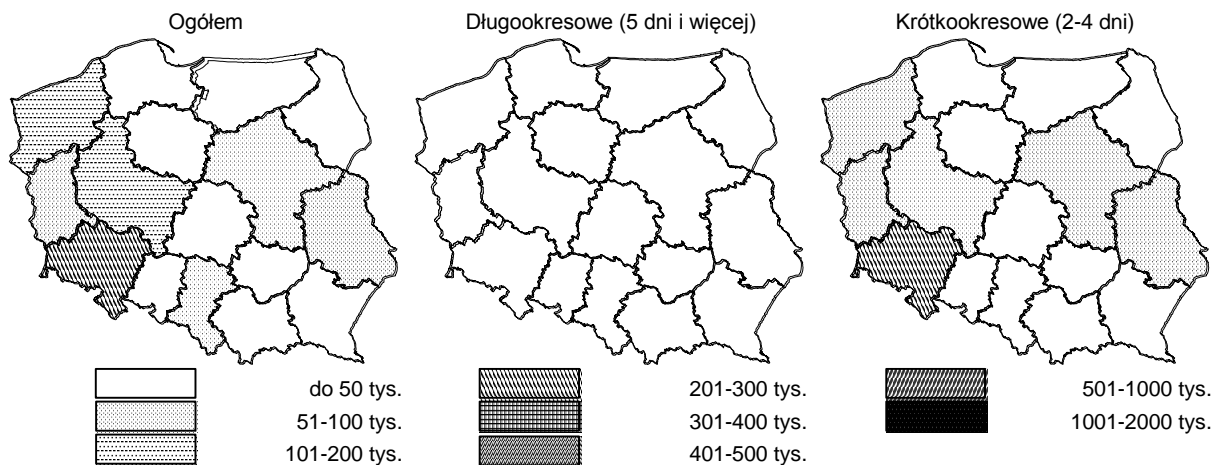
Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

Krajowy ruch turystyczny
(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,0 mln	Miejsce w rankingu	XIV
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,3 mln	Miejsce w rankingu	XIV
w tym spoza województwa	0,25 mln	Miejsce w rankingu	XIV
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	0,7 mln	Miejsce w rankingu	XIV
w tym spoza województwa	0,6 mln	Miejsce w rankingu	XII

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	25%	Wiosna	16%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	27%	Lato	45%
Służbowe, interesy	39%	Jesień	30%
Inne	9%	Zima	9%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	32%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	20%	Inne	17%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	28%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	–	Liczba noclegów	5,2
Zakład pracy, szkoła itp.	27%		
Samodzielnie	73%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	16%	Wiosna	30%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	40%	Lato	43%
Służbowe, interesy	36%	Jesień	20%
Inne	8%	Zima	7%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	32%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%	Inne	14%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	46%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	22%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	78%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,0 mln	Miejsce w rankingu	IX
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	6,9%	Miejsce w rankingu	IX

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	870	Wielka Brytania	10
Rosja	55	Holandia	10
Białoruś	20	Łotwa	10
Ukraina	15	Irlandia	5
Litwa	15	Pozostałe	20

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	9%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	16%
Interesy	33%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	4%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	28%	Mieszkanie krewnych, znajomych	38%
Zakupy	4%	Domy letnie, apartamenty	–
Tranzyt	6%	Inne	41%
Inne	20%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	1%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	1%	1-3 noclegi	84%
Częściowo biuro podróży	2%	4-7 noclegów	12%
Samodzielnie	97%	8 noclegów i więcej	4%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	2,2
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	342 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	93 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	5%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	5%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo łódzkie

W 2012 roku województwo łódzkie przyjęło 1,5 mln Polaków. Pobyty trwające 2-4 dni stanowiły blisko trzy czwarte ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali trzy czwarte przyjazdów długookresowych i 54% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego, ponadto na krótkie pobyty – mieszkańcy dolnośląskiego, wielkopolskiego i śląskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa, zarówno długo-, jak i krótkookresowych, były odwiedziny u krewnych lub znajomych (długie pobyty o tej motywacji miały udział najwyższy w kraju po opolskim). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,4 mln; trzy czwarte tego typu pobytów trwało 2-4 dni. Odsetek krótkich pobytów zorganizowanych samodzielnie należał do najwyższych w kraju. Zarówno podczas długich, jak i krótkich pobytów nocowano najczęściej u krewnych lub znajomych; udział korzystających z gościnności rodziny lub znajomych podczas długich pobytów należał do najwyższych w Polsce. Charakterystyczny dla województwa był najwyższy w kraju odsetek osób nocujących w domkach letniskowych na działkach (zarówno podczas długich, jak i krótkich pobytów).

W 2012 roku województwo przyjęło 0,5 mln turystów zagranicznych. Przeważali turyści z Niemiec. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Białoruś, Ukraina i Austria. Najczęstszym motywem przyjazdów były odwiedziny u krewnych lub znajomych (najwyższy

udział w Polsce). Przyjazdy w sprawach zawodowych i służbowych (związane przede wszystkim z obsługą środków transportu lub prowadzeniem interesów w imieniu firmy) przeważały wielkością udziału przyjazdy w celach typowo turystycznych. Liczbę przyjazdów turystów zagranicznych w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 115 tys. Krótkie pobyty trwające 2-4 dni stanowiły blisko połowę ogółu przyjazdów, jednocześnie odsetek pobytów długich, trwających co najmniej 9 dni, był najwyższy w Polsce. Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, a na dzień pobytu – były przeciętne, podobnie jak udział wydatków na noclegi i na żywnienie.

Łódzkie ma średniej wielkości i dość zróżnicowaną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Charakterystyczna dla województwa jest przewaga bazy hotelowej nad innymi rodzajami obiektów. W 2012 roku hotele skupiały 44% wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Poza tym najwięcej miejsc znajdowało się w innych obiektach hotelowych (tzn. obiektach pełniących funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddanych kategoryzacji), w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych i obiektach niesklasyfikowanych. Charakterystyczne dla łódzkiego są duże obiekty hotelowe: w 2012 roku średnia pojemność wynosiła 97 miejsc. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	1 109,3 tys.	Liczba udzielonych noclegów	2 078,7 tys.
w tym turystów zagranicznych	153,3 tys.	w tym turystom zagranicznym	318,4 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	24,0	Litwa	8,1
Rosja	14,7	Białoruś	7,8
Włochy	10,0	Francja	6,1
Ukraina	8,8	Czechy	5,5
Wielka Brytania	8,3	Pozostałe	60,0

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

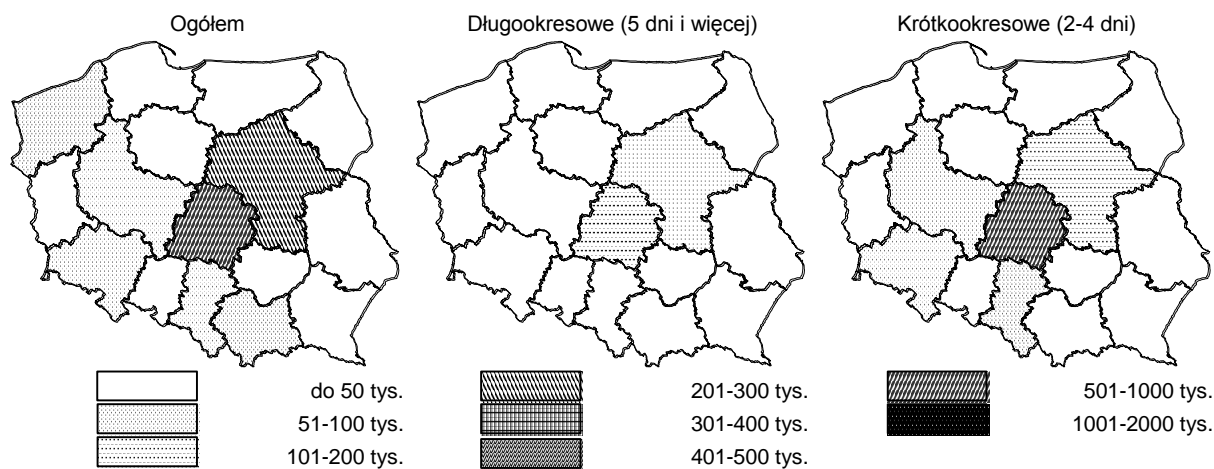
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,5 mln	Miejsce w rankingu	XII
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XII
w tym spoza województwa	0,3 mln	Miejsce w rankingu	XIII
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,1 mln	Miejsce w rankingu	XII
w tym spoza województwa	0,6 mln	Miejsce w rankingu	XIV

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	36%	Wiosna	11%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	37%	Lato	56%
Służbowe, interesy	18%	Jesień	16%
Inne	9%	Zima	17%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	20%	Domek letniskowy na działce	18%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	11%	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	44%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	–	Liczba noclegów	7,7
Zakład pracy, szkoła itp.	19%		
Samodzielnie	81%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	23%	Wiosna	23%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	49%	Lato	33%
Służbowe, interesy	23%	Jesień	23%
Inne	5%	Zima	21%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	25%	Domek letniskowy na działce	16%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%	Inne	1%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	51%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	15%	Liczba noclegów	1,7
Samodzielnie	85%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,5 mln	Miejsce w rankingu	XII
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	3,6%	Miejsce w rankingu	XII

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	150	Hiszpania	25
Białoruś	80	Kanada	20
Ukraina	50	Wielka Brytania	10
Austria	30	Litwa	10
Rosja	25	Pozostałe	120

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	22%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	45%
Interesy	27%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	4%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	32%	Mieszkanie krewnych, znajomych	18%
Zakupy	8%	Domy letnie, apartamenty	–
Tranzyt	3%	Inne	16%
Inne	8%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	17%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	2%	1-3 noclegi	49%
Częściowo biuro podróży	19%	4-7 noclegów	30%
Samodzielnie	79%	8 noclegów i więcej	21%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,2
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	373 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	85 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	15%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	17%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo małopolskie

W 2012 roku województwo małopolskie przyjęło 5,2 mln Polaków. Pobyty trwające co najmniej 5 dni stanowiły 37% ogółu. Goście spoza województwa zrealizowali 78% przyjazdów długookresowych i 70% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy śląskiego, mazowieckiego i podkarpackiego. Typowa turystyka była najczęstszym motywem przyjazdów zarówno długo-, jak i krótkookresowych (udział długich pobytów o tej motywacji należał do najwyższych w kraju). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 2,6 mln; 46% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Krótkie pobyty zorganizowane przez zakłady pracy, szkoły lub inne instytucje miały jeden z najwyższych udziałów. Odsetek nocujących podczas krótkich pobytów w obiektach indywidualnego zakwaterowania był najwyższy na równi ze śląskiem, a nocujących w obiektach zbiorowego zakwaterowania – najwyższy po podkarpackim.

W 2012 roku województwo małopolskie przyjęło 1,9 mln turystów zagranicznych: najwięcej z Niemiec. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Ukraina, Wielka Brytania i Węgry. Typowa turystyka była głównym motywem przyjazdów do województwa (najwyższy udział w Polsce). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,68 mln. Przyjazdy zorganizowane za pośrednictwem biur podróży (wykupiona część usług, tylko rezerwacja) miały najwyższy

udział w kraju, a zorganizowane całkowicie przez biura podróży (wykupiony cały pakiet usług) – jeden z najwyższych. Przeważały pobyty trwające 2-4 dni. Odsetek pobytów trwających co najmniej 9 dni był najwyższy po łódzkim. Turyści zagraniczni częściej niż w innych województwach nocowali tu w obiektach zbiorowego lub indywidualnego zakwaterowania, rzadziej – korzystali z gościnności krewnych lub znajomych. Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu kształtowały się poniżej średniej. Udział wydatków na wyżywienie i na noclegi należał do najwyższych.

Małopolskie ma bardzo różnorodną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania, jedną z największych w Polsce. W 2012 roku zajmowało pierwsze miejsce pod względem liczby obiektów i trzecie pod względem liczby miejsc. Najwięcej miejsc noclegowych znajdowało się w hotelach: 41% zasobów noclegowych województwa. Charakterystyczne dla Małopolski są duże obiekty hotelowe: w 2012 roku średnia pojemność wynosiła 103 miejsca. Poza tym najwięcej miejsc noclegowych znajdowało się w ośrodkach czasowych, obiektach niesklasyfikowanych, zakładach uzdrowiskowych i ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych. Baza uzdrowiskowa Małopolski należy do największych w kraju: w 2012 roku zajmowała trzecie miejsce pod względem liczby miejsc noclegowych. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się powyżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	3 318,0 tys.	Liczba udzielonych noclegów	8 951,2 tys.
w tym turystów zagranicznych	1 056,3 tys.	w tym turystom zagranicznym	2 443,5 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Wielka Brytania	138,4	Norwegia	50,6
Niemcy	120,5	Francja	50,3
Włochy	70,3	Izrael	48,6
Stany Zjednoczone	63,4	Rosja	43,3
Ukraina	56,3	Pozostałe	414,6

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

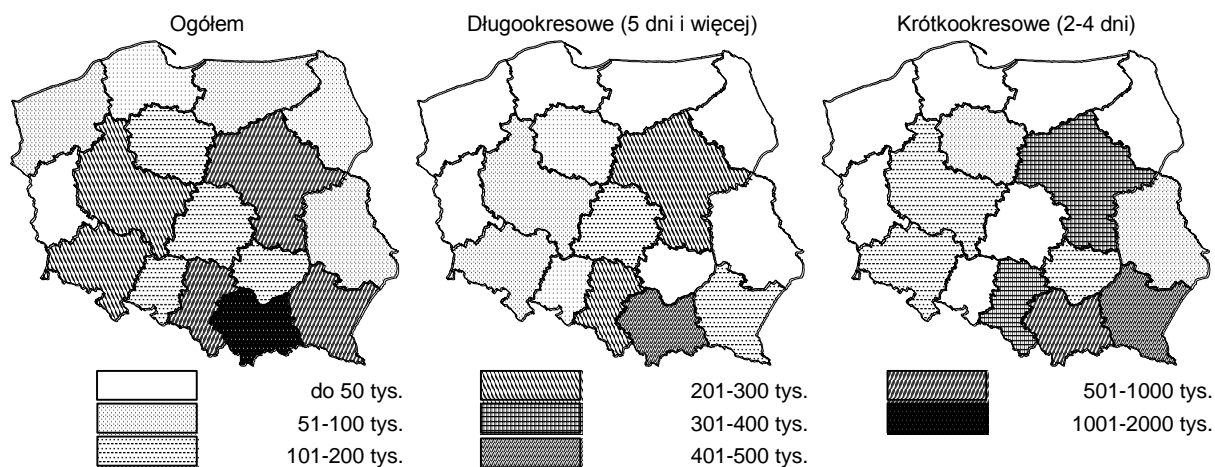
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	5,2 mln	Miejsce w rankingu	II
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,9 mln	Miejsce w rankingu	II
w tym spoza województwa	1,5 mln	Miejsce w rankingu	II
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	3,3 mln	Miejsce w rankingu	II
w tym spoza województwa	2,3 mln	Miejsce w rankingu	II

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	62%	Wiosna	21%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	18%	Lato	34%
Służbowe, interesy	8%	Jesień	17%
Inne	12%	Zima	28%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	53%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	16%	Inne	4%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	24%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	3%	Liczba noclegów	7,4
Zakład pracy, szkoła itp.	16%		
Samodzielnie	81%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	42%	Wiosna	26%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	24%	Lato	29%
Służbowe, interesy	21%	Jesień	28%
Inne	13%	Zima	17%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	49%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	12%	Inne	4%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	32%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	22%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	78%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,9 mln	Miejsce w rankingu	II
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	12,7%	Miejsce w rankingu	II

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	290	Słowacja	90
Ukraina	160	Stany Zjednoczone	85
Wielka Brytania	160	Francja	70
Węgry	160	Rosja	65
Włochy	90	Pozostałe	720

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	36%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	62%
Interesy	29%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	13%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	13%	Mieszkanie krewnych, znajomych	13%
Zakupy	2%	Domy letnie, apartamenty	1%
Tranzyt	3%	Inne	4%
Inne	17%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	7%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	19%	1-3 noclegi	47%
Częściowo biuro podróży	37%	4-7 noclegów	35%
Samodzielnie	44%	8 noclegów i więcej	18%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,9
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	308 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	63 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	21%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	20%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo mazowieckie

W 2012 roku województwo mazowieckie było najczęściej odwiedzane przez turystów polskich. Liczbę przyjazdów oszacowano na 5,5 mln. Pobyty trwające 2-4 dni stanowiły 71% ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 63% przyjazdów długookresowych i 67% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy łódzkiego, dolnośląskiego, podlaskiego, pomorskiego i śląskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych do województwa były interesy i sprawy służbowe, krótkookresowych zaś – odwiedziny u krewnych lub znajomych. Długie pobyty biznesowe miały najwyższy udział w kraju, a krótkie – najwyższy na równi z lubuskim. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,0 mln; 70% tego typu pobytów trwało 2-4 dni. Krótkie pobyty zorganizowane przez zakłady pracy lub inne instytucje miały najwyższy udział w kraju. Odsetek nocujących w obiektach indywidualnego zakwaterowania podczas długich pobytów był najwyższy w Polsce.

W 2012 roku mazowieckie, podobnie jak w latach poprzednich, było województwem najczęściej odwiedzanym przez turystów zagranicznych: liczbę przyjazdów oszacowano na 1,95 mln. Najwięcej turystów przyjechało z Niemiec, Ukrainy, Białorusi i Rosji. Najczęściej celem przyjazdów do województwa były interesy (najwyższy w Polsce udział po śląskim). Przyjazdy tego typu związane były przede wszystkim z prowadzeniem interesów

w imieniu firmy. Odwiedziny u krewnych lub znajomych miały najniższy udział w kraju. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 0,41 mln. Udział przyjazdów zorganizowanych całkowicie przez biura podróży (wykupiony cały pakiet usług) był najwyższy w kraju. Turystki zagraniczni nocowali najczęściej w obiektach zbiorowego zakwaterowania (najwyższy udział w Polsce); dominowała baza hotelowa (60% ogółu, najwyższy udział w kraju). Przeciętne wydatki na osobę były najwyższe po podkarpackim, a na dzień pobytu – należały do najwyższych w Polsce. Udział wydatków na noclegi był najwyższy po zachodniopomorskim i taki sam jak w wielkopolskim, zaś na wyżywienie – najwyższy na równi z pomorskim.

Mazowieckie charakteryzuje przewaga bazy hotelowej nad innymi rodzajami obiektów. W 2012 roku hotele skupiały 61% wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Charakterystyczne są duże obiekty: średnia pojemność hotelu wynosiła 158 miejsc. Pozostałe obiekty dysponujące największą liczbą miejsc to inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddane kategoryzacji), obiekty niesklasyfikowane i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się powyżej średniej krajowej.

WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	3 354,0 tys.	Liczba udzielonych noclegów	5 836,2 tys.
w tym turystów zagranicznych	1 075,9 tys.	w tym turystom zagranicznym	1 961,9 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Wielka Brytania	123,6	Izrael	53,8
Niemcy	105,0	Włochy	50,8
Stany Zjednoczone	76,7	Hiszpania	48,3
Rosja	68,6	Ukraina	32,2
Francja	63,0	Pozostałe	453,9

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

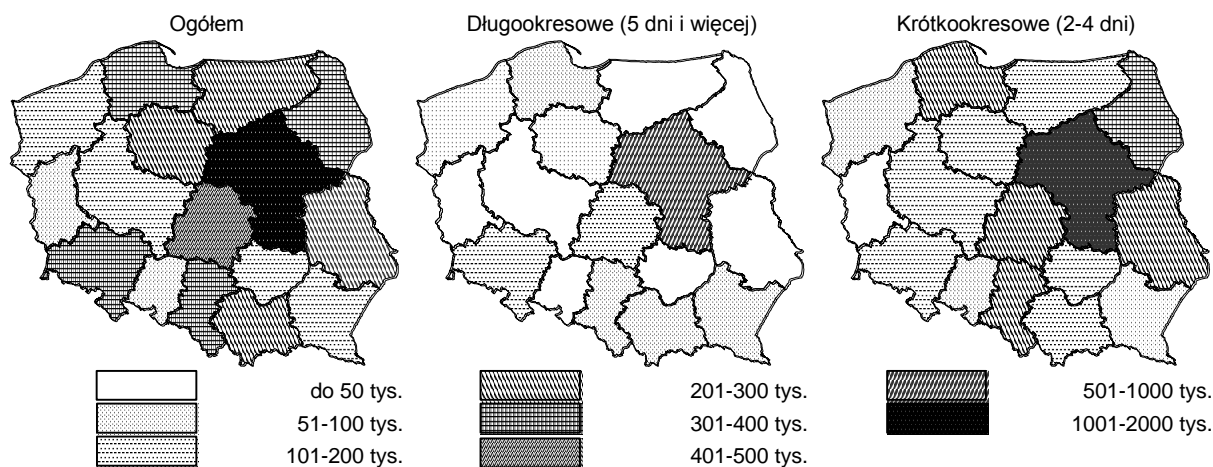
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	5,5 mln	Miejsce w rankingu	I
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,6 mln	Miejsce w rankingu	III
w tym spoza województwa	1,0 mln	Miejsce w rankingu	V
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	3,9 mln	Miejsce w rankingu	I
w tym spoza województwa	2,6 mln	Miejsce w rankingu	I

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	20%	Wiosna	28%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	29%	Lato	41%
Służbowe, interesy	41%	Jesień	19%
Inne	10%	Zima	12%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	32%	Domek letniskowy na działce	5%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	25%	Inne	4%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	34%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	–	Liczba noclegów	8,5
Zakład pracy, szkoła itp.	21%		
Samodzielnie	79%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	17%	Wiosna	23%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	38%	Lato	30%
Służbowe, interesy	36%	Jesień	25%
Inne	9%	Zima	22%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	41%	Domek letniskowy na działce	5%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%	Inne	2%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	45%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	27%	Liczba noclegów	1,8
Samodzielnie	73%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,95 mln	Miejsce w rankingu	I
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	13,1%	Miejsce w rankingu	I

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	270	Litwa	95
Białoruś	255	Stany Zjednoczone	90
Ukraina	180	Francja	80
Rosja	165	Włochy	60
Wielka Brytania	130	Pozostałe	625

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	21%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	65%
Interesy	41%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	5%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	9%	Mieszkanie krewnych, znajomych	11%
Zakupy	7%	Domy letnie, apartamenty	1%
Tranzyt	5%	Inne	12%
Inne	17%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	6%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	24%	1-3 noclegi	59%
Częściowo biuro podróży	13%	4-7 noclegów	28%
Samodzielnie	63%	8 noclegów i więcej	13%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,3
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	522 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	102 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	23%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	22%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo opolskie

W 2012 roku Polacy odbyli 0,5 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa opolskiego. Pobytu trwające 2-4 dni stanowiły 80% ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 90% przyjazdów długookresowych i tyle samo krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy śląskiego i dolnośląskiego. Odwiedziny u krewnych lub znajomych były najczęstszym motywem przyjazdów do województwa, zarówno długo-, jak i krótkookresowych; udział długich pobytów o tej motywacji był najwyższy w kraju, krótkich zaś – należał do najwyższych. Przyjazdy w celach turystyczno-wypoczynkowych miały udział najniższy w Polsce. Liczbę przyjazdów typowo turystycznych oszacowano na około 15 tys., z tego 85% stanowiły pobyty trwające 2-4 dni. Odsetek krótkich pobytów zorganizowanych przez zakłady pracy, szkoły lub inne instytucje należał do najwyższych w kraju. Udział turystów korzystających z gościnności krewnych lub znajomych, zarówno podczas długich, jak i krótkich pobytów, był najwyższy w Polsce.

W 2012 roku województwo opolskie przyjęło 0,2 mln turystów zagranicznych. Wśród gości dominowali Niemcy. Ponadto najliczniej reprezentowanymi krajami były Bułgaria i Czechy. Sprawy zawodowe i interesy były najczęstszym motywem przyjazdów do województwa. Przyjazdy tego typu związane były najczęściej

z obsługą środków transportu. Odwiedziny u krewnych lub znajomych przewyższały wielkością udziału przyjazdy w celach typowo turystycznych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 50 tys. Przeważały krótkie pobyty, trwające 2-4 dni. Turyści zagraniczni organizowali swoje przyjazdy do województwa najczęściej samodzielnie. Odsetek nocujących w obiektach zbiorowego zakwaterowania był wyższy niż korzystających z gościnności rodziny lub znajomych. Udział mężczyzn wśród turystów zagranicznych był najwyższy w Polsce po śląskim. Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu były najniższe po zachodniopomorskim. Udział wydatków na noclegi kształtował się poniżej średniej, a na wyżywienie – powyżej.

Opolskie posiada najmniejszą w Polsce bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. W 2012 roku największą liczbą miejsc dysponowały hotele, kempingi i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Te trzy rodzaje bazy skupiały 46% wszystkich zasobów noclegowych województwa. Poza tym największą liczbę miejsc miały inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddane kategoryzacji), obiekty niesklasyfikowane i pola biwakowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych należał do najniższych w kraju (26,8%).

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	258,3 tys.	Liczba udzielonych noclegów	606,2 tys.
w tym turystów zagranicznych	34,9 tys.	w tym turystom zagranicznym	80,4 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	14,1	Wielka Brytania	1,0
Ukraina	6,0	Rosja	0,9
Czechy	1,8	Francja	0,8
Holandia	1,6	Słowacja	0,7
Włochy	1,0	Pozostałe	7,0

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

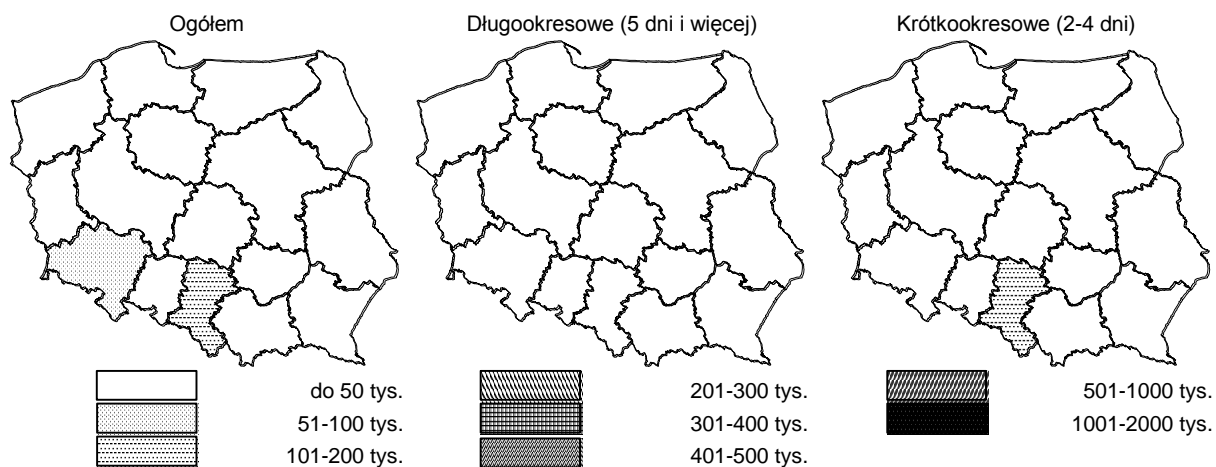
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,5 mln	Miejsce w rankingu	XVI
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,1 mln	Miejsce w rankingu	XVI
w tym spoza województwa	0,1 mln	Miejsce w rankingu	XVI
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XVI
w tym spoza województwa	0,35 mln	Miejsce w rankingu	XVI

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	14%	Wiosna	29%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	43%	Lato	31%
Służbowe, interesy	13%	Jesień	20%
Inne	30%	Zima	20%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	39%	Domek letniskowy na działce	–
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%	Inne	5%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	49%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	–	Liczba noclegów	6,1
Zakład pracy, szkoła itp.	20%		
Samodzielnie	80%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	19%	Wiosna	22%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	50%	Lato	35%
Służbowe, interesy	21%	Jesień	24%
Inne	10%	Zima	19%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	28%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	–	Inne	8%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	62%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	22%	Liczba noclegów	1,7
Samodzielnie	78%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,2 mln	Miejsce w rankingu	XV
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	1,5%	Miejsce w rankingu	XIV

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	110	Austria	10
Bułgaria	50	Włochy	10
Czechy	15	Holandia	5
Ukraina	10	Pozostałe	10
Wielka Brytania	10		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	21%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	38%
Interesy	37%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	5%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	25%	Mieszkanie krewnych, znajomych	31%
Zakupy	–	Domy letnie, apartamenty	–
Tranzyt	6%	Inne	22%
Inne	11%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	4%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	7%	1-3 noclegi	65%
Częściowo biuro podróży	15%	4-7 noclegów	20%
Samodzielnie	78%	8 noclegów i więcej	15%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,7
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	240 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	47 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	8%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	19%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo podkarpackie

W 2012 roku województwo podkarpackie przyjęło 2,4 mln turystów krajowych. Pobytu trwające co najmniej 5 dni stanowiły 46% ogółu. Przybyście spoza województwa zrealizowali 85% przyjazdów długookresowych i 73% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy małopolskiego, mazowieckiego i śląskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa, zarówno krótko-, jak i długookresowych, były turystyka i wypoczynek (odsetek tego typu krótkich pobytów był najwyższy w kraju po warmińsko-mazurskim). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,3 mln; 53% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Długie pobyty w celu odwiedzin u krewnych lub znajomych miały jeden z najniższych udziałów w kraju, podobnie jak krótkie w celach służbowych. Przyjazdy do województwa turyści organizowali najczęściej samodzielnie. Odsetek nocujących w obiektach zbiorowego zakwaterowania zarówno podczas długich, jak i krótkich pobytów był najwyższy w Polsce, a korzystających z gościnności krewnych lub znajomych – należał do najniższych.

W 2012 roku do województwa podkarpackiego przyjechało 1,1 mln turystów zagranicznych. Dominowali turyści z Ukrainy. Wśród innych krajów najliczniej reprezentowane były Niemcy i Białoruś. Najczęstszym motywem przyjazdów były zakupy (najwyższy udział w Polsce po lubelskim). Sprawy zawodowe

i służbowe, związane przede wszystkim z prowadzeniem interesów w imieniu firmy lub z obsługą środków transportu, przeważały wielkością udziału nad odwiedzinami u krewnych lub znajomych. Odsetek przyjazdów w celach typowo turystycznych był najniższy w Polsce. Liczbę przyjazdów turystów zagranicznych w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 15 tys. Odsetek przyjazdów zorganizowanych samodzielnie był najwyższy na równi z podlaskim. Turyści zagraniczni przebywali w podkarpackim krócej niż w innych województwach: udział krótkich pobytów, trwających 2-4 dni, był najwyższy w kraju. Odsetek nocujących w mieszkaniach krewnych lub znajomych był najwyższy na równi z podlaskim. Przeciętne wydatki na osobę i na jeden dzień pobytu były najwyższe w Polsce. Udział wydatków na noclegi był najniższy, a na wyżywienie – najniższy po lubuskim.

Podkarpackie ma zróżnicowaną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. W 2011 roku największą liczbą miejsc dysponowały hotele i zakłady uzdrowiskowe. Te dwa rodzaje bazy dysponowały 39% zasobów noclegowych województwa. Inne rodzaje obiektów o największej liczbie miejsc noclegowych to ośrodki wczasowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe i obiekty niesklasyfikowane. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	712,0 tys.	Liczba udzielonych noclegów	2 209,5 tys.
w tym turystów zagranicznych	76,0 tys.	w tym turystom zagranicznym	146,5 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Ukraina	22,0	Francja	3,0
Niemcy	10,9	Rosja	2,7
Stany Zjednoczone	4,3	Włochy	2,3
Wielka Brytania	3,8	Słowacja	2,2
Izrael	3,4	Pozostałe	21,4

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

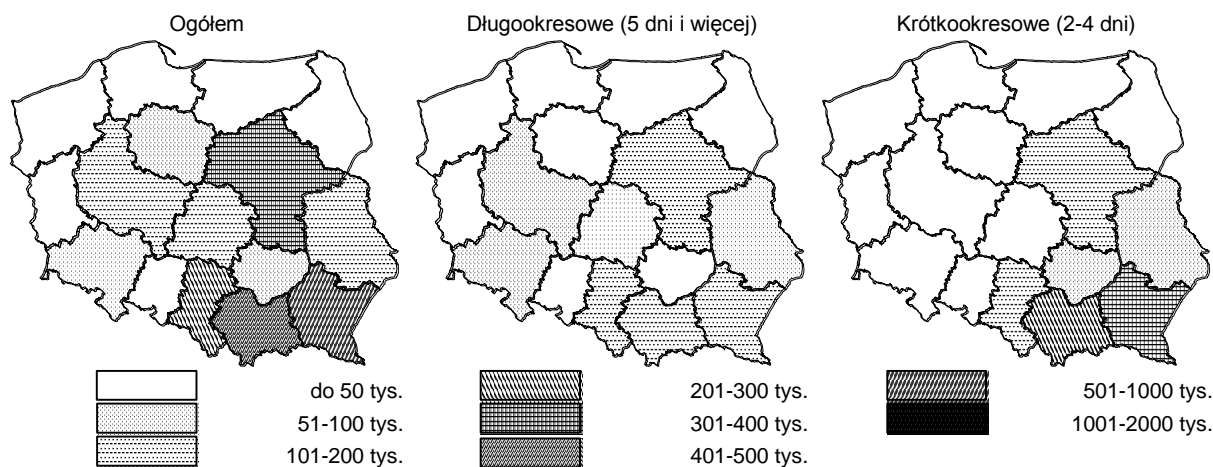
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	2,4 mln	Miejsce w rankingu	VIII
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,1 mln	Miejsce w rankingu	VI
w tym spoza województwa	0,9 mln	Miejsce w rankingu	VI
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,3 mln	Miejsce w rankingu	X
w tym spoza województwa	0,95 mln	Miejsce w rankingu	VIII

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	61%	Wiosna	20%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	16%	Lato	47%
Służbowe, interesy	12%	Jesień	17%
Inne	11%	Zima	16%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	61%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	14%	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	16%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	3%	Liczba noclegów	7,1
Zakład pracy, szkoła itp.	17%		
Samodzielnie	80%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	46%	Wiosna	21%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	30%	Lato	30%
Służbowe, interesy	18%	Jesień	26%
Inne	6%	Zima	23%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	53%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%	Inne	2%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	36%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	22%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	78%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,1 mln	Miejsce w rankingu	VIII
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	7,3%	Miejsce w rankingu	VIII
Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)			
Ukraina	1 000	Wielka Brytania	10
Niemcy	20	Stany Zjednoczone	10
Białoruś	20	Pozostałe	20

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	1%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	19%
Interesy	27%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	19%	Mieszkanie krewnych, znajomych	40%
Zakupy	42%	Domy letnie, apartamenty	–
Tranzyt	2%	Inne	33%
Inne	9%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	1%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	1%	1-3 noclegi	95%
Częściowo biuro podróży	1%	4-7 noclegów	3%
Samodzielnie	98%	8 noclegów i więcej	2%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	1,5
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	524 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	153 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	2%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	6%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo podlaskie

W 2012 roku Polacy odbyli 0,9 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa podlaskiego. Pobyty krótkie, trwające 2-4 dni, stanowiły 78% ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 70% przyjazdów długookresowych i 56% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego i warmińsko-mazurskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych do województwa była typowa turystyka, a krótkookresowych – odwiedziny u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,2 mln; połowę tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Odsetek długich pobytów zorganizowanych samodzielnie był najwyższy w Polsce. Turyści nocowali najczęściej u krewnych lub znajomych, zarówno podczas długich, jak i krótkich pobytów. Odsetek nocujących w domkach letniskowych na działkach podczas długich pobytów był najwyższy po łódzkim.

W 2012 roku podlaskie przyjęło 1,2 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali turyści z Białorusi, Litwy i Łotwy. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa były zakupy (jeden z najwyższych udziałów w Polsce). Niewiele niższy był udział przyjazdów w sprawach służbowych i w interesach. Przyjazdy tego typu związane były najczęściej

z obsługą środków transportu. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 120 tys. Dominowały krótkie pobyty, trwające 2-4 dni. Turyści zagraniczni organizowali swoje przyjazdy do województwa najczęściej samodzielnie (najwyższy udział w kraju na równi z podkarpackim). Najczęściej nocowano w mieszkaniach krewnych lub znajomych (jeden z najwyższych udziałów w Polsce). Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, a wydatki na jeden dzień pobytu – powyżej. Udziały wydatków na noclegi i na wyżywienie należały do najniższych.

Podlaskie ma jedną z najmniejszych w Polsce, ale różnorodną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. W 2012 roku najwięcej miejsc noclegowych miały hotele i inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddane kategoryzacji). Te dwa rodzaje obiektów dysponowały 44% zasobów noclegowych województwa. Charakterystyczne dla podlaskiego są duże obiekty hotelowe: średnia pojemność hotelu wynosiła 113 miejsc. Inne rodzaje obiektów dysponujące największą liczbą miejsc noclegowych to obiekty niesklasyfikowane i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	521,9 tys.	Liczba udzielonych noclegów	946,4 tys.
w tym turystów zagranicznych	134,6 tys.	w tym turystom zagranicznym	182,5 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Białoruś	65,8	Łotwa	5,0
Niemcy	9,6	Finlandia	3,0
Rosja	9,4	Izrael	2,7
Estonia	9,0	Ukraina	2,4
Litwa	8,1	Pozostałe	19,6

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

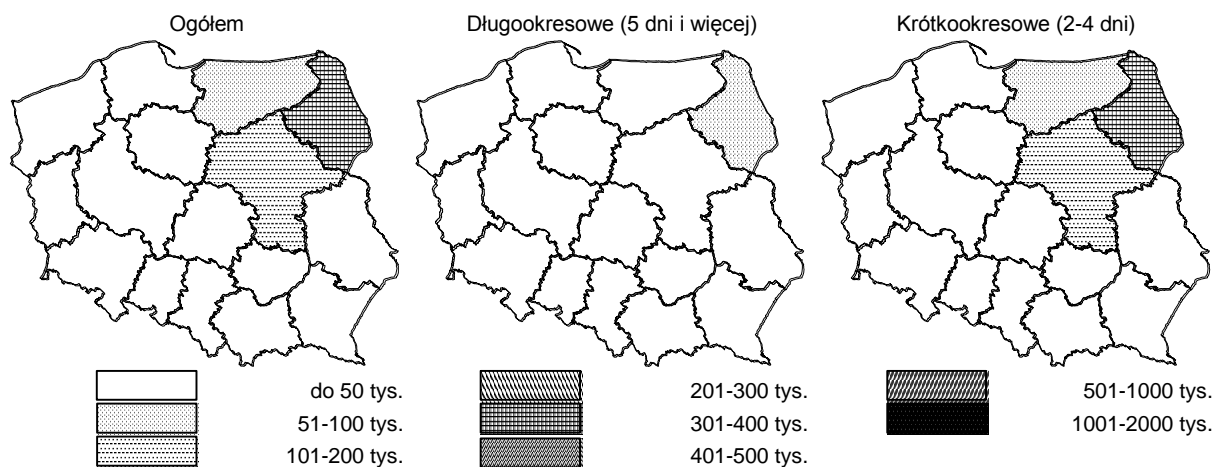
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,9 mln	Miejsce w rankingu	XV
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,2 mln	Miejsce w rankingu	XV
w tym spoza województwa	0,1 mln	Miejsce w rankingu	XV
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	0,7 mln	Miejsce w rankingu	XV
w tym spoza województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XV

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO PODLASKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	58%	Wiosna	18%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	28%	Lato	51%
Służbowe, interesy	10%	Jesień	24%
Inne	4%	Zima	7%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	30%	Domek letniskowy na działce	13%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	13%	Inne	5%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	39%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	4%	Liczba noclegów	8,2
Zakład pracy, szkoła itp.	8%		
Samodzielnie	88%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	17%	Wiosna	22%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	47%	Lato	29%
Służbowe, interesy	26%	Jesień	20%
Inne	10%	Zima	29%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	43%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	2%	Inne	4%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	49%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	18%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	82%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO PODLASKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,2 mln	Miejsce w rankingu	VI
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	8,0%	Miejsce w rankingu	VI

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)

Białoruś	560	Ukraina	25
Litwa	320	Niemcy	15
Łotwa	175	Stany Zjednoczone	10
Estonia	40	Wielka Brytania	5
Rosja	30	Pozostałe	10

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	10%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	18%
Interesy	28%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	9%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	19%	Mieszkanie krewnych, znajomych	38%
Zakupy	30%	Domy letnie, apartamenty	1%
Tranzyt	6%	Inne	25%
Inne	7%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	9%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	1%	1-3 noclegi	92%
Częściowo biuro podróży	1%	4-7 noclegów	3%
Samodzielnie	98%	8 noclegów i więcej	5%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	2,1
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	281 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	94 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	4%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	10%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo pomorskie

W 2012 roku Polacy odbyli 5,2 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa pomorskiego. Długie pobyty, trwające co najmniej 5 dni, stanowiły połowę ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 84% przyjazdów długookresowych i 65% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego. Typowa turystyka była najczęstszym motywem zarówno długich, jak i krótkich pobytów (w obu przypadkach jeden z najwyższych udziałów w kraju). Liczbę przyjazdów Polaków w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 2,9 mln; 60% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Udział długich pobytów w celach służbowych był najniższy w Polsce, a krótkich – należał do najniższych. Odsetek krótkich pobytów zorganizowanych samodzielnie należał do najwyższych w kraju. Udział nocujących w obiektach zbiorowego zakwaterowania podczas długich i krótkich pobytów należał do najwyższych.

W 2012 roku pomorskie przyjęło 1,4 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy Niemiec i Rosji. Wśród pozostałych przeważali turyści z Wielkiej Brytanii, Holandii, Austrii i Szwecji. Typowa turystyka stanowiła najczęstszy motyw przyjazdów do województwa (jeden z najwyższych udziałów w Polsce). Nie wiele niższy udział miały przyjazdy tranzytowe (najwyższy udział w kraju). Liczbę przyjazdów turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na

około 0,4 mln. Udział przyjazdów zorganizowanych za pośrednictwem biur podróży (wykupiona część usług, tylko rezerwacja) należał do najwyższych. Przeważały pobyty krótkie, trwające 2-4 dni. Odsetek nocujących w obiektach zbiorowego zakwaterowania należał do najwyższych w Polsce, podobnie, jak nocujących w obiektach indywidualnego zakwaterowania. Częściej niż do innych województw przyjeżdżali tu ludzie młodzi: udział osób w wieku 25-34 lat był najwyższy w kraju. Przeciętne wydatki na osobę i na jeden dzień pobytu kształtowały się poniżej średniej. Udział wydatków na wyżywienie był najwyższy w Polsce na równi z mazowieckim, a na noclegi – należał do najwyższych.

Pomorskie ma jedną z największych baz noclegowych zbiorowego zakwaterowania w Polsce. W 2012 roku zajmowała drugie miejsce pod względem liczby miejsc noclegowych i trzecie pod względem liczby obiektów. Przeważała baza wczasowa: dysponowała ona 30% wszystkich miejsc w województwie. Inne rodzaje bazy o największej liczbie miejsc to hotele, obiekty niesklasyfikowane, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe i kempingi. Charakterystyczne dla województwa są duże obiekty hotelowe: w 2012 roku średnia pojemność hotelu wynosiła 98 miejsc. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się powyżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	1 790,2 tys.	Liczba udzielonych noclegów	6 083,0 tys.
w tym turystów zagranicznych	356,4 tys.	w tym turystom zagranicznym	878,4 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	104,1	Hiszpania	14,5
Rosja	40,1	Finlandia	13,2
Norwegia	34,8	Irlandia	13,2
Szwecja	20,8	Stany Zjednoczone	11,9
Wielka Brytania	20,1	Pozostałe	83,7

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

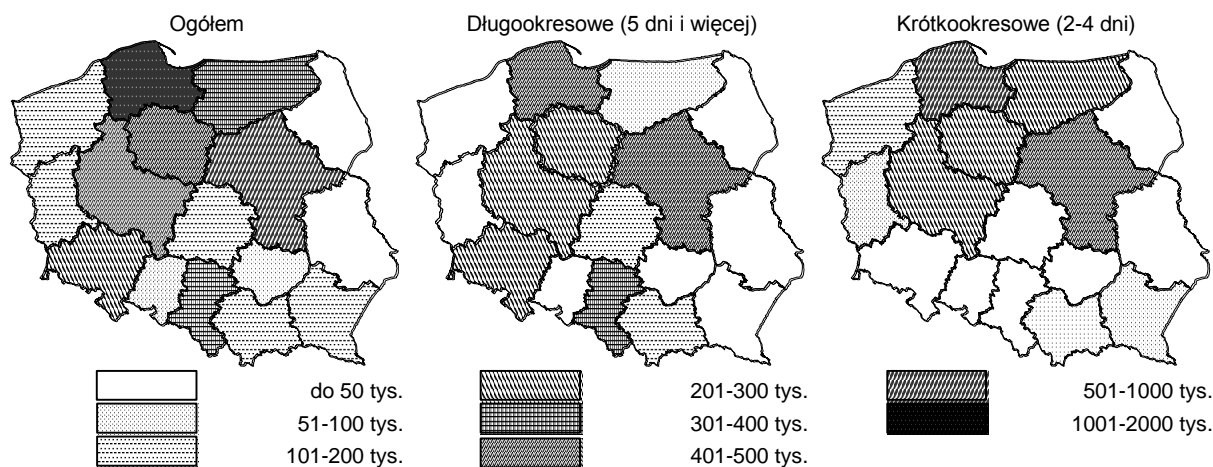
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	5,2 mln	Miejsce w rankingu	III
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	2,6 mln	Miejsce w rankingu	I
w tym spoza województwa	2,2 mln	Miejsce w rankingu	I
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	2,6 mln	Miejsce w rankingu	III
w tym spoza województwa	1,7 mln	Miejsce w rankingu	III

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	66%	Wiosna	10%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	18%	Lato	68%
Służbowe, interesy	7%	Jesień	14%
Inne	9%	Zima	8%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	55%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	14%	Inne	5%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	23%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	4%	Liczba noclegów	7,9
Zakład pracy, szkoła itp.	14%		
Samodzielnie	82%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	44%	Wiosna	29%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	31%	Lato	36%
Służbowe, interesy	18%	Jesień	24%
Inne	7%	Zima	11%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	48%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%	Inne	2%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	41%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	13%	Liczba noclegów	1,8
Samodzielnie	87%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,4 mln	Miejsce w rankingu	V
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	9,3%	Miejsce w rankingu	V

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	320	Szwecja	70
Rosja	125	Węgry	50
Wielka Brytania	75	Norwegia	45
Holandia	70	Litwa	40
Austria	70	Pozostałe	515

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	30%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	61%
Interesy	12%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	13%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	16%	Mieszkanie krewnych, znajomych	18%
Zakupy	3%	Domy letnie, apartamenty	–
Tranzyt	27%	Inne	3%
Inne	12%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	5%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	8%	1-3 noclegi	58%
Częściowo biuro podróży	20%	4-7 noclegów	27%
Samodzielnie	72%	8 noclegów i więcej	15%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,2
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	357 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	77 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	22%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	22%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo śląskie

W 2012 roku województwo śląskie przyjęło 3,3 mln Polaków. Pobyty krótkie, trwające 2-4 dni, stanowiły dwie trzecie ogółu. Przybyłe spoza województwa zrealizowali 60% przyjazdów długookresowych i 55% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego i dolnośląskiego. Turystyka i wypoczynek były najczęstszym motywem przyjazdów zarówno długo-, jak i krótkookresowych do województwa. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,2 mln; 37% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Turyści organizowali swoje przyjazdy najczęściej samodzielnie. Nocowano najczęściej w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Odsetek nocujących w obiektach indywidualnego zakwaterowania podczas krótkich pobytów był najwyższy w kraju na równi z małopolskim. Udział nocujących w domkach letniskowych na działkach podczas krótkich pobytów był najwyższy po łódzkim.

W 2012 roku do województwa śląskiego przyjechało 0,6 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali turyści z Łotwy i Niemiec. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Wielka Brytania, Austria, Czechy i Rumunia. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa były sprawy zawodowe i służbowe (najwyższy udział w Polsce) związane najczęściej z obsługą środków transportu. Odwiedziny u krewnych lub znajomych przewyższały udziałem przyjazdy tranzytowe (te ostatnie miały jeden z najwyższych udziałów w kraju) i typową turystykę. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 50 tys. Turyści zagraniczni przyjeżdżali najczęściej na 2-4 dni. Przyjazdy do województwa organizowane były najczęściej samodzielnie. Udział nocujących w obiektach indywidualnego zakwaterowania był najniższy w kraju. Częściej niż do innych województw przyjeżdżali tu mężczyźni oraz osoby starsze, w wieku 55 i więcej lat (w obu przypadkach najwyższy odsetek w kraju). Przeciętne wydatki na osobę należały do najniższych, podobnie jak wydatki na jeden dzień pobytu. Udział wydatków na wyżywienie należał do najwyższych, a na noclegi – kształtował się poniżej średniej.

Śląskie ma różnorodną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Baza hotelowa przeważa nad innymi rodzajami obiektów. W 2012 roku hotele skupiały 43% zasobów noclegowych województwa. Charakterystyczne dla śląskiego były duże obiekty hotelowe: średnia pojemność hotelu wynosiła 105 miejsc. Inne rodzaje obiektów o największej liczbie miejsc to inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji), ośrodki wczasowe i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej.

Śląskie ma różnorodną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Baza hotelowa przeważa nad innymi rodzajami obiektów. W 2012 roku hotele skupiały 43% zasobów noclegowych województwa. Charakterystyczne dla śląskiego były duże obiekty hotelowe: średnia pojemność hotelu wynosiła 105 miejsc. Inne rodzaje obiektów o największej liczbie miejsc to inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji), ośrodki wczasowe i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	1 776,2 tys.	Liczba udzielonych noclegów	4 464,6 tys.
w tym turystów zagranicznych	284,8 tys.	w tym turystom zagranicznym	559,5 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	61,5	Czechy	14,3
Włochy	26,5	Francja	12,6
Rosja	22,5	Wielka Brytania	11,1
Ukraina	22,1	Litwa	8,6
Łotwa	14,7	Pozostałe	90,9

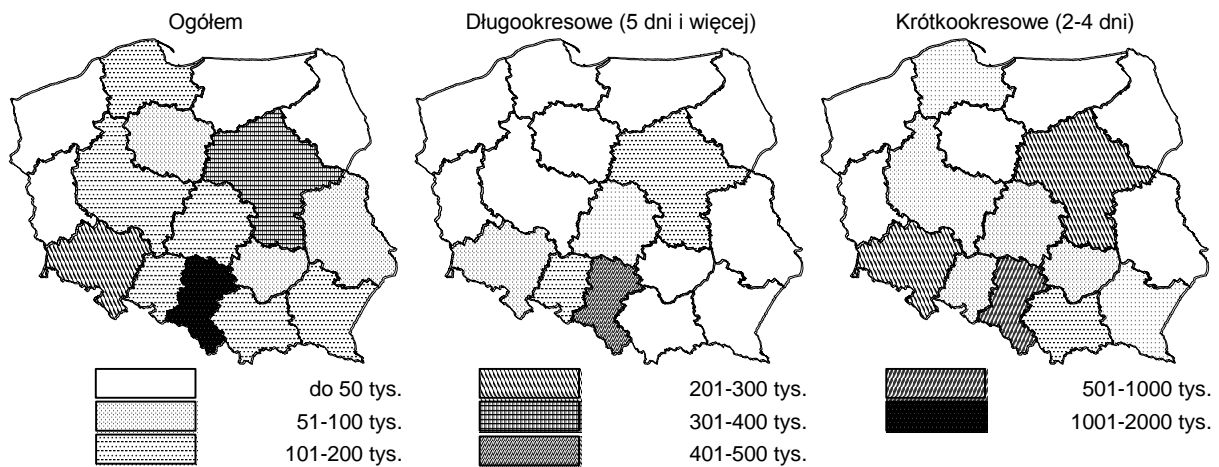
Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

Krajowy ruch turystyczny
(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	3,3 mln	Miejsce w rankingu	V
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,1 mln	Miejsce w rankingu	VII
w tym spoza województwa	0,7 mln	Miejsce w rankingu	IX
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	2,2 mln	Miejsce w rankingu	VI
w tym spoza województwa	1,2 mln	Miejsce w rankingu	VI

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	41%	Wiosna	21%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	25%	Lato	33%
Służbowe, interesy	18%	Jesień	25%
Inne	16%	Zima	21%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	46%	Domek letniskowy na działce	5%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	9%	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	33%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	1%	Liczba noclegów	7,9
Zakład pracy, szkoła itp.	24%		
Samodzielnie	75%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	34%	Wiosna	28%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	31%	Lato	36%
Służbowe, interesy	26%	Jesień	18%
Inne	9%	Zima	18%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	40%	Domek letniskowy na działce	7%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	12%	Inne	3%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	38%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	16%	Liczba noclegów	1,8
Samodzielnie	84%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,6 mln	Miejsce w rankingu	XI
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	4,1%	Miejsce w rankingu	XI

**Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)**

Łotwa	145	Rumunia	40
Niemcy	110	Ukraina	35
Wielka Brytania	50	Rosja	30
Austria	45	Włochy	30
Czechy	40	Pozostałe	85

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	8%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	27%
Interesy	42%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	1%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	23%	Mieszkanie krewnych, znajomych	24%
Zakupy	2%	Domy letnie, apartamenty	1%
Tranzyt	17%	Inne	42%
Inne	8%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	5%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	16%	1-3 noclegi	68%
Częściowo biuro podróży	8%	4-7 noclegów	21%
Samodzielnie	76%	8 noclegów i więcej	11%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,1
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	262 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	55 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	12%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	21%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo świętokrzyskie

W 2012 roku województwo świętokrzyskie przyjęło 1,2 mln turystów krajowych, z tego jedna trzecia przyjechała na co najmniej 5 dni. Przybyłe spoza województwa zrealizowali 87% przyjazdów długookresowych i 86% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego i małopolskiego. Odwiedziny u krewnych lub znajomych były najczęstszym motywem przyjazdów do województwa, zarówno długo-, jak i krótkookresowych (w obu przypadkach jeden z najwyższych udziałów w kraju; niewiele mniejszy udział w długich pobytach miały turystyka i wypoczynek. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,3 mln; 41% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Odsetek długich pobytów zorganizowanych samodzielnie należał do najwyższych w Polsce. Podczas krótkich pobytów odsetek nocujących w mieszkaniach krewnych lub znajomych należał do najwyższych w kraju, a nocujących podczas długich pobytów w obiektach indywidualnego zakwaterowania – był najniższy.

W 2012 roku świętokrzyskie przyjęło 0,1 mln turystów zagranicznych. Najwięcej gości przyjechało z Ukrainy, Białorusi i Niemiec. Sprawy zawodowe i służbowe były najczęstszym motywem przyjazdów do województwa (jeden z najwyższych udziałów w Polsce). Przyjazdy tego typu związane były przede wszystkim

z obsługą środków transportu lub prowadzeniem interesów w imieniu firmy. Odwiedziny u krewnych lub znajomych przewyższały wielkością udziału przyjazdy typowo turystyczne (wypoczynek, zwiedzanie). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 15 tys. Przeważały pobyty trwające 2-4 dni. Odsetek pobytów dłuższych, trwających co najmniej 9 dni, należał do najwyższych w Polsce. Udział wśród turystów zagranicznych osób o polskim pochodzeniu był najwyższy w Polsce na równi z warmińskomazurskim. Częściej niż do innych województw przyjeżdżały tu osoby starsze, w wieku 55 i więcej lat (najwyższy udział w kraju po śląskim). Przeciętne wydatki na osobę i na jeden dzień pobytu kształtowały się poniżej średniej krajowej, podobnie jak udział wydatków na noclegi i na wyżywienie.

Świętokrzyskie ma jedną z najmniejszych w Polsce bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Województwo charakteryzuje się przewagą bazy hotelowej nad pozostałą. W 2012 roku hotele dysponowały 43% wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Ponadto najwięcej miejsc miały zakłady uzdrowiskowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe i ośrodki wczasowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się nieznacznie poniżej średniej krajowej.

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	435,8 tys.	Liczba udzielonych noclegów	1 330,9 tys.
w tym turystów zagranicznych	29,1 tys.	w tym turystom zagranicznym	64,0 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	4,1	Rosja	1,6
Ukraina	3,4	Wielka Brytania	1,5
Izrael	3,0	Czechy	1,3
Włochy	1,9	Litwa	0,9
Francja	1,6	Pozostałe	9,8

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

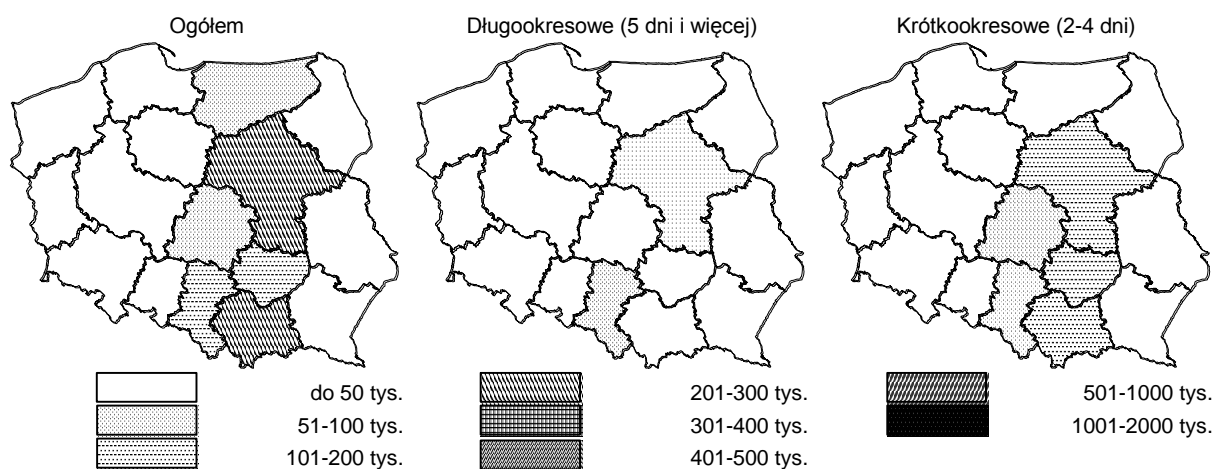
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,2 mln	Miejsce w rankingu	XIII
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XIII
w tym spoza województwa	0,35 mln	Miejsce w rankingu	XI
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	0,8 mln	Miejsce w rankingu	XIII
w tym spoza województwa	0,7 mln	Miejsce w rankingu	XI

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	32%	Wiosna	21%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	35%	Lato	39%
Służbowe, interesy	15%	Jesień	30%
Inne	18%	Zima	10%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	46%	Domek letniskowy na działce	4%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	4%	Inne	5%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	41%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	1%	Liczba noclegów	6,9
Zakład pracy, szkoła itp.	15%		
Samodzielnie	84%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	23%	Wiosna	26%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	51%	Lato	24%
Służbowe, interesy	22%	Jesień	26%
Inne	4%	Zima	24%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	40%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	5%	Inne	3%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	51%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	22%	Liczba noclegów	1,7
Samodzielnie	78%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,1 mln	Miejsce w rankingu	XVI
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	0,9%	Miejsce w rankingu	XVI
Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)			
Ukraina	40	Wielka Brytania	10
Białoruś	40	Rosja	10
Niemcy	15	Pozostałe	15

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	13%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	44%
Interesy	40%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	8%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	20%	Mieszkanie krewnych, znajomych	28%
Zakupy	3%	Domy letnie, apartamenty	–
Tranzyt	6%	Inne	14%
Inne	18%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	6%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	11%	1-3 noclegi	63%
Częściowo biuro podróży	4%	4-7 noclegów	20%
Samodzielnie	85%	8 noclegów i więcej	17%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,9
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	365 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	69 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	7%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	12%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo warmińsko-mazurskie

W 2012 roku do miejscowości położonych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przyjechało 2,2 mln Polaków; z tego 36% na co najmniej 5 dni. Przybyśże spoza województwa zrealizowali 90% przyjazdów długookresowych i 79% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego, podlaskiego i pomorskiego. Turystyka i wypoczynek były najczęstszym motywem przyjazdów zarówno długo-, jak i krótkookresowych. Krótkie pobyty o tej motywacji miały najwyższy udział w Polsce, a długie – jeden z najwyższych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,2 mln; 41% pobytów tego typu trwało co najmniej 5 dni. Odsetek długich pobytów zorganizowanych samodzielnie był najwyższy po podlaskim, a krótkich zorganizowanych przez zakład pracy lub inną instytucję – należał do najwyższych. Nocowano najczęściej w obiektach zbiorowego zakwaterowania, udział nocujących podczas długich pobytów w domkach letniskowych na działkach należał do najwyższych w Polsce.

W 2012 roku do województwa warmińsko-mazurskiego przyjechało 0,4 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali turyści z Rosji, Litwy i Niemiec. Odwiedziny u krewnych lub znajomych były najczęstszym motywem przyjazdów do województwa (najwyższy udział w Polsce po łódzkim). Niewiele mniejszy udział miały przyjazdy typowo turystyczne (wypoczynek, zwiedzanie). Liczbę przyjazdów

w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 100 tys. Przyjazdy w sprawach zawodowych i służbowych związane były najczęściej z prowadzeniem interesów w imieniu firmy. Przyjazdy organizowano najczęściej samodzielnie. Turyści zagraniczni odwiedzający województwo nocowali najczęściej w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Odsetek korzystających z gościnności rodziny lub znajomych należał do najwyższych, podobnie jak nocujących w obiektach indywidualnego zakwaterowania. Udział wśród turystów zagranicznych osób o polskim pochodzeniu był najwyższy w Polsce na równi ze świętokrzyskim. Przeciętne wydatki na osobę i na jeden dzień pobytu kształtowały się poniżej średnie krajowej, podobnie jak udział wydatków na noclegi; udział zaś wydatków na wyżywienie nieznacznie przewyższał średnią.

Województwo ma dużą i zróżnicowaną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. W 2012 roku najwięcej miejsc skupiały hotele i obiekty niesklasyfikowane. Te dwa rodzaje obiektów dysponowały 42% zasobów noclegowych województwa. Charakterystyczne dla warmińsko-mazurskiego były duże obiekty hotelowe: średnia pojemność hotelu wynosiła 106 miejsc. Inne rodzaje bazy dysponujące największą liczbą miejsc to ośrodki wczasowe i inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, motele lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej krajowej.

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	974,8 tys.	Liczba udzielonych noclegów	2 504,3 tys.
w tym turystów zagranicznych	158,4 tys.	w tym turystom zagranicznym	383,4 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	77,5	Włochy	2,8
Rosja	35,5	Holandia	2,4
Litwa	5,8	Ukraina	2,2
Francja	4,4	Łotwa	2,0
Estonia	3,7	Pozostałe	22,1

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

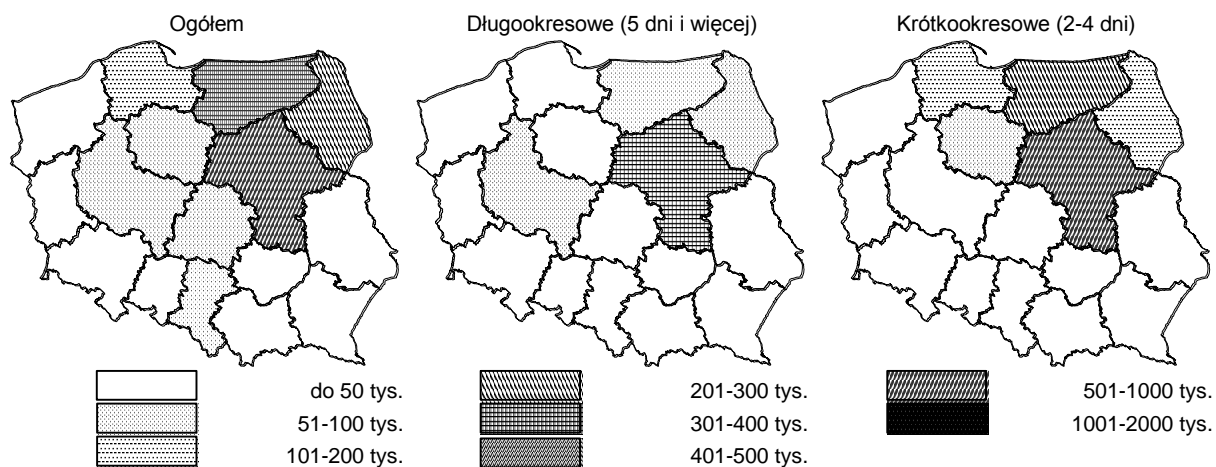
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	2,2 mln	Miejsce w rankingu	X
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,8 mln	Miejsce w rankingu	IX
w tym spoza województwa	0,7 mln	Miejsce w rankingu	VIII
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,4 mln	Miejsce w rankingu	VIII
w tym spoza województwa	1,1 mln	Miejsce w rankingu	VII

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	62%	Wiosna	16%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	25%	Lato	64%
Służbowe, interesy	10%	Jesień	16%
Inne	3%	Zima	4%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	44%	Domek letniskowy na działce	7%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	13%	Inne	4%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	32%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	1%	Liczba noclegów	7,2
Zakład pracy, szkoła itp.	13%		
Samodzielnie	86%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	51%	Wiosna	26%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	28%	Lato	39%
Służbowe, interesy	19%	Jesień	20%
Inne	2%	Zima	15%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	40%	Domek letniskowy na działce	5%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	8%	Inne	9%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	38%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	22%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	78%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XIII
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	2,5%	Miejsce w rankingu	XIII
Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)			
Rosja	125	Wielka Brytania	10
Litwa	85	Holandia	10
Niemcy	60	Francja	5
Białoruś	25	Szwecja	5
Norwegia	15	Pozostałe	30

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	28%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	41%
Interesy	22%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	11%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	30%	Mieszkanie krewnych, znajomych	35%
Zakupy	5%	Domy letnie, apartamenty	1%
Tranzyt	2%	Inne	9%
Inne	13%	Łączne rodzaje bazy noclegowej	3%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	14%	1-3 noclegi	68%
Częściowo biuro podróży	4%	4-7 noclegów	21%
Samodzielnie	82%	8 noclegów i więcej	11%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,3
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	298 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	59 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	8%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	18%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo wielkopolskie

W 2012 roku do miejscowości położonych na terenie województwa wielkopolskiego przyjechało 3,1 mln Polaków. Pobyty trwające co najmniej 5 dni stanowiły 26% ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 74% przyjazdów długookresowych i 64% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy kujawsko-pomorskiego, dolnośląskiego, mazowieckiego i lubuskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów, zarówno długo-, jak i krótkookresowych były odwiedziny u krewnych lub znajomych. Odsetek przyjazdów w celach służbowych (tak długich, jak i krótkich) należał do najwyższych w kraju, zaś krótkich przyjazdów typowo turystycznych – był najniższy. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,5 mln; 38% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Odsetek długich pobytów zorganizowanych przez zakład pracy lub inną instytucję był najwyższy w kraju, podobnie jak krótkich zorganizowanych przez biura podróży. Podczas długich pobytów nocowano najczęściej w obiektach zbiorowego zakwaterowania, podczas krótkich – korzystano z gościnności krewnych lub znajomych (jeden z najwyższych udziałów w kraju).

W 2012 roku liczbę przyjazdów turystów zagranicznych do Wielkopolski oszacowano na 1,0 mln. Ponad połowa gości przyjechała z Niemiec. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Ukraina, Wielka Brytania i Włochy. Turystyka i wypoczynek oraz Interesy i sprawy służbowe były najczęstszym motywem przyjazdów (w sumie połowa ogółu przyjazdów do

województwa). Przyjazdy służbowe związane były najczęściej z uczestnictwem w konferencjach, kongresach lub z prowadzeniem interesów w imieniu firmy. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 250 tys. Turyści zagraniczni organizowali swoje przyjazdy najczęściej samodzielnie. Odsetek przyjazdów organizowanych za pośrednictwem biur podróży (wykupiona część usług, tylko rezerwacja) był najwyższy po małopolskim i równy zachodniopomorskiemu. Udziały pobytów krótkich, 2-4-dniowych i dłuższych, trwających 5-8 dni były zbliżone. Ponad połowa turystów zagranicznych nocowała w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Przeciętne wydatki na osobę należały do najwyższych, a na jeden dzień pobytu – kształtowały się poniżej średniej krajowej. Udział wydatków na noclegi był najwyższy po zachodniopomorskim i taki sam jak w mazowieckim, udział zaś wydatków na żywnienie kształtował się poniżej średniej.

Wielkopolskie ma bogatą i różnorodną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Największą liczbą miejsc dysponowały hotele. W 2012 roku skupiały one 39% zasobów noclegowych województwa. Ponadto największą liczbę miejsc noclegowych miały ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, ośrodki wczasowe i inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych był najniższy w kraju (25,5%).

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	1 600,9 tys.	Liczba udzielonych noclegów	2 909,3 tys.
w tym turystów zagranicznych	269,2 tys.	w tym turystom zagranicznym	515,3 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	80,9	Francja	10,6
Irlandia	25,0	Rosja	10,0
Wielka Brytania	20,3	Holandia	9,2
Hiszpania	12,3	Litwa	7,0
Włochy	11,8	Pozostałe	82,1

Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

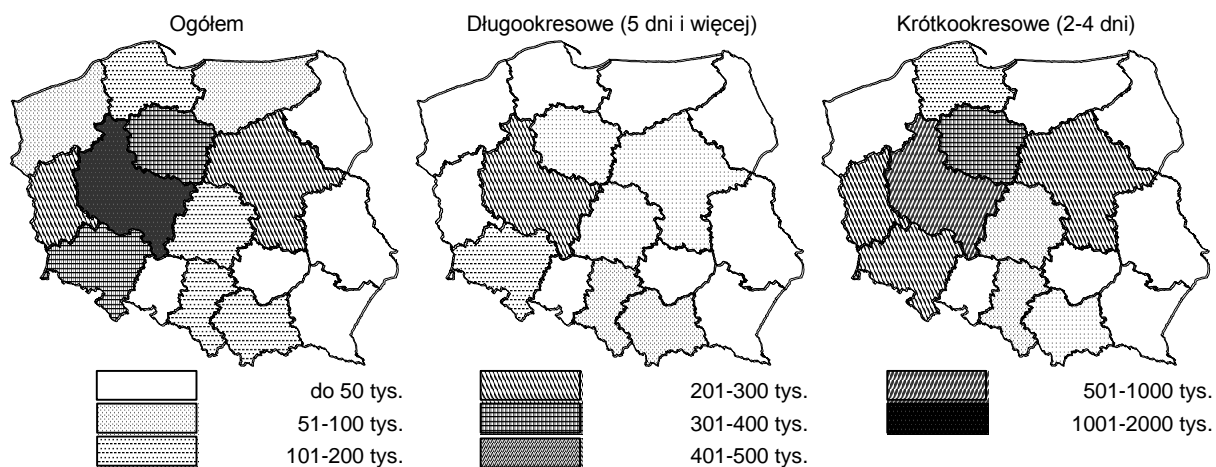
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	3,1 mln	Miejsce w rankingu	VI
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,8 mln	Miejsce w rankingu	X
w tym spoza województwa	0,6 mln	Miejsce w rankingu	X
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	2,3 mln	Miejsce w rankingu	V
w tym spoza województwa	1,5 mln	Miejsce w rankingu	V

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	26%	Wiosna	24%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	32%	Lato	41%
Służbowe, interesy	31%	Jesień	14%
Inne	11%	Zima	21%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	43%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	13%	Inne	6%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	36%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	–	Liczba noclegów	7,5
Zakład pracy, szkoła itp.	32%		
Samodzielnie	68%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	15%	Wiosna	26%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	37%	Lato	26%
Służbowe, interesy	33%	Jesień	20%
Inne	15%	Zima	28%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	39%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	3%	Inne	5%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	52%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	25%	Liczba noclegów	1,8
Samodzielnie	75%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,0 mln	Miejsce w rankingu	X
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	6,7%	Miejsce w rankingu	X

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	540	Austria	25
Ukraina	45	Hiszpania	25
Wielka Brytania	40	Białoruś	20
Włochy	30	Stany Zjednoczone	20
Irlandia	25	Pozostałe	220

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	25%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	54%
Interesy	25%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	10%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	17%	Mieszkanie krewnych, znajomych	17%
Zakupy	8%	Domy letnie, apartamenty	1%
Tranzyt	2%	Inne	6%
Inne	23%	Łączne rodzaje bazy noclegowej	12%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	6%	1-3 noclegi	46%
Częściowo biuro podróży	23%	4-7 noclegów	45%
Samodzielnie	71%	8 noclegów i więcej	9%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	3,5
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	463 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	79 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	23%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	16%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Województwo zachodniopomorskie

W 2012 roku województwo zachodniopomorskie przyjęło 3,1 mln Polaków. Pobyty trwające co najmniej 5 dni stanowiły 52% ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 87% przyjazdów długookresowych i 57% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy wielkopolskiego, dolnośląskiego i mazowieckiego. Typowa turystyka była najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych (najwyższy udział w kraju), odwiedziny zaś u krewnych lub znajomych – krótkookresowych. Liczbę przyjazdów turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,6 mln; pobyty trwające co najmniej 5 dni stanowiły 69% tego typu przyjazdów. Udział długich pobytów zorganizowanych przez biura podróży był najwyższy w Polsce, a krótkich – należał do najwyższych. Odsetek nocujących podczas długich pobytów w obiektach zbiorowego zakwaterowania należał do najwyższych w kraju, a korzystających z gościnności krewnych lub znajomych – był najniższy.

W 2012 roku zachodniopomorskie przyjęło 1,5 mln turystów zagranicznych. Dominowali turyści z Niemiec: stanowili oni 84% ogółu przyjeżdżających. Ponadto najliczniej przyjeżdżali goście z Holandii, Danii i Rosji. Najczęstszym motywem przyjazdów była typowa turystyka (jeden z najwyższych udziałów w kraju). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 0,46 mln. Przyjazdy w celach zdrowotnych (szeroko rozumianych) miały najwyższy udział w Polsce. Przyjazdy w interesach i sprawach służbowych miały udział najniższy w kraju, a związane były najczęściej z prowadzeniem interesów

w imieniu firmy bądź z uczestnictwem w konferencjach, kongresach. Przyjazdy zorganizowane całkowicie przez biura podróży (wykupiony cały pakiet usług) miały najwyższy udział po mazowieckim, a odsetek przyjazdów zorganizowanych za pośrednictwem biur podróży (wykupiona część usług, tylko rezerwacja) był najwyższy po małopolskim i równy wielkopolskiemu. Turyści zagraniczni przebywali w zachodniopomorskim dłużej niż w innych województwach: średnia długość pobytu wynosiła 5,7 dni (4,7 nocy) i była najdłuższa w kraju. Odsetek nocujących w obiektach zbiorowego zakwaterowania był najwyższy po mazowieckim. Udział kobiet i osób w sile wieku (45-54 lat) był najwyższy w Polsce. Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu były najniższe w kraju. Udział wydatków na noclegi był najwyższy, a na wyżywienie – kształtował się nieznacznie poniżej średniej.

Zachodniopomorskie ma największą w Polsce bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania pod względem liczby miejsc. Charakterystyczna dla województwa jest przewaga bazy wczasowej nad innymi rodzajami obiektów. W 2012 roku ten rodzaj bazy skupiał 42% zasobów noclegowych województwa. Inne rodzaje bazy o największej liczbie miejsc to hotele, zakłady uzdrowiskowe (największa baza uzdrowska w Polsce) i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Charakterystyczne dla województwa były duże obiekty hotelowe: średnia pojemność hotelu wynosiła 140 miejsc. Województwo miało najwyższy w Polsce stopień wykorzystania miejsc noclegowych (44,9%).

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	1 942,9 tys.	Liczba udzielonych noclegów		10 656,5 tys.
w tym turystów zagranicznych	456,6 tys.	w tym turystom zagranicznym		2 491,3 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	347,1	Holandia		5,7
Dania	33,9	Wielka Brytania		4,4
Szwecja	14,6	Francja		3,7
Norwegia	7,6	Włochy		3,1
Rosja	5,8	Pozostałe		30,7

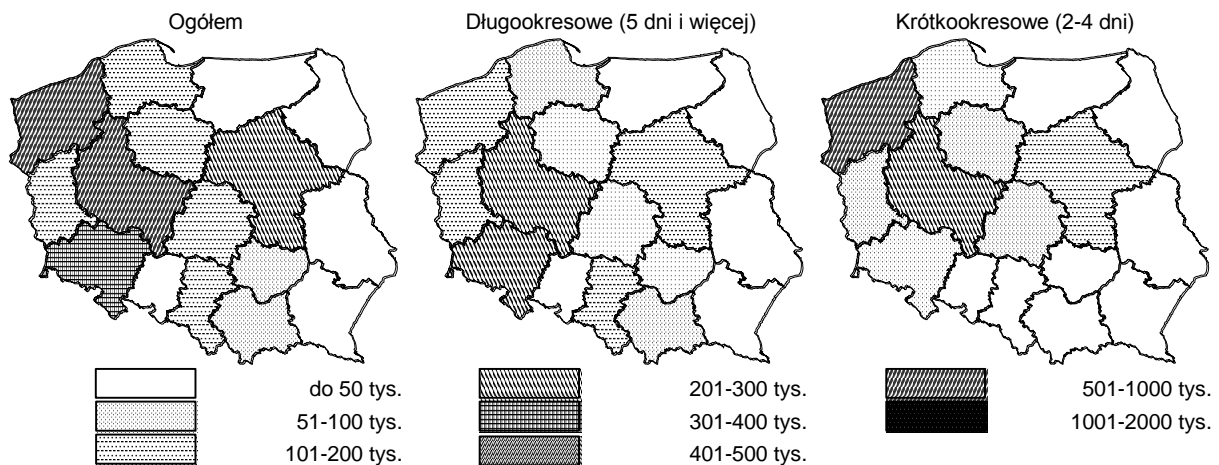
Źródło: dane GUS, obliczenia własne.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	3,1 mln	Miejsce w rankingu	VII
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,6 mln	Miejsce w rankingu	IV
w tym spoza województwa	1,4 mln	Miejsce w rankingu	III
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,5 mln	Miejsce w rankingu	VII
w tym spoza województwa	0,9 mln	Miejsce w rankingu	IX

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	68%	Wiosna	12%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	12%	Lato	64%
Służbowe, interesy	12%	Jesień	19%
Inne	8%	Zima	5%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	60%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	20%	Inne	4%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	13%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	5%	Liczba noclegów	8,5
Zakład pracy, szkoła itp.	14%		
Samodzielnie	81%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	33%	Wiosna	22%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	35%	Lato	36%
Służbowe, interesy	24%	Jesień	26%
Inne	8%	Zima	16%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	42%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	9%	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	41%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	25%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	75%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,5 mln	Miejsce w rankingu	IV
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	10,3%	Miejsce w rankingu	IV

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	1 285	Szwecja	15
Holandia	90	Norwegia	15
Dania	35	Ukraina	10
Rosja	20	Białoruś	10
Włochy	15	Pozostałe	35

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów		Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej	
Turystyka, wypoczynek	30%	Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	64%
Interesy	10%	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	7%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	24%	Mieszkanie krewnych, znajomych	25%
Zakupy	4%	Domy letnie, apartamenty	–
Tranzyt	3%	Inne	3%
Inne	29%	Łączone rodzaje bazy noclegowej	1%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	23%	1-3 noclegi	32%
Częściowo biuro podróży	23%	4-7 noclegów	58%
Samodzielnie	54%	8 noclegów i więcej	10%
		Średnia długość pobytu	
		Liczba noclegów	4,7
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	201 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	32 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	25%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	16%

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Część trzecia

WYDATKI NA TURYSTYKĘ Z BUDŻETÓW URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH

Wielkość i struktura wydatków na turystykę z budżetów urzędów marszałkowskich w 2012 roku

W 2012 roku wydatki z budżetów urzędów marszałkowskich na turystykę i wypoczynek wyniosły tys. zł, co oznacza nominalny spadek w stosunku do 2011 roku o 30,4%. W ramach działu 630 klasyfikacji budżetowej: „Turystyka” wydano 51 204,1 tys. zł (spadek o 29,7% w stosunku do 2011 r.). W innych działach klasyfikacji budżetowej (najwięcej w dziale 750: „Administracja państwowa”) wydatki na turystykę wyniosły 8 235,2 tys. zł (spadek o 34,5%). Wysokość wydatków bardzo się różniła zależnie od województwa. Średnio w jednym województwie wydatkowano 3 7145,0 tys. zł (w 2011 r. 5 337,2 tys.). Najwyższe wydatki wyniosły 30 267,3 tys. (w 2011 r. 26 304,0 tys.), najniższe – 590,7 tys. (w 2011 r. 514,1 tys.). Można dokonać podziału województw na cztery grupy pod względem wielkości wydatków. W grupie pierwszej, obejmującej pięć województw, wydawano poniżej 1 mln, w drugiej (sześć województw) – w granicach 1-2 mln, w grupie trzeciej (trzy województwa) – od 2,1 mln do 5,9 mln, w czwartej (dwa województwa) – powyżej 6 mln.

Wszystkie województwa wydatkowały pieniądze na turystykę w dziale 630: średnio wydatkowano 3 200,3 tys. zł (w 2011 r. 4 551,4 tys.). Najwyższe wydatki wyniosły 30 267,3 tys. (w 2011 r. 26 304,0 tys.), najniższe – 578,1 tys. (w 2011 r. 150 tys.) Dziesięć województw wydatkowało pieniądze na turystykę w innych działach. Ich średnie wydatki w innych działach wyniosły 823,5 tys. zł (w 2011 r. 1 142,9 tys.), najwyższe – 6 051,1 tys., najniższe – 12,6 tys. (w 2011 r.

odpowiednio 8 305,6 tys. i 24,7 tys.). W planach na 2013 rok w budżetach urzędów marszałkowskich przewidziano na turystykę 59 246,1 tys. zł, co oznacza utrzymanie wydatków na poziomie roku poprzedniego (nominalny spadek wydatków w stosunku do 2012 roku o 0,3%). W dziale 630 przewidziano kwotę 55 354,7 tys. (wzrost o 8,1%), w innych działach zaś – 3 891,4 tys. (spadek o 52,7%).

Na potrzeby niniejszego opracowania przyjęto strukturę wydatków zgodną z klasyfikacją budżetową. Ponieważ dział 630 jest głównym działem dla wydatków na turystykę, został on rozbity na rozdziały. Tak więc rozdział 63001 – „Ośrodki informacji turystycznej” obejmuje wydatki na działalność ośrodków informacji turystycznej i system informacji turystycznej. Rozdział 63003 – „Zadania w zakresie upowszechniania turystyki” dotyczy wydatków na zadania związane z upowszechnianiem turystyki i promocją, m.in. udziału w prezentacjach i targach turystycznych, przygotowywania specjalistycznych wydawnictw, konkursów promujących produkty regionu, promocji turystycznej w mediach, a także dotacji celowych dla stowarzyszeń i fundacji na takie zadania, jak imprezy turystyki kwalifikowanej, utrzymanie szlaków turystycznych, szkolenie społecznych kadr turystyki. Rozdział 63095 – „Pozostała działalność” obejmuje wydatki bieżące związane z działalnością promocyjną, m.in. druk folderów i ulotek, zakup reklam, zdjęć do banku wizerunków, nagród na imprezy turystyczne i gadżetów promocyjnych itd.,

WYDATKI Z BUDŻETÓW URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH

a także wydatki związane z kreowaniem produktów turystycznych regionu. Ponadto obejmuje dotacje celowe dla stowarzyszeń na takie zadania, jak: rajdy, zloty i imprezy turystyczno-promocyjne, konkursy turystyczne, wytyczanie, konserwacja i znakowanie szlaków turystycznych, szkolenie i doskonalenie kadr dla turystyki.

Należy zaznaczyć, że większość zadań finansowanych ze środków budżetowych urzędów marszałkowskich w dziale 630 dotyczy upowszechniania lub promocji turystyki.

Inne działy klasyfikacji budżetowej, w których ponoszone są wydatki na turystykę ujęte zostały w jednej pozycji. Najczęściej występuje dział 750: „Administracja publiczna”, a w nim rozdziały: 75011: „Urzędy wojewódzkie”, 75075: „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”, 75046: „Komisje egzaminacyjne” i 75095: „Pozostała działalność”. Wydatki ponoszone w tym

dziale związane są przede wszystkim z działalnością promocyjną (w tym udział w turystycznych targach oraz wystawach krajowych i zagranicznych, wydawnictwa, prezentacje, itp.) oraz realizacją zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych i zadań z zakresu administracji rządowej, najczęściej w postaci zadań zleconych. Ponadto wydatki na turystykę ponoszone były w działach: 150 „Przetwórstwo przemysłowe” – dotacje celowe na zadania zlecone dla organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego, 600: „Transport i łączność” – na rewitalizację oraz promocję śródlądowej drogi wodnej, 921: „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” – na opracowanie i wdrożenie systemu promocji województwa i w dziale 925: „Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody” – na kampanię promocyjną i informacyjną dotyczącą dziedzictwa przyrodniczego i ochrony przyrody.

Tab. 49. Wydatki urzędów marszałkowskich na turystykę w latach 2010-2012 i planowanych w 2013 roku (w tys. zł)

Województwo	2010 wykonanie	2011 wykonanie	2012 wykonanie	2013 plan
Dolnośląskie	1 588,8	14 579,7	1 581,2	1 730,0
Kujawsko-pomorskie	859,4	930,3	1 030,6	2 239,8
Lubelskie	926,0	1 808,1	1 496,3	999,0
Lubuskie	500,5	514,1	791,8	324,3
Łódzkie	9 329,3	571,0	872,7	1 186,0
Małopolskie	3 761,5	13 359,7	4 319,2	6 070,7
Mazowieckie	2 301,5	5 458,2	1 677,3	1 305,9
Opolskie	975,7	910,9	590,7	613,0
Podkarpackie	1 002,8	1 222,0	1 018,1	1 132,3
Podlaskie	3 299,8	2 850,2	763,1	16 437,3
Pomorskie	5 377,2	26 304,0	30 267,3	3 392,3
Śląskie	453,3	553,5	672,5	520,0
Świętokrzyskie	1 613,7	1 248,0	1 518,3	971,8
Warmińsko-mazurskie	3 988,9	3 438,6	3 870,4	14 086,3
Wielkopolskie	8 384,7	9 051,6	6 777,4	1587,3 ^{1/}
Zachodniopomorskie	1 635,2	2 594,6	2 192,4	6 650,1
Ogółem	45 998,3	85 394,6	59 439,3	59 246,1

1/ Podano jedynie środki będące w dyspozycji Departamentu Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Źródło: informacje z urzędów marszałkowskich.

W 2012 roku z budżetów urzędów marszałkowskich najwyższe kwoty wydatkowano w rozdziale 63095 – wyniosły one łącznie

22 486,9 tys. zł (43,9% wszystkich wydatków na turystykę w dziale 630 w 2012 r.). W rozdziale 63003 wydano 20 502,0 tys. (40,0%),

WYDATKI Z BUDŻETÓW URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH

a w rozdziale 63001 – 8 215,2 tys. (16,1%).

W innych działach wydano 8 235,2 tys. zł.

Tab. 50. Struktura wydatków na turystykę urzędów marszałkowskich w latach 2010-2012 (w tys. zł)

Województwo		Dział 630				Inne działy	Ogółem wydatki
		63001	63003	63095	Razem 630		
Dolnośląskie	2010	84,7	1 454,7	1,0	1 540,4	48,4	1 588,8
	2011	350,0	14 174,7	14,6	14 539,3	40,4	14 579,7
	2012	275,4	1 305,8	–	1 581,2	–	1 581,2
Kujawsko-pomorskie	2010	–	533,1	326,3	859,4	–	859,4
	2011	–	895,9	–	895,9	34,4	930,3
	2012	–	750,5	–	750,5	280,1	1 030,6
Lubelskie	2010	–	167,2	508,8	676,0	250,0	926,0
	2011	–	340,9	147,0	487,9	1 320,2	1 808,1
	2012	–	280,5	124,6	405,1	1 091,2	1 496,3
Lubuskie	2010	–	418,1	82,4	500,5	–	500,5
	2011	–	354,8	79,3	434,1	80,0	514,1
	2012	–	658,5	73,3	731,8	60,0	791,8
Łódzkie	2010	–	–	9 329,3	9 329,3	–	9 329,3
	2011	–	–	571,0	571,0	–	571,0
	2012	–	–	872,7	872,7	–	872,7
Małopolskie	2010	–	3 631,6	–	3 631,6	129,9	3 761,5
	2011	–	13 236,0	–	13 236,0	123,7	13 359,7
	2012	–	4 209,3	–	4 209,3	109,9	4 319,2
Mazowieckie	2010	–	2 301,5	–	2 301,5	–	2 301,5
	2011	–	5 458,2	–	5 458,2	–	5 458,2
	2012	–	1 677,3	–	1 677,3	–	1 677,3
Opolskie	2010	–	975,7	–	975,7	–	975,7
	2011	–	910,9	–	910,9	–	910,9
	2012	–	506,0	72,1	578,1	12,6	590,7
Podkarpackie	2010	–	150,0	–	150,0	852,8	1 002,8
	2011	–	150,0	–	150,0	1 072,0	1 222,0
	2012	–	749,8	–	749,8	268,3	1 018,1
Podlaskie	2010	–	776,8	2 501,9	3 278,7	21,1	3 299,8
	2011	–	773,1	2 052,4	2 825,5	24,7	2 850,2
	2012	–	231,0	515,1	746,1	17,0	763,1
Pomorskie	2010	3 407,0	1 930,2	–	5 337,2	40,0	5 377,2
	2011	776,6	4 227,2	21 300,2	26 304,0	–	26 304,0
	2012	7 931,9	2 057,4	20 278,0	30 267,3	–	30 267,3
Śląskie	2010	–	371,2	–	371,2	82,1	453,3
	2011	–	496,3	–	496,3	57,2	553,5
	2012	–	592,4	–	592,4	80,1	672,5
Świętokrzyskie	2010	–	1 613,7	–	1 613,7	–	1 613,7
	2011	–	1 248,0	–	1 248,0	–	1 248,0
	2012	–	1 518,3	–	1 518,3	–	1 518,3
Warmińsko-mazurskie	2010	11,5	3 426,6	–	3 438,1	550,8	3 988,9
	2011	66,1	2 972,0	–	3 038,1	400,5	3 438,6
	2012	7,9	3 597,6	–	3 605,5	264,9	3 870,4
Wielkopolskie	2010	–	1 076,0	58,7	1 134,7	7 250,0 ^{1/}	8 384,7
	2011	–	686,4	59,6	746,0	8 305,6 ^{1/}	9 051,6
	2012	–	392,4	333,9	726,3	6 051,1 ^{1/}	6 777,4
Zachodniopomorskie	2010	–	1 001,2	634,0	1 635,2	–	1 635,2
	2011	–	1 295,1	186,8	1 482,0	1 112,6	2 594,6
	2012	–	1 975,2	217,2	2 192,4	–	2 192,4
Ogółem	2010	3 503,2	19 827,6	13 442,4	36 773,2	9 225,1	45 998,3
	2011	1 192,7	47 219,6	24 410,9	72 823,2	12 571,4	85 394,6
	2012	8 215,2	20 502,0	22 486,9	51 204,1	8 235,2	59 439,3

1/ Część środków nie była przeznaczona stricte na promocję turystyczną (promocja województwa).

Źródło: informacje z urzędów marszałkowskich.

WYDATKI Z BUDŻETÓW URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH

W planie na 2013 rok urzędy marszałkowskie przewidziały na turystykę wydatki w kwocie 59 246,1 tys. zł. W dziewięciu województwach zaplanowano wyższe wydatki, niż poniesione w 2012 roku. W dziale 630 zaplanowano kwotę 55 354,7 tys. zł (co stanowi 93,4% ogółu planowanych na 2013 r. wydatków na turystykę). Najwięcej przewidziano w rozdziale 63003: „Zadania w zakresie upowszechniania turystyki” (38 977,4 tys., 70,4% wydatków na

turystykę planowanych w budżetach w dziale 630). W rozdziale 63095: „Pozostała działalność” przewidziano 14 547,0 tys. zł (26,3% wydatków w tym dziale). W rozdziale 63001: „Ośrodki informacji turystycznej” zaplanowano 1 830,3 tys. zł (3,3% wydatków w dziale 630). W innych działach klasyfikacji budżetowej jedenaście województw przewidziało wydatki na kwotę 3 891,4 tys. zł.

Tab. 51. Planowana struktura wydatków na turystykę urzędów marszałkowskich w 2013 roku (w tys. zł)

Województwo	Dział 630				Inne działy	Ogółem wydatki
	63001	63003	63095	Razem 630		
Dolnośląskie	160,0	1 570,0	–	1 730,0	–	1 730,0
Kujawsko-pomorskie	–	1 188,5	–	1 188,5	1 051,3	2 239,8
Lubelskie	–	214,0	120,0	334,0	665,0	999,0
Lubuskie	–	233,2	41,1	274,3	50,0	324,3
Łódzkie	–	–	1 186,0	1 186,0	–	1 186,0
Małopolskie	–	5 919,7	–	5 919,7	151,0	6 070,7
Mazowieckie	–	1 145,0	–	1 145,0	160,9	1 305,9
Opolskie	–	580,0	–	580,0	33,0	613,0
Podkarpackie	–	577,5	–	577,5	554,8	1 132,3
Podlaskie	–	5 846,0	10 564,3	16 410,3	27,0	16 437,3
Pomorskie	202,2	1 001,1	2 189,0	3 392,3	–	3 392,3
Śląskie	–	450,0	–	450,0	70,0	520,0
Świętokrzyskie	–	971,8	–	971,8	–	971,8
Warmińsko-mazurskie	1 468,1	12 330,0	–	13 798,1	288,2	14 086,3
Wielkopolskie	–	545,5	201,6	747,1	840,2	1 587,3 ^{1/}
Zachodniopomorskie	–	6 405,1	245,0	6 650,1	–	6 650,1
Ogółem	1 830,3	38 977,4	14 547,0	55 354,7	3 891,4	59 246,1

1/ Podano jedynie środki będące w dyspozycji Departamentu Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Źródło: informacje z urzędów marszałkowskich.

W porównaniu z 2012 rokiem nastąpił wzrost przewidywanych wydatków w rozdziale 63003 „Zadania w zakresie upowszechniania turystyki” o 90,1%, a w rozdziałach: 63001 „Ośrodki informacji turystycznej” i 63095 „Po-

została działalność” nastąpiły spadki – odpowiednio o 77,7%, i 35,3%. W innych działach przewidywane wydatki spadły o 52,7%.